27

1976
EYLÜL

ŞANLI 16 EYLÜL MC'Yİ GERİLETTİ

DİSK

TÜRKİYE
DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
AYLIK YAYINI

OKURLARIMIZA

Tekelci sermaye dört bir koldan sosyalizm hedefine yönelik demokrasi savaşımının başını çeken Türkiye işçi sınıfına ve DİSK'e saldırıyor. Bu beş kolu : İşveren örgütleri, MC, Türk-İş yönetimi, gerici sağ basın ve goşist, maceracı akımlar oluşturuyor.

Bugün basının büyük bir bölümü tekelci sermayenin çeşitli kesimlerinin denetimindedir. TRT aynı şekildedir. MC partilerinin dövüş arenası ve gerici, anti - komünist görüşlerin dağıtım merkezidir. Kamuoyunu yanlış bilgilendirme ve bu düzene bağlama kampanyası giderek yoğunlaşmaktadır.

İşçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olan DİSK ülkemizin en büyük kitle örgütü ve en etkin ilerici kuruluşudur. Bu güç ve etkinliğin arttırılmasında sendikal basın-yayın ve propagandaya önemli görevler düşmektedir. Ayrıca görülen gerçek şudur ki, DİSK'e karşı yoğunlaşan yalan ve tezvirata dayalı ideolojik kampanyaya ancak işçi sınıfı ve DİSK'in ta kendisi cevap vermektedir ve ancak onlar cevap verebilir. İşçi sınıfı adına hareket ettiğini iddia eden bazı siyasal kuruluşlar DİSK'e karşı saldırılarında, adeta burjuvaziyle yarış etmektedirler. Öte yandan, sorun sadece DİSK'in savaşımı üzerine doğrulan işçi kitlelerine aktarmakla sınırlı değildir. Esas sorun, işçi, memur, teknik eleman, esnaf, köylü, yani emekçi halkımızı bilgilendirmek, uyarmak ve işçi sınıfı etrafında toplamaktır. Bu ise, ancak burjuvazinin propagandasına anında cevap verecek, gerçekleri yansıtacak günlük bir yayın organı ile olanaklıdır.

Ancak, günlük gazeteye doğru uzanan yolda atılması gereken adımlar vardır; atılmış adımları sağlamlaştırmak gerekir. Bu nedenle :

1 — DİSK DERGİSİ'NE BAĞIŞ YOLUYLA ABONE KAMPANYASI daha örgütlü ve sürekli bir şekilde yakında başlalayacaktır. Bu konu abonelerimize ayrıca duyurulacak ve destekleri, katkıları istenecektir.

2 — 15 GÜNLÜK DİSK GAZETESİ çıkarmak söz konusudur. DİSK GAZETESİ, V. Genel Kurul 7 nolu kararında belirtilen «DİSK'in en azından haftalık bir yayın organına sahip olması» ve özellikle günlük gazete doğrultusunda atılacak önemli bir adım olacaktır. Önümüzdeki sayımızda DİSK GAZETESİ üzerine okurlarımıza daha ayrıntılı bilgiler vereceğiz.

Tüm abone ve okurlarımıza şunu bir kez daha hatırlatmakda yarar görüyoruz :

DİSK basın - yayın organlarına her açıdan destek olmak, sertleşen sınıf mücadelesinde işçi sınıfının yanında olmanın bir başka ve önemli kanıtıdır.

DİSK Basın - Yayın
ve Tanıtma Dairesi

27
1976
EYLÜL

DİSK

İÇİNDEKİLER SAYFA

Sahibi: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu adına, Genel Başkan: KEMAL TÜRKLER ● Yazı İşleri Müdürü: Hüsnü DİLLİ ● İdare yeri: DİSK, Merter Sitesi, Sendikalar Binası, Aksaray/İSTANBUL ● Telefon: 25 89 68 ● Gönderilen yazı, resim vb. yayınlansın yayınlanmasın iade edilmez ● Bağışlar için posta çeki No: 96 814 ● Dizgi: İstanbul Matbaası/22 85 87 ● Baskı: Öz-Akın Matbaası ● Film ve Montaj: *Tab Grafik* ● Baskı tarihi: 15.11.1976 – 16.12.1976

Başyazı

16 Eylül 1976 Perşembe günü saat 13'ten itibaren işçi sınıfı Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısının kanunlaşmasını önleme somut hedefi doğrultusunda **Anayasal ve demokratik haklarını kullandı. İşçi sınıfının önemli bir bölümü üretimi durdurdu.**

Bu eylem: a) Katılan işçi sayısı (yarım milyon), b) Somut hedefi (DGM tasarısının yasalaşmasını önleme), c) Coğrafi yaygınlığı (Türkiye), d) Doğurduğu sonuçlar açısından son derece etkin bilinçli ve disiplinliydi.

Her şeyden önce bu, Türkiye işçi sınıfının siyasal nitelikteki en yaygın eylemiydi.

KATILAN İŞÇİ SAYISI

Genel Yas'a sadece DİSK üyesi işçiler katılmadı. Kimi yerde bazı bağımsız ya da Türk-İş üyesi sendikaların üyeleri katıldılar.

Sosyal-demokrat denilen sendikalar Türk-İş yönetimini, DGM'ye karşı aktif tavır almaya zorladılar. Pek çok yerde, üyeler veya şubeler «sosyal-demokrat» sendika yönetimlerini bu hareketi fiili olarak destekleme kararı almaya ittiler. Örneğin Petrol-İş Adana Şubesi Başkanı bu amaçla açlık grevine gitti.

Böylece, işçi sınıfının en bilinçli ve örgütlü kesimi DGM girişimine karşı aktif tavır koyarken diğer bölümü de bu hareket karşısında tarafsız kalmadı. Etkilendi. Bu nedenle, DGM'ye karşı mücadeleye, şu veya bu biçimde, işçi sınıfı bütünüyle katıldı.

SOMUT HEDEFİ

İşçi sınıfının eylül hareketinin somut ve yakın hedefi DGM tasarısının yasalaşmasını önlemekti. **Ancak, bu hareket içinde yakın hedef; «Siyasal iktidar» hedefiyle bilinçli olarak birleşti. çünkü** işçi sınıfı, DGM'ye karşı aktif tavır içine girmekle, aynı anda DGM'yi gündeme getiren MC'nin ekonomik politikasını ve baskıcı niteliğini de protesto ediyordu. Hayat pahalılığını, vergileri, işsizliği arttıran bu tekelci ekonomi-politikaya karşı oluşan hoşnutsuzluk ve birikim, bu hoşnutsuzluğu bastırmak üzere kurulmak istenen DGM tasarısı karşısında eyleme dönüştü. Bir başka deyişle, DGM, bardağı taşıran son damla oldu. Bu nedenle «Demokrasi düşmanı MC'ye hayır» ve «DGM'ye hayır» sloganları bütünleşti ve kitlelere maloldu.

İktidar sorununun, biraz daha somut bir şekilde gündeme gelmesinin bir başka önemli nedeni de sendikal düzeyde DİSK'in ve işçi sınıfı militanlarının MC'nin sınıfsal niteliğini doğru değerlendirerek, işçi sınıfına somut mücadele hedeflerini doğru göstermiş olmalarıdır. Sendikal basın-yayın ve bir ölçüde günlük basın aracılığıyla, işçi sınıfı militanlarının sabırlı çabalarıyla işçi kitleleri olayları yakından izleme olanağı buldu.

DGM ve MC'ye hayır sloganının bütünleşmesi kısmî ve hareket içinde ortaya çıkan bir olgu değildi. Tersine, işçi kitleleri uzun süredir MC'nin işçi, DİSK ve demokrasi düşmanı uygulamalarını en küçük bir grevde ve kendi toplumsal yaşantılarının tüm kesimlerinde görmekle kalmıyorlar yaşıyorlardı.

DİSK, sadece DGM'ye ve MC'ye hayır demekle kalmamış, 16 Eylül'de «bu iktidar demokratik ve Anayasal yoldan düşürülene ve halktan yana bir iktidar işbaşına gelene kadar» Genel Yas ilân etmişti.

Hem tasarının yasalaşmasını önlemek, hem de bu tasarıyı gündeme getiren bir iktidara karşı olduğu için işçi sınıfının bu demokratik kitlesel hareketi siyasaldır.

COĞRAFİ YAYGINLIK

Eylül'de başlayan hareket, belli başlı sanayi merkezlerinin ötesinde bir yaygınlığa ulaşarak ulusal bir nitelik kazandı.

Bugüne dek, ciddi bir ekonomik grevi bile izlememiş pek çok

kent ve ilçede siyasal nitelikte bir tavır kondu. Çeşitli emekçi katmanlardan binlerce insan bu hareketle, zorunlu olarak ilgilendi. Çöplerin neden kaldırılmadığı sorununa yanıt aradılar. Vardıkları sonuçlar olumlu veya olumsuz olabilir. Önemli olan, bu hareketin sadece harekete katılanları ve işçi sınıfını değil, herkesi etkilemiş olmasıdır. Bu nedenle, yarım milyon kadar işçinin fiili olarak katıldığı bu eylemin coğrafi yaygınlığı ulusal düzeydedir.

SONUÇLAR

Bazı kısır ve art niyetli görüşleri kısaca eleştirerek başlayalım. Kimileri, bu hareketin, burjuvazinin isteği doğrultusunda ve «DİSK'i özünden boşaltmak» için yapıldığını, MC'nin işine yaradığını söyleyecek denli boylarından büyük lâflar ettiler. Sosyalizm adına ileri sürülen bu görüşler kendi haftalık gayrı resmi ve merkez yayın organlarında yayınlandı. Bu hırçınlığın altında bizce yatan en önemli neden, bu siyasal eğitimin kendisini sosyalizmin merkezi olarak görmesi ve gerçekte treni (işçi sınıfı hareketini) çoktan kaçırarak, her geçen gün biraz daha gerilerde kalmasıdır. Oysa Türkiye'de kendilerinden başka hiç bir sol akım işçi sınıfının bu tarihsel eylemini küçük görerek, «oyun içinde oyun» arama dedektifliğine girmedi.

İşçi sınıfının bu siyasal hareketini saygıyla selâmladıktan sonra daha ileri götürücü yapıcı eleştiriler yerine, neredeyse «bu hareket burjuvazinin icazetiyle yapıldı» diyecek kadar hırçınlaşmalar üzerinde fazlaca durmayı bu yazı için gereksiz görüyoruz.

İşçi sınıfının kitlesel Eylül hareketi :

a) Burjuvazinin kendi öz legalitesini çiğnemeye başladığı andan itibaren işçi sınıfının mevcut siyasal - hukuksal yapıyı, genişletmek üzere savunacağını,

b) Genel grevi yasa dışı ilân eden burjuvazinin artık kitlelerin hızlı politikleşme eğilimini sınırlayıp, durduramadığını ve inisiyatifi elinden kaçırdığını,

c) Sınıflar arası siyasal kutuplaşmayı biraz daha netleştirerek, emek-sermaye arasında uzlaşma olmayacağını,

d) Büyük sermayeye karşı etkin mücadelenin, işyeri ve işkolu ölçeğinin ötesinde, ancak ulusal düzeyde verilebileceğini,

e) İşçi sınıfı harekete geçtiği takdirde ancak, tekel dışı katmanların ve diğer demokrasi güçlerinin harekete geçebildiğini,

f) İşçi sınıfının büyük çoğunluğu aktif olarak katıldığı takdirde sonucun çok daha başarılı olacağını, bu nedenle işçi sınıfının sendikal güç ve örgüt birliğinin önemini,

g) İşçi sınıfının toplumun en dinamik ve öncü gücü olduğunu,

h) Bu nedenle bu gücün hem sendikal, hem de siyasal düzeyde bağımsız bir güç olarak örgütlenmesinin gerekliliği ve geliştirilmesinin belirleyici önemini,

ı) MC'nin artık kolaylıkla istediği anti-demokratik yasaları çıkaramayacağını,

i) Demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi için mücadelenin acilliğini ve harekete geçirici niteliğini,

j) Somut istemleri içeren ortak bir program etrafında demokratik güç ve eylem birliğinin ertelenemeyecek bir görev olduğunu,

k) Grev hakkına konan kısıtlamaların ve memurların grev ve toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı olmamasının hareketi ve eylem birliğini kısıtladığını, etkisini azalttığını,

l) Uluslararası dayanışmanın ve protestonun anti-demokratik girişimlerde bulunan iktidarlar üzerinde önemli bir baskı unsuru oluştururken, demokrasi mücadelesine soluk alma olanağı verdiğini göstermiştir.

Bu arada, işçi sınıfının DGM'ye karşı giriştiği mücadele :

a) Petrol-kimya, telekomünikasyon, elektrik, ulaşım (hava, kara, deniz) gibi stratejik işkollarında örgütlenmenin,

b) Örgütlenmeyi ulusal düzeyde merkezileştirerek yaygınlaştırmanın,

c) «Tabanın söz ve karar sahibi olması» açısından işyerlerinde daha güçlü bir örgütlenmenin,

d) Hareket içindeki kitleleri doğru bilgilendirmek ve burjuvazinin ideolojik saldırı ve yıldırma girişimleri karşısında morali yüksek tutmak açısından, sendikal basın-yayının ve özellikle günlük ya da en azından kısa süreli periyodik organların konfederal düzeyde ele alınması ve gerçekleştirilmesinin,

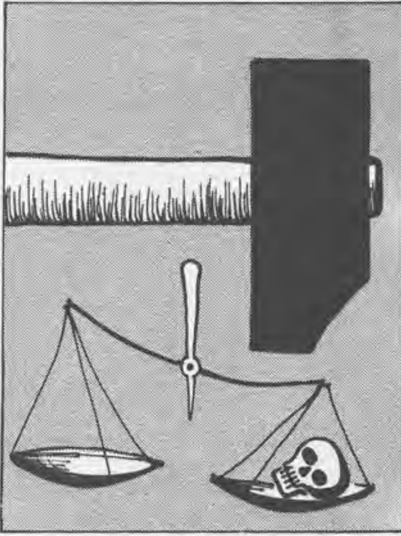
e) İşçi sınıfı hareketine fiili olarak katılamayan kamuoyunun diğer kesimlerinin desteğini almak ya da en azından onları tarafsızlaştırmak için çalışmalar yapılmasının,

f) DİSK'in malî gücünün arttırılmasının,

g) İşten atılan DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerini kendi anti-komünist ve DİSK düşmanı çizgilerine çekmeye çalışan maocu ve diğer goşist, bozguncu unsurlara karşı mücadelenin önemini ve acilliğini daha açıkça vurgulayarak, bilince çıkarmıştır.

Bundan sonra yapılması gereken, işçi sınıfımızın tarihsel mücadelesi üzerinde tartışmayı sürdürmek, bir yandan büyük başarısını anlatırken, diğer yandan saptanan eksiklikleri ve zayıflıkları gidermek için etraflı, ardıcıl ve devrimci bir uğraş vermektir.

İşçi sınıfımızın 100 yılı aşkın ekonomik, 60 yıla yaklaşan siyasal **mücadelesinin vardığı ileri boyutlar ve sınıf sendikacılığının başarısı böylece bir kez daha ortaya çıkmıştır. Bu gerçeğe göz kapamak demokrasi savaşımının (mücadelesinin) başarısını engeller.**

SERMAYENİN "DGM'lerin işçilerle ilgisi olmadığı" İDDİALARI YALANDIR

Büyük burjuvazi, MC ve Türk-İş sözcüleri, DGM'nin işçi sınıfı hareketi ile tüm demokrasi güçlerine karşı yönelen sınıfsal ve siyasal niteliğini gizlemek, baskıcı işlevini ört bas edebilmek için yoğun bir ideolojik propagandaya giriştiler. Bu propagandayı özellikle iki noktada yoğunlaştırarak DGM'ye karşı mücadelenin kitleselleşerek MC'ye yönelmesini önlemeye çalıştılar:

1 — **«DGM'nin işçi haklarıyla ilgisi yoktur»**

● DGM'nin «işçi haklarına dokunan bir yönü yok» **(T. İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Sekreteri Rafet İbrahimoğlu, 21 Eylül)**

● «DGM'lerle işçi hakları arasında hiç bir münasebet yoktur. DGM işçi hakkını zedeleyen bir kanun değildir» **(Başbakan S. Demirel, 18 Eylül)**

● «DGM'nin işçilerle hiçbir ilgisi yoktur» **(İçişleri Bakanı Asiltürk, 18 Eylül)**

● «DGM'nin Türkiye'nin jeopolitik yapısı gereği olduğu» nu belirten Türk - İş Genel Başkanı **Halil Tunç** şunu demiştir : «Devletin ve milletin bütünlüğünün söz konusu olduğu konularda bu tür mahkemelerin mevcudiyeti dikkate değer bir konudur.»

2 — **«DGM Devlet Güvenliğini ve rejimi koruyacaktır»**

● «İşçi arkadaş : seni hedef tutmayan ve hür parlamenter demokratik rejim düşmanlarının yargılanmasını öngören bir kanun tasarısına karşı kışkırtmalara kapılma» **(TİSK'in işçilere duyurusu, 19 Eylül)**

● «DGM'leri devlet güvenliğini zedeleyenlerle DGM'leri devlet güvenliğine yönelmiş tehlikelerle uğraşacak mahkemelerin kurulmasından ibarettir. Türk işçisinin neye âlet edildiği herkes tarafından görülecektir. Yapılan iş siyasidir.» «Kavga hükümetle değil, devlet ve rejime karşı yapılıyor.» **(Başbakan Demirel)**

● «Bu gerekçe her ne kadar DGM'nin yasalaşmasını önlemek, işçi haklarını korumak maskesi altında yapılmakta ise de asıl amacın demokratik rejime yönelik olduğu, işçi hareketini yakından tanıyanlar için açıkça ortadadır. Asıl amaç, ideolojiktir ve rejime yöneliktir» **(H. Tunç, 29 Eylül)**

Egemen sağ güçler bu iddiaları, DİSK'in Genel Yas ilânı ile işçi sınıfının tarihsel eyleminden yani 16 Eylül'den sonra ileri sürmüşlerdir. Bir başka deyişle, büyük sermaye ve siyasal sözcüleri, DGM ve MC'ye karşı en kararlı ve aktif tepkiyi gösteren işçi sınıfını mücadeleden alıkoyarak «tarafsızlaştırdıkları» takdirde, toplumsal muhalefetin geri kalan kesimiyle daha kolaylıkla hesaplaşacaklarını daha açıkça görmüşlerdir. Ancak, işçi sınıfını, özellikle onun DİSK'te örgütlü kesiminin kararlılığını kırmak üzere giriştikleri aldatmaca ve tehditlerle başarıya ulaşamamışlardır. Bu karşı propagandanın tam anlamıyla etkisiz kaldığı söylenemez. Türk-İş'in ihanetinin bir kez daha belgelenmesi ve Türk-İş içindeki sendikal muhalefetin, DGM'ye karşı olmakla birlikte, daha aktif bir tavır içine girememesi, bir ölçüde buna bağlanabilir. Bu durum, Türk-İş'teki muhalefetin, Türk-İş içinde kaldığı sürece demokrasi mücadelesinde, özlediği yeri hiç bir zaman alamayacağını göstermektedir. Çünkü, sınıflar mücadelesinin alabildiğine keskinleştiği ve siyasal kutuplaşmaların duruca açığa çıkmakta olduğu günümüzde gerçekten de, bir üst örgütün maddi ve manevi desteğini alamayan alt örgütlerin tutarlı, kararlı ve sürekli bir mücadele vermeleri her geçen gün biraz daha olanaksızlaşmaktadır. Bu nedenle, burjuvazinin ekonomik ve siyasal

saldırılarına güçlü bir şekilde karşı koyabilmenin yolunun işçi sınıfının sendikal birliğini gerçekleştirmek olduğu böylece bir kez daha vurgulanmıştır.

Diğer yandan, özellikle TİSK'in karar ve talimatlarına uyan işverenlerin, işten atmalar konusunda izlediği politika DGM'nin en başta işçi sınıfı hareketini hedeflediğini göstermiştir. 21 Eylül günü DİSK Genel Merkezi aranmış ve DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, 22 Eylül'de de DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER dahil diğer Yürütme Kurulu üyeleri tutuklanmıştır. Aynı günlerde atılmaya başlanan DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcisi sayısı 3.000'e yaklaşmıştır.

Tekelci sermayenin özellikle ve öncelikle tabanda yönetici olan bilinçli, devrimci işçileri hedeflemesinin amacını DİSK Genel Başkanı 5 Ekim tarihli olağanüstü Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi ortak toplantısında şöyle açıklamıştır: «18 aylık yönetimi sırasında ülkemizi tarihinin en büyük ekonomik, toplumsal, siyasal ve manevi bunalımı içine sokan MC'nin saldırgan ve faşizan politikasını sadece büyük sermaye ve emperyalist çevreler desteklemektedir.

İşçi sınıfımız, MC ve DGM'ye karşı aldığı tavırla demokrasinin en başta gelen ve en güçlü savunucusu ve ilerleticisi olduğunu bir kez daha göstermiştir. Emekçiden yana ilerici bir iktidar savaşımının başını çektiği için işçi sınıfımızın sendikal ve siyasal mücadelesi MC'nin baş saldırı hedefi olmuştur. MC'nin işçı sınıfına karşı yönelen saldırganlığını işyerlerinde özellikle İşveren Sendikaları Konfederasyonuna bağlı sendika ve işverenler yürürlüğe koymaktadır.

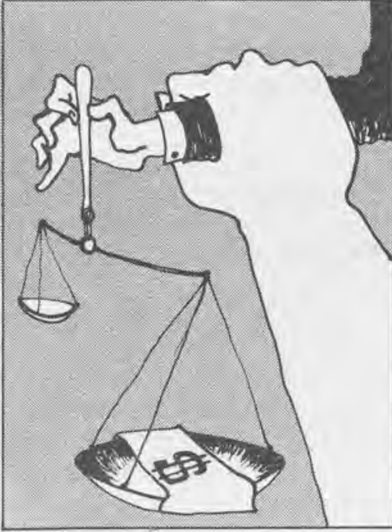
İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile ona bağlı MESS ve diğer işveren sendikalarının zorlama ve tahrikleriyle başlayan işten çıkarmalar DGM ve MC'yi protesto eden tüm işçilere karşı değil, özellikle işyerlerindeki DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerini hedeflemektedir. Profilo işçilerine karşı girişilen ve bir işçimizin öldürülmesine, bir çoğunun yaralanması ve işkenceden geçirilmesine sebep olan silahlı, panzerli polis saldırısı İşverenler Konfederasyonuna bağlı bir takım büyük işverenlerin DİSK'ten ve demokratik hak ve özgürlüklerden kurtulmak için giriştikleri saldırılara somut bir örnektir. MC'nin saldırgan politikasını destekleyen işverenler yeni Profilo olayları yaratarak, karışıklığı yaygınlaştırmak ve böylece daha da dolaysız müdahaleci bir ortamın koşullarını yaratmak istiyorlar.

İşveren Konfederasyonu ile ona bağlı sendikaların karar ve talimatlarına uyan işverenler, DGM'yi protesto hareketine giren ve bu hareketi büyük bir bilinç ve disiplinle en küçük bir karısıklığa yol açmadan yürüten yüzbinlerce işçi içinden özellikle en bilinçli ve tabanda yönetici olanlara saldırmakta, onları işten atmaktadırlar. Böylece işçi sınıfını demokrasi savaşımından alıkoyacaklarını ve DİSK'in işyerlerindeki örgütlenmesini çökerteceklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Çünkü, işverenlerin bu anti-demokratik ve maceracı tavırları işçi sınıfının büyük sermayeye karşı olan tepkisini daha da arttırmaktadır. İşveren Sendikaları Konfederasyonu ile ona bağlı işveren sendikaları, bile bile sınıf mücadelesini körüklemekte ve bu mücadeleyi sınıf savaşına dönüştürmeyi amaçlayarak ülkemizi daha da büyük bir karışıklık ortamına sokmakta yarar görmektedirler. Demokrasiye büyük bir bilinç ve kararlılıkla bağlı olan DİSK tüm olanaklarını kullanarak bu oyunun oynanmasına karşı koyacaktır.

500 bin tirajlı 4 Ekim 1976 tarihli DİSK AJANSI özel sayısı DGM'nin asıl hedefinin işçi sınıfını sendikal, siyasal ve ideolojik mücadelesini ezmek ve parçalamak olduğunu somut örneklerle kitlelere duyurmuştur.

DGM'nin esas amacının devletin güvenliği ile rejimi korumak olduğu iddiası büyük bir yutturmacadır. Bu konu dergimizin Temmuz sayısında yeterince işlendiği için tekrara girmiyoruz. Cumhuriyet Gazetesinin düzenlediği bir açık oturumda konuşan KEMAL TÜRKLER'in açıklamasının konuyla ilgili bölümünü yayınlıyoruz:

«DGM'nin kurulması, burjuvazinin iktidarı yürütmedeki acz ve beceriksizliğini kanıtlamaktadır. Burjuvazi baskıcı yasaları ve bu yasaları uygulamakla yükümlü mahkemeleri etkisiz bulmaktadır. DGM'leri, ekonomik, siyasal ve ideolojik derin bir buhran içine giren sermaye sınıflarının kendi sınıfsal iktidarlarını korumak için kurduğu açık baskı araçlarıdır. Burjuva devletini korumak, bu devletin sınıfsal yapısını değiştirecek, işçi sınıfının, örgütlü sendikal, demokratik, siyasal ve ideolojik mücadelesini bastırmakla eş anlamlıdır. Yani DGM yasa tasarısı yasalaştığı takdirde Türkiye yeni bir döneme girecek ve olağanüstü «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» dönemi açık bir şekilde başlıyacaktır. DGM'leri açıkça, sosyalist gelişmeyi geriletmek için kurulmaktadır. Burada ilginç bir noktaya değinmek istiyorum. Devletin elinde çok geniş bir polic gücü ve güçlü bir silâhlı kuvvetleri vardır. Silâhlı eylemle Türkiye'nin düzeninin değiştirilmesi söz konusu değildir. Demek ki burjuvazi, demokratik yoldan Türkiye'nin düzeninin değişmesinden korkmaktadır ve sosyalist gelişim karşısında elindeki bu anti-demokratik yasaları yeterli görmiyerek, işçi sınıfı ve yandaşı güçlerin bu anti - demokratik yasalarla, fakat bağımsız olmıyan özel mahkemelerde yargılanmasını istemektedir.»

DGM'ye HAYIR!

İŞÇİ SINIFIMIZIN ŞANLI 16 EYLÜL HAREKETİ MC'yi GERİLETTİ

Devlet Güvenlik Mahkemeleri yasa tasarısını, üretim araçlarına sahip sermaye sınıfları adına MC yönetimi hazırlamış ve yasalaşmasına çalışmaktadır.

MC, DGM'lere karşı çıkan tüm toplumsal sınıf ve güçleri, sendikal, demokratik ve siyasal tüm örgütleri, tüm kişileri «anarşi kışkırtıcısı», «rejim ve devlet düşmanı» şeklinde niteleyerek açıkça karşısına almıştır.

MC, sermaye sınıflarının ve özellikle tekelci sermayenin siyasal yönetimidir. Bu nedenle DGM'ye karşı çıkanlar, özünde MC ve sözcüsü olduğu tekelci sermayeye karşı çıkmaktadırlar. Yani, **DGM'ye evet ve hayır diyenler arasındaki mücadele tekelci sermayenin siyasal güçleriyle, başta işçi sınıfı olmak üzere tekel dışı kalan tüm toplumsal ve siyasal güçler arasında devam eden siyasal bir mücadeledir.**

Bu nedenden dolayı, **DGM'ye karşı mücadele, özünde MC'ye karşı, emekçiden yana ilerici ve demokratik bir iktidar mücadelesidir.**

Bu açıdan, 16 Eylül günü toplanan DİSK Genel Yönetim Kurulu ile Başkanlar Konseyi'nin kararı sadece işçi sınıfını harekete geçirmekle kalmamış, en geniş toplumsal ve siyasal kitle desteğine sahip olmuştur.

DGM'ye karşı mücadelenin, ileri bir iktidar hedefiyle bütünleşmesi ve bu temel üzerinde geniş bir kitlesel protestonun oluşmasını sadece DGM'nin baskıcı niteliğiyle açıklamak yetersiz ve yanlıştır. Çünkü, **DGM'nin meclislere getirilmesi ve bunun etrafında oluşan mücadelenin sertliği ekonomik ve toplumsal yapıdan, MC'nin ekonomi - politikasından kaynaklanmaktadır.**

DGM'YE VE SÖMÜRÜYE, HAYAT PAHALILIĞINA KARŞI MÜCADELE BİR BÜTÜNDÜR

Her ekonomik hedefin bir de siyasal biçimlenişi, yanıtı vardır. Tekelci sermaye, başta DİSK olmak üzere, sendikal hareketin ve demokrasi güçlerinin hemen hemen bütünüyle bu önlemlere karşı durulacağının bilincindedir. Ayrıca, 1977 Genel Seçimleri de yaklaşmaktadır. 1977'de AP, tek başına yada diğer sermaye partileriyle yeniden iktidar olamadığı takdirde, tekelci sermayenin işçi sınıfını, tüm çalışanları artan bir yoksulluğa itecek bu önlemleri gerçekleştirme olanağı büyük ölçüde kaybolacaktır. Bu arada her geçen gün büyük sermaye partilerinin kitle tabanının biraz daha kaydığı ve daraldığı görülmektedir. Geniş emekçi katmanlarının sömürü ve baskıya karşı hızla bilinçlendiklerini vurgulayan bu olgu sermaye iktidarlarının bugünü ve yarını için en büyük tehlikeyi oluşturmaktadır. MC'nin, halkın ve demokrasinin çıkarlarına cevap veren hiç bir istemi gerçekleştirme niyetinde olmadığı gerçeği daha geniş emekçi kitlelerce kavranmaktadır.

Tekelci sermaye sınıfsal egemenliğini daha da pekiştirmek amacıyla 1977 oy sandıklarından yeni bir baskıcı iktidarın çıkması özlemi içindedir.

Bu ekonomik ve siyasal nedenle MC, mevcut siyasal-hukuksal yapıyı daha da gericileştirme ve sıkıyönetimsiz sıkıyönetim getirmek üzere DGM tasarısını yasalaştırmaya çalışmaktadır.

Emperyalist tekellerle işbirliği içindeki yerli tekelci sermayenin tüm çalışan sınıf ve katmanlara yıkım getiren sınıfsal ekonomi politikasına karşı uzun süredir oluşan birikim, son zamanlarda daha da büyümüştür. **İşçi sınıfında daha hızlı oluşan bu birikim,** MC'ye karşı pasif tavırdan daha çok aktif tepkiye dönüşmeye başlamıştır İşverenlerin MC yönetimi ile anlaşmalı anti-sendikal ve anti-demokratik tavırlarına karşı hızla politikleşen işyeri grevleri ve DİSK'in örgütlediği demokratik kitle hareketleri, **özellikle 1 Mayıs dönemeci** bu dönüşümü vurgulamıştır. Tarihsel 1 Mayıs başarısından sonra tekelci sermaye, (en somut olarak da işveren-

ler ve MC), özellikle DİSK'in örgütlü olduğu işyerlerindeki işçiler üzerindeki cinayetlere varan baskılarını yoğunlaştırmışlardır.

Bu politika sınıflar mücadelesini keskinleştirirken birkez daha işçi sınıfı ile büyük burjuvazi arasınki uzlaşmaz çelişkiyi derinleştirmiş, her iki tarafın birbirlerine karşı olan tutumlarını daha da sertleştirmiştir.

Tekelci sermayenin MC eliyle yürüttüğü ekonomi politikadan zaten bunalan geniş emekçi katmanlar, işçi sınıfının yükselen ve hızla MC'ye karşı, ilerici bir iktidar hedefine yönelen mücadelesinden etkilenmişler ve daha aktif tavırlar içine girmeye başlamışlardır. Emekçi kitleler, sınıflar mücadelesi içinde daha kararlı ve bilinçlice yerlerini alma doğrultusunda ileri adımlar atmışlardır.

MC'nin gündeme getirdiği ve işverenlerin açık demeçlerle benimsedikleri DGM tasarısı, sınıflar mücadelesinde, bugüne dek görülmedik bir yeni ve ileri bir sıçramaya yol açmıştır. İşte tam bu noktada, DİSK'in kararlarıyla işçi sınıfının tekelci sermayenin MC' sine karşı savaşımı bir adım daha atarak, demokratik yoldan iktidar değişikliğini **eylemiyle** gündemin birinci maddesi yapmıştır.

İşçi sınıfının başlattığı ve başını çektiği DGM tasarısının yasalaşmasını önleme savaşımı sınıflar mücadelesine yeni bir hız ve yön verirken, tüm toplumsal güçler arasındaki siyasal farklılık ve kutuplaşmayı görülmedik bir şekilde açığa vurmuştur. Bir başka deyişle, DGM tasarısında iki cephe oluşmuştur. DGM'ye evet diyenler iktidar programı olan MC'nin etrafındaki derlenmelerine yeni bir güç kazandırmışlardır. Ancak, DGM fırtınası, genel olarak sermayenin siyasal güçleri arasındaki çelişkileri arttırmaktan da geri durmamıştır. DGM'ye hayır diyenler ise **şimdilik ortak bir program olmasa da,** hareket içinde tekel dışı demokrasi cephesinde hangi toplumsal ve siyasal güçlerin yer aldığını göstermişlerdir. Aynı DGM fırtınası, «demokrasi cephesi» içindeki güçler arasındaki siyasal ve ideolojik farklılıkları daha bir açıklıkla ortaya çıkarmıştır.

Tekelci sermayenin emrindeki MC'nin ekonomik - politikası ve anti - demokratik saldırganlığının DGM ile vardığı üst düzey ve DİSK'in başını çektiği anti - DGM ile anti - MC savaşımının ulaştığı boyut, Türk-İş içindeki çelişki ve taraflar arasındaki karşılıklı tavırları da sertleştirmiş, Türkiye Barolar Birliği gibi **birçok** demokratik kitle örgütünü, CHP'yi, daha radikal tavır almaya zorlamıştır.

DGM'DEN YANA OLAN TÜRK-İŞ YÖNETİMİNİN KAZANI KAYNIYOR

Başta Halil Tunç olmak üzere Türk-İş yönetimi DGM yasa tasarısı karşısında, temelde, İşveren Sendikaları Konfederasyonu ve MC ile aynı görüşü paylaşmışlardır. Bu olguyu Türkiye Kooperatif-Büro İşçileri Sendikası yöneticileri şu sözlerle dile getirmişlerdir: **«Halil Tunç işçi sınıfının Demirel'idir.»** Türk-İş Yönetim Kurulu 3 Ekim 1976'da yayınladığı bir demeçte: «Olayların içyüzünü bilenler, bu olayların işçi hak ve menfaatlarıyla ilgisi olmadığını, DGM'ye karşı bir direniş görüntüsü verildiğini ve işçilerin aldatılarak direnişe çıkarıldığını görüşmüşlerdir» demekle, «DGM ile işçi hakları arasında hiç bir münasebet yoktur» diyen MC'nin başı

ve «DGM'nin işçi haklarına dokulunan TİSK (Türkiye İşveren Senlunan TİSK, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) ile bütünleşmiştir. Ayrıca, «işçilerin aldatılarak direnişe çıkarıldığını» iddia eden Türk-İş Yönetimi, bu sözleriyle işçi sınıfına olan güvensizliğini, o'nu hor görünüşünü ve ondan duyduğu korkuyu dile getirmiş, **DGM'nin «sıkıyönetimsiz sıkıyönetim» getirmek olan esas amacını gizlemek için,** laikliğe ve Cumhuriyet yönetimine karşı işlenen suçları kapsayan Ceza Kanunun 163'üncü maddesini esas tartışma konusu yapmak istemişlerdir. Halil Tunç'un 15 Eylül tarihli konuşmasında bu açıkça belirtilmiştir. Ancak, bu saptırmacada Türk-İş Yönetimi başarılı olamamış, tersine tabanla olan çelişkisini biraz daha arttırmış ve kamuoyunun daha geniş bir kesimini karşısına almıştır.

Türk-İş Yönetimi, DGM'den yana olmakla kalmamış, DGM ve MC' ye karşı çıkan DİSK'i burjuvazive

İŞÇİ SINIFIMIZIN ŞANLI 16 EYLÜL HAREKETİ MC'yi GERİLETTİ

ihbar etmiş ve Anayasal, demokratik haklarını kullanan işçileri «yasa dışı direniş»le suçlamıştır. Halil Tunç, arkasından da «benim beyanatlarımın da direnişi kırmaya yönelik olduğunu kabul etmiyorum. Ben örgütümün ayakta durmasını sağladım» diyerek ihanetini veTürk-İş'in parçalandığını doğrulamıştır.

Tüm sözleri ve davranışlarıyla Türk-İş Yönetimi, kendi tabanına ve tüm Türkiye işçi sınıfına ihanetini, düşmanlığını ve sermaye yanlılığını belgelemiştir. Bu tutum, Türk-İş içindeki çelişkileri alabildiğine keskinleştirmiştir.

Türk-İş Yönetimine karşı tepki büyümüştür. «Sosyal-demokrat» şeklinde nitelenen sendikaların görüşleri bu tepkinin niteliğini göstermektedir. **«Bay Tunç Türk işçisinin değil, patron sınıfının temsilciliğinde gerçekten başarılısınız.**

Türk-İş'e fikren değilse de, şeklen bağlı olan biz taşralı sendikacılar, sayenizde ne üyelerimizin, ne de halkımızın yüzüne bakamazken...»

Petrol - İş İstanbul Anadolu Şubesi de «Türk - İş'in DGM konusunda işçiyi uyutma çabasında olduğunu» belirtmiş ve **«Türk-İş'in tabanını kaybetmemek için en kısa zamanda DİSK ile eylem birliği içinde MC'nin düşürülmesi için birleşmesi»**ni önermiştir. Öte yandan Türkiye Gazeteciler Sendikası üyeleri İstanbul Şubesi Başkanlığı'na başvurarak **«MC iktidarının başta işçi sınıfı olmak üzere basın emekçilerine de ağır baskılar getirecek DGM yasasını çıkarma girişimlerinin yoğunlaştığı günümüzde, sendikamızın suskunluğunu tepki ile karşılıyoruz. Türk-İş yöneticilerinin ikinci büyük işçi kuruluşu DİSK'e karşı tutumunu da kınıyoruz»** demişlerdir. Sivas Demiryolu İşçileri Sendikası yöneticileri de Türk-İş yönetimini kınamışlar ve işçi sınıfının birliğini savunan görüşler ileri sürmüşlerdir: **«Türk-İş yöneticilerine zaman zaman yaptığımız uyarılara rağmen DİSK'in sınıf bilinci içerisinde iki kez Türk-İş yöneticilerine el uzatmasına karşılık olumsuz tavır takınması ile en büyük hatayı işlemiş ve bu durum ise tabandaki işçilerin üzüntüsüne yol açarak Türk-İş'e karşı olan güveni biraz daha sarsmıştır. Artık taban Türk-İş yöneticileri gibi düşünmüyor. Türk işçisi sınıf bilincine varmak suretiyle uyanmıştır. Hiç bir yerde Türk-İş'e bağlı sendika veya sendikacıyız diyemiyoruz.»** Harb-İş Sendikası Genel Başkanı «Halit Narin ne diyorsa, Tunç da onu söylüyor. Sosyal Demokrat sendikalar olarak DGM konusunda kamuoyunu aydınlatıcı DGM'ye karşı olduğumuzu gösteren kapalı salon ve açık hava toplantıları yapmayı düşünüyoruz», «Genel Kuruldan sonra kademeli olarak yürütülen tasfiyeler Türk-İş içinde demokratik düşünceye ve işçi sınıfı haklarını gerçekten savunan fikirlere tahammülsüzlüğü göstermektedir. Bu görünümü ile Türk-İş yönetiminde MC iktidarının zihniyetinin hakim olduğu açıkça ortaya çıkmıştır.»

Daha da uzatmanın olanaklı olduğu bu örneklerde ileri sürülen görüşleri toparlarsak şu sonuçlara varılıyor:

1 — **Türk-İş yönetimi işçi sınıfına ihanet içindedir.**
2 — **Türk-İş yönetimine MC egemendir.**
3 — **İşçi, sınıf bilincine varmıştır. Ve Türk-İş'in tabanı daralmaktadır.**
4 — **DGM ve MC'ye karşı DİSK' le ortak mücadele verilmelidir.**
5 — **İşçi sınıfının sendikal birliği sağlanmalıdır.**

Ancak, sözle ifade edilenlerin ne kadarının, ne zaman ve hangi biçimde uygulanacağı önemlidir. Görüşlerin pratiğe sokulmasıyla ilgili olarak, DGM'ye karşı (aktif ya da pasif) eyleme geçeceklerini belirtmiş olmalarına rağmen bu sendikaların demeç yayınlamaktan öteye gitmemiş oldukları ortadadir. **İşçi sınıfımız, en azından bundan sonra, Türk-İş içindeki sendikal muhalefetin düşünce ve davranış birliğini, bir an önce, sendikal birliğin gerçekleştirilmesi doğrultusunda sağlanmasını bekliyor.** Türk-İş yönetimini en ağır dille suçlayanlar için tek yol DİSK ilkeleri doğrultusunda davranmaları ve DİSK ile eylem birliği içine girmeleridir. İşçi sınıfının ve emekçi halkımızın ORTAK ÇIKARLARI doğrultusunda böylesi bir birleşmenin sınıf sendikacılığı temelinde gerçekleşmesi gerekliliği 25. sayımızda açıklanmıştır. Tunç'u Demirel ve Narin' le bir tutanlar, Tunç'un sınıf uzlaşmacılığını savunan görüşlerini de mahkm etmek ve üçüncü yolun olmadığını görmek durumundadırlar.

Genel olarak Türk-İş tabanı, özel olarak da sendikal muhalefetin tabanı yönetimi zorlamakta ve bu aşırı sömürü, aşırı kâr ve aşırı baskı düzenine karşı DİSK tabanı ile aynı saflarda ve ortak mücadele vermek eğilimindedir. Bu koşullarda, işçi sınıfından yana olmanın tek şartı bu eğilime uygun davranmaktır.

Türkiye İşçi sınıfının DGM ve MC' ye karşı tarihsel mücadelesi, bu eğilimi ve sendikal hareket içindeki ayrışmayı iyice hızlandırarak, sendikal birliğin gerçekleş -

mesi doğrultusunda yeni ileri bir adım atmıştır.

DGM'YE KARŞI MÜCADELE VE DEMOKRATİK GÜÇBİRLİĞİ

DGM fırtınasının belki de en önemli sonuçlarından birisi de, siyasal ve ideolojik farklılıkları ne olursa olsun, demokrasi güçlerinin, somut istemleri içeren ortak bir program etrafında ve ortak bir hedef doğrultusunda sürekli güç ve eylem birliği yapabileceklerinin somutça görülmüş olmasıdır. **Bu ortak hedef de,** DİSK'in 16 Eylül tarihli kararlarında belirtildiği gibi **«bu iktidarın demokratik ve Anayasal yoldan düşürülerek, halktan yana bir iktidarın işbaşına gelmesini»** sağlamaktır.

İŞÇİ SINIFININ VURGULANAN ÖNCÜLÜĞÜ

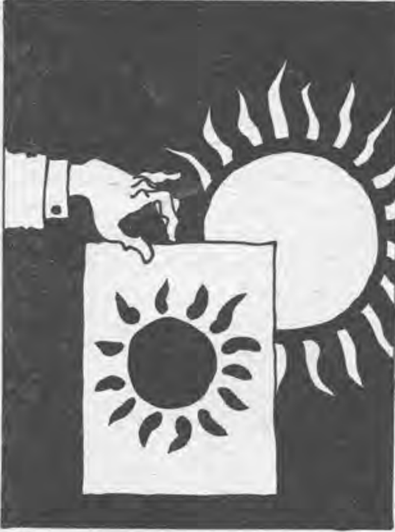
20 Eylül 1975 Demokratik Hak ve Özgürlükler için Mücadele Mitingi, büyük 1 Mayıs gösterisi, arkasından 10 Temmuz Bursa yürüyüşünden sonra, Genel Yas ilanı ile işçi sınıfımızın tarihsel eyleminin bir başka önemli sonucuda, **Türkiye işçi sınıfının bağımsız siyasal bir güç olarak toplum içindeki ağırlığını ve ileriye yönelik hiç bir hareketin işçi sınıfını dışlayarak kalımlı bir başarıya ulaşamayacağını kabul ettirmiş olmasıdır.** Farklı siyasal eğilimdeki bir çok yazar ve aydının, gazetecinin tavırları, DİSK'in genişleyen ilişkileri ve bu arada gerici sermaye basının alışılmışın ötesindeki saldırganlığı bu gerçeğin somut belgelerindendir.
Bu arada, işçi sınıfının tekelci sermayeyi canevinden vuran bilinçli ve disiplinli hareketi örgüt düşmanı goşist, maceracı ve bozguncu akımlara da büyük darbe indirmiştir. Bu akımlar, kitlelerden iyice tecrit olmuşlar ve örneğin «DİSK'in düşmanı benim dostumdur» tavrına girerek MC ile aynı paralele girmişlerdir. Önemli olan, işçi sınıfı hareketinın bu goşist unsurları dışlamaya, mahkum etmeye ve kitle içinde hayat hakkı tanımamaya devam etmesidir.

DGM'YE VE MC'YE KARŞI İLERİ BİR DEMOKRATİK DÜZEN

Kapitalist toplumda siyasal-hukuksal yapı, her şeyden önce kapitalist sınıfın çıkarlarına göre düzenlenir. Bu sömürü, sınıfın sömürülen sınıf üzerindeki bir tahakküm hukuku, sömürücü sınıfın iç çelişkilerini düzenleyen bir hukuktur.» Sınıflararası mücadele ve güçler dengesinin durumu, devleti, bu «tahakküm hukuku»na, işçi ve emekçi sınıflar lehine bazı ödünler koymaya zorlayabilir. Örneğin genel oy hakkı, sendikal hak ve özgürlükler, grev ve toplu sözleşme hakkı, haftalık dinlenme hakkı, ücretli izin hakkı vb. artık pek geri alınamayacak haklardandır.
Ancak, günümüz koşullarında artık büyük burjuvazi hukuku bir araç gibi kullanmayı reddetmekte ve kendi «öz-legalitesinin» kendisini sıktığını, boğduğunu görmektedir. Anayasa'nın değiştirilmesi, yeniden anti-demokratik bir biçimde düzenlenmek istenmesi, Anayasal kuruluşların kararlarına uygulanmaması; ve en son olarak, DGM'lerin yeniden kurulmak istenmesi, bu somut gerçeği yansıtmaktadır. Denebilir ki, burjuvazinin hukukunu, işçi sınıfı, genişletmek ve giderek sınıfsal özünü değiştirmek üzere savunmaktadır. Bu durum, temelde artık burjuvazinin egemenliğinin zayıflamakta ve kırılmakta oluşunu göstermektedir.
Büyük burjuvazinin sözcüleri, bu gerçeği «Türk toplumunda sosyal uyanış ekonomik gelişmeyi aşmıştır. Ve özgürlüklerin kısıtlanması gerekir» sözleriyle itiraf etmektedirler. «Özgürlüklerin kısıtlanması gerekliliği» de MC liderinin «Bu Anayasa ile memleket idare edilmez» şeklindeki siyasal-hukuksal yapıyı biraz daha anti-demokratikleştirme, gericileştirme istemiyle somutlanmaktadır. Bu istemin «ekonomik gelişmeyi hızlandırma», ya da «Büyük Türkiye» diye maskelemeye çalıştıkları esas amacı (daha önce belirttiğimiz gibi) sermaye birikimi ve tekelleşmenin hızlandırılması için, sömürü, fiyatlar ve kârın daha da arttırılmasıdır.
İşçi sınıfımızın tarihsel mücadelesiyle DGM tasarısının yasalaşmasına ve açık faşizm özlemlerinin gerçekleşmesine en büyük seti çekerken, gerçekten de burjuvazinin özünde bu gerici ve anti-demokratik siyasal-hukuksal yapısını, bunu daha da baskıcı yapmak isteyen burjuvaziye karşı korumuştur. Aynı anda, işçi sınıfı verdiği mücadele biçimiyle bu siyasal-hukuksal yapının, toplumsal uyanışın çok gerisinde kaldığını ve bu uyanışın düzenine uygun düşen bir biçimde değiştirilmesi, **yani demokratikleştirilmesi gerekliliğini sözden eyleme geçirerek** açıkça vurgulamıştır. Demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlüklerin genişletilmesi temel istemi böylece demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşının gündemindeki ilk madde olarak daha açıkça ve bilinçlice kavranmıştır. Bir diğer deyişle, işçi sınıfımız, grev hakkına konan tüm kısıtlamaların kadırılması, genel grev ve sınırsız grev hakkı istemlerinin haklılığını ve etkinliğini laftan eyleme dönüştürme yolunda yeni ileri bir adım daha atmıştır. Bu, Türkiye işçi sınıfının ekonomik-demokratik savaşımında yeni bir kazanımdır. Ayrıca, mevcut siyasal-hukuksal yapıyı daha da gericileştirmeye çalışan büyük burjuvaziyle, açık faşizme geçit vermemek için bu yapıyı savunan ve genişletmeye çalışan işçi sınıfı arasındaki mücadele sınıflar arası mücadelenin en önemli çatışma alanlarından birisinin demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükler olduğunu duruca göstermiştir. Günün acil siyasal hedefi demokratik düzeni gerçekleştirecek ilerici, emekten yana, ulusal bir iktidarın işbaşına gelmesidir.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ GELENEĞİ YOL ALIYOR

Anayasa Mahkemesinin eski DGM yasasını iptal eden kararı 11 Ekim 1976'dan itibaren yürürlüğe giriyor. Bu tarihe kadar MC'nin yeni DGM tasarısını yasalaştırması olanaksızdır. DGM'nin çıkartılmamasında en etkin savaşı veren Türkiye işçi sınıfının bu başarısı, onun en azından 100 yıllık ekonomik mücadelesiyle, 60 yıla yaklaşan siyasal mücadelesinin ve halkımızdaki hızlı bilinçlenmenin vardığı ileri boyutları simgeler.

YANILTMALAR ve GERÇEK

SINIF MÜCADELESİ SINIFLAR VAR OLDUKÇA SÜRECEKTİR

İşverenler, hele işbirlikçi sermaye, DİSK'i sınıf mücadelesi vermekle, ülkeyi sınıflara bölmekle, sınıf kavgasını körüklemekle suçluyor. Gerici basın, radyo, televizyon sürekli olarak geniş emekçi yığınlara sınıflararası uzlaşmanın, çalışma barışının sağlanmasının yararlarından bahsediyorlar. Ülkemizin ve insanlarımızın sosyal refahının artmasının ancak böyle bir uzlaşma ile sağlanabileceğini telkin etmeye çalışıyorlar.

İşverenler, hele kodamanları, özenli çabalar ile kendilerini eşi menendi bulunmaz birer vatansever olarak sunuyorlar. Onlara göre, kendilerinin ve MC'nin yapmaya çalıştıkları herşey, düşündükleri her önlem, vesaire, vatanın ve milletin menfaatinedir. Örneğin bir ülkede grevler, direnişler ne kadar az olursa, o ülkede mal ve hizmetler üretimi o denli fazla olmayacak mıdır? Hal böyleyken, canım neden grevler vesaire önlenememektedir? Hükümetin bu konudaki âcizliği de affedilir şey değildir. Hem, örgütlenmiş ve toplu iş sözleşmesi yapan işverenler olarak, onlar, işçilerinin ekonomik ve sosyal taleplerini fazlası ile karşılamış olmaktan ötürü kıvanç içindedirler. Bundan daha fazlasını istemek de ne demek olmaktadır? Onlar, işletmelerini tevsi etmek ya da yeni yatırımlara girişmek zorundadırlar, bunun için ise kâr etmek gerekir. Kâr etmek ayıp ya da gizli bir şey değildir ve de olmamalıdır. Yeni yatırımlar vatanı ve milleti kalkındırmayacak mıdır? Sosyal refahı sağlamayacak mıdır? Öyleyse, işçiler, patronlarıyla elele vermeli, daha fazla sömürülmeye, ücretlerinin dondurulmasına rıza göstermelidirler. Türk sanayicisi ve işadamı bu konuda kendine düşen sorumluluğu yerine getirmeye hazırdır, aynı sorumluluğu işçiler ve işçi sendikaları da göstermelidirler.

Vesaire...

Böyle diyor işverenler.. Önerdikleri çözüm böylesi bir uzlaşmayı öngörüyor. Milyonlarca emekçinin gözünden sosyalist ülkeleri ısrarla kaçırıp, kapitalist ülkelerden; İskandinav ülkelerinden, İsviçre'den, Federal Almanya'dan, Amerika Birleşik Devletleri'nden örnekler veriyorlar. «Mücadele edeceksek, işçiler bizimle, bizim gösterdiğimiz minderde güreşmelidirler, kavganın sınırlarını - kurallarını biz tayin etmeliyiz», diyorlar...

Dahası, **işçi ve işveren arasındaki uzlaşma platformunun nasıl bir temel üzerinde olabileceğine ilişkin önerilerinde, 12 Mart dönemini örnek bile gösterebiliyorlar.** O insanlık dışı, çağ - dışı dönemde, kârlarının nasıl alabildiğine arttığını, hayat pahalılığının ne denli hız'la yükseldiğini saklayarak, işçilerin ücretlerinin artmış olduğunu belirtiyorlar. Utanmadan...

İşverenler, özellikle çok uluslu tekellerle işbirliği yapan kodaman kesimi, işçi sınıfına, DİSK'e çatıyorlar, ve diyorlar ki; «Türk insanını sınıflara, Türk Milletini halklara böldürtmeyeceğiz!»

Sanki, bir sınıf oluşturan işçiler, kendileri, isteyerek, bir fabrika sahibi olmadılar. Sanki yoksul köylü, kendisi, isteyerek, toprak sahibi olmadı. Sanki tüm alın teri sahibi, emekçi halkımız, milyonlar, kendileri, isteyerek, üretim araçlarına sahip olmadılar. İmkânları oldu da bunu reddettiler.

DİSK'in A tipi Eğitim notları, sınıfların ortaya çıkış nedenine işçi sınıfı bilimi açısından yaklaşıyor ve şöyle diyor : «sömürünün ve sınıflara bölünmenin gerçek kaynağının başlıca üretim araçları üzerindeki özel mülkiyet olduğu, artık tarih tarafından kesinlikle saptanmıştır.»

Ne demektir bu? Devam edelim : «Kapitalist toplumda bir yanda işçiler, bir yanda kapitalistler olmak üzere iki temel sınıf vardır. İşçilerin üretim araçları (fabrikaları, makinaları, toprakları, vb) yoktur. Onların geçimlerini sağlayabilmek için sahip oldukları tek şey **işgüçleri**'dir. Kapitalistlerin ise fabrikaları, makine ve âletleri, kısaca **üretim araçları** vardır.» İşte bu işleyiş, ücretli emeğin sömürüsüne dayalı bu düzen, sınıfların konumunu belirlemektedir. «Sınıf mücadelesi» ise, karşılıklı çıkarları birbirine zıt olan sınıflar arasındaki

mücadeledir ve tarihin her döneminde sömürülenlerin lehine sonuçlanmıştır.

SINIFLAR OLDUĞU MÜDDETÇE SINIF MÜCADELESİ DE VAR OLACAKTIR

DİSK'in işçi sınıfına ihanet içinde olması beklenemez. DİSK, var olan gerçekleri işçilerden gizlemez. Çünkü, sınıf uzlaşmasına temelden karşı olan bir sendika örgüttür. Çünkü, sömürünün sınırlanması için mücadele verirken, aynı anda sömürünün ortadan kalkması için de mücadele verir.

Çünkü sömürü var oldukça sınıflar, sınıflar var oldukça da sınıflar arasındaki mücadele var olacaktır.

İnsancıl değerlerin, süslü - parlak sözlerin, buram buram yalan kokan vaadlerin ardına gizlenen işverenler, sorunun temelini bilmeyen insanlar üzerinde belirli bir etkinlik sağlayabilirler. Onların bu sözlerine iyiniyetle yaklaşan insanlar olabilir. Ancak işçi sınıfının öncülüğünde sürdürülen tarihsel mücadele karşısında durmadan gerilediklerini, dayandıkları toplumsal tabanın her geçen gün daraldığını unutmamalıdırlar. Sorunları çarpıtmakla, **dezenformasyon** denilen şaşırtmaya, yanıltmaya ve kafa karıştırmaya dayanan tekniğe bel bağlamakla, tarihsel gelişimin karşısında daha uzunca bir süre ayakta kalmayı başarmaları mümkün değildir. Gerici basın ile, radyo ve televizyon ile sürekli ve sistemli bir beyin yıkama çabalarına sarılmaları da, tüm kötülükleri yaratan sömürünün, ortadan kaldırılmasını önleyemeyecektir.

Şu düşünülmelidir : İşçi sınıfımız, Kurtuluş Savaşından, İzmir İktisat Kongresi'nden bu yana, çetin koşullardan geçe - bilene bu günlere varmıştır. Bugün, hâlâ, işçi sınıfının düşüncesi ve örgütlü mücadelesi, Türk Ceza Yasası'nın 141 inci ve 142 nci maddeleriyle yasaktır. Bu, 40 yıldır böyle olduğu halde, 1976'larda varılan düzey, DİSK'in artan etkinliği, işbirlikçi - tekelci sermayenin dizlerini titretiyor.

Bir daha belirtelim. Sınıf mücadelesinin olmaması, sınıfların olmaması ile olanaklıdır. Sınıfsız bir topluma varma yolunda mücadele eden de kodaman burjuvazi değil, işçi sınıfıdır. Oysa işbirlikçi büyük burjuvazi, sınıf mücadelesinin ortadan kalkacağı sınıfsız bir toplumu amaçlayan işçi sınıfına karşı var gücüyle savaşıyor. O halde, sınıfların var olmasını, dolayısiyle de sınıf mücadelesinin devamını isteyen işçi sınıfı değildir. İşçi sınıfı, kaçınılmaz olarak kendi lehine çözümlenecek bu gidişin yolunu - yöntemini çiziyor. Emekçi halka, bu yolu gösteriyor. Önde yürüyor.

İşverenler, hele işbirlikçi büyük burjuvazi, sınıf mücadelesine bilimsel olmayan yollardan yaklaşıp, bilimsel gerçekleri ters yüz etmeye çabalıyorlar. Tarihin akışını durdurmaya çalışmak, suya çizgi çekmeye çalışmak gibidir.

Biz, sınıfımızın bilimini kılavuz ediniyoruz. Gerçekleri saklamak yolunu değil, gerçekleri açıklamak ve çözümlemek sorumluluğunu duyuyoruz. Çünkü ülkemizin ve nüfusumuzun ezici çoğunluğunu oluşturan işçi ve emekçi halkımızın geleceği buna bağlıdır. Tüm kötülüklerin temelinde yatan sömürüye ve sömürü düzenine bunun için karşı çıkıyoruz. Sömürünün ortadan kaldırılması sorunu, başlıca üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin kaldırılması ile çakışıyor. Ve ancak böylesi bir yola girilmesi ile sınıf mücadelesinin olmayacağı (Çünkü sınıfların bulunmayacağı) bir toplumsal yaşama kavuşmak olanaklı olacaktır. Başlıca üretim araçları üzerindeki özel mülkiyetin toplumsallaştırılması önerisi bunun için yığınsallaşıyor. Ve işbirlikçi sermaye, böylesi bilimsel çözümlerin dahi tartışılmasının baskıcı önlemlerle yasaklandığı bir dikensiz gül bahçesi arzuluyor.

DGM'LER VE SINIF MÜCADELESİ

DİSK, işçi sınıfımızın ulusal ve demokratik, sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak, DGM'lere karşı «Genel Yas» ilân etti. **Sınıf mahkemeleri** niteliğindeki Güvenlik Mahkemelerine karşı **sınıfsal bir tavır** ortaya koydu. Gerici - faşist karması güçler, yazarlarıyla, politikacılarıyla seslerini yükselttiler. DİSK'in bu hareketini küçük düşürmeye, halka karşı imiş gibi göstermeye çalıştılar. Bunun «sınıf mücadelesi» olduğunu, böylelikle vatanın ve milletin altına dinamit konulduğunu, vesaire, belirttiler. DGM'leri övdüler. DGM'lerin işçiyle ilgisi bulunmadığını söyleyerek yalan söylediler.

Peki, bütün bu yaptıkları neydi? DİSK'in aranması, yöneticilerinin tutuklanması, tavır koyan işçilerin işlerinden ihbarsız ve tazminatsız atılması... bütün bunlar neydi? Sınıf mücadelesi mi, değil mi?

Yazımızın sonuna bir belge ilâve edeceğiz. İktidarı ve egemenliği eline geçirmiş sermaye güçlerinin de ne denli bir sınıf kavgası yürüttüklerini, bundan böyle, belgeler ile yüzlerce kez daha kanıtlayacağız. Gerici - faşist karması güçlerin maskelerini al - aşağı edeceğiz. Ama önce şunu belirtelim. Hapis, zindan, kan, ölüm.. işçi sınıfının ve emekçi halkımızın savaşımını durduramaz. Sermaye güçleri, tüm olanaklarını seferber ederek, sınıf mücadelesinin kendi lehlerine çözümlenmesi için çaba harcıyorlar. Zaten kendilerinin olan devletin tüm olanaklarını bu yolda kullanmak için çaba harcıyorlar. Baskılar, kıyımlar, işten atmalar, faşist çetelerin saldırıları, bu yolda yürüyor.

Karşılarında ise, gittikçe güçlenen bir yığınsal muhalefet bulunuyor. Bağımsızlık, demokrasi, barış ve toplumsal ilerleme savaşımını başarıya ulaştırmanın çabası içinde bulunan bu toplumsal muhalefetin başını işçi sınıfımız çekiyor. İşbirlikçi tekelci sermayenin, ona destek olan emperyalizmin tahakkümü, sömürüsü ve ezgisi altında bunalan emekçi halkımız, küçük sermaye, orta tabakalar, hattâ ulusal burjuvazinin ilerici kolu, bu yığınsal muhalefette yerini alıyor. Sömürüye dayalı sınıflı toplumlara özgü sınıf savaşı, iki temel toplumsal sınıf arasında, kıran kırana sürüyor. Tarihsel gelişimin çarkları, işçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm utkusu lehine dönüyor.

BİR BELGE

İŞBİRLİKÇİ-TEKELCİ SERMAYENİN SALDIRILARI PLANLIDIR

MESS MADENİ EŞYA SANAYİCİLERİ SENDİKASI

Ayazpaşa, İnönü Cd. No: 90 Kat: 3 Beyoğlu/İstanbul /du

Tel: 49 82 50-45 59 00-49 84 78 Telex: 22864 MESS TR.

İstanbul: 13 Eylül 1976
No: 2675/HB/TM-246
Özü : Devlet Güvenlik Mahkemelerinin tasarısına karşı uygulanabilecek protesto eylemi Hk.

Sayın Üyemiz,

Millet Meclisi ve Senato, Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasa Tasarısını görüşmek üzere 14 Eylül 1976 Salı günü toplantıya çağırılmıştır.

DİSK, bu tasarıya karşı çıkmakta ve bütün örgütüne 14 Eylül günü hazır olmaları talimatını vermiş bulunmaktadır. Bu tasarıyı protesto etmek amacı ile DİSK'in bazı eylemlere girişeceği ve eğer tasarı yasalaşacak olursa, bu eylemlerin çok geniş biçimde uygulanacağı, işyerlerinde işin durdurulacağı söylentileri yaygınlaşmaktadır.

Böyle bir amaçla, işyerlerinde işin durdurulması bir siyasal grev ya da genel grev olup yasalarımıza göre yasadışı bir eylem niteliğindedir. Nitekim Yargıtay da genel grevin yasadışı olduğunu kabul etmiş bulunmaktadır.

Bu söylentilerin gerçekleşerek tasarının görüşülmesinin veya yasalaşmasının protesto edilmesi için işyerlerinde işçiler çalıştırılmayarak işi durdurduğu takdirde, bu yasa dışı eylemle, genel grevle ilgili alınabilecek tedbirler ve uygulanacak hukukî ve cezaî müeyyideler vardır. Bu tedbir ve müeyyideleri şöylece sıralayabiliriz:

I — TEDBİRLER :

- İşçiler, işyerinde çalışmadıkları takdirde, kendilerine bu hareketlerinin yasadışı olduğu ve çalışmalarının gerektiği ihtar edilmelidir. Ancak bu ihtarın, tansiyonu daha çok artırmayacak bir dille yapılması yerinde olur.
- İşçiler işe gelmedikleri ya da gelip de çalışmadıkları takdirde, bu durum mümkünse bir noterle, noterle yaptırılamıyorsa, işyeri yetkililerince bir tutanakla saptanmalıdır. Bu tutanakta işe başlama saati, işçilerin işe davet edildiği, işe gelen ve gelmeyen işçilerin ad ve soyadları, işin bitiş saati gibi hususlar yer almalı, ayrıca tutanağı imzalayan kişilerin fazla olmasına dikkat edilmelidir.
- İşyerlerinde kapı kontrolleri çok sıkı yapılmalı ve içeriye giren işçiden başka kimselerin girmesi kesinlikle önlenmelidir.
- Böyle bir çalışmama durumu olduğu zaman, Sendikamız üyeleri adına mahkemeye başvurarak çalışmanın durdurulduğunun tesbitini isteyecektir.
- İşyerleri, mahalli kolluk kuvetlerine başvurarak gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmasını istemelidir. Sendikamız da Vilâyete, Emniyet Müdürlüğüne, Jandarma Komutanlığına ve Bölge Çalışma Müdürlüğüne genel bir basvuruda bulunacaktır.
- İşyerlerinde rakip sendika üyeleri varsa, bunların çatışmasını önleyecek tedbirler alınmalıdır.
- İşveren vekilleri, âmir ve nezaretçi gibi bütün sevk ve idare kademelerinde çalışan kişiler müşterek ve ölçülü bir tutum ve davranış içinde olmalıdır.
- Eğer işyerlerinde iş durdurulursa, ilişikte sunulan bildirinin işçilere dağıtılması yararlı olacaktır.

II — MÜEYYİDELER :

- Bu eylem bir suç olduğu için, çalışmayan işçiler 275 sayılı yasanın 54. maddesine göre savcılığa şikâyet edilebilir.
- Çalışmayan işçiler, çalışmak isteyenleri de engelliyorsa Ceza Kanunun 201. maddesine göre savcılığa şikâyet edilebilir.
- Calışmadıkları saatlerin ücretleri kesilebilir.
- Çalışmayan işçilerin ayrıca hafta tatili parası da kesilebilir.
- 275 sayılı yasanın 29. maddesi ve İş Yasaşının 17. maddesi uyarınca hizmet **sözleşmeleri bildirimsiz** ve tazminatsız olarak bozulabilir.

Uygulanması olasılığı olan böyle bir eylem tipik bir kitle davranısı olacaktır. Kitle hareketlerine karşı en etkin yöntem birlikte ve dayanışma bilinci içinde hareket etmektir. Böyle hareket edildiği takdirde olumlu sonuçlar alınabileceğine inanmaktayız.

Konu ile ilgili olarak, Sendikanız MESS'in müşavirlerinin her an hizmetinizde olduğunu ve kararlarınızı MESS'e danışarak vermenizin daha yararlı sonuçlar doğuracağını da bir kez daha belirtiriz.

Saygılarımızla,

Genel Sekreter	Hukuk Bölümü Hukuk Müşaviri
İlhan LÖK (İmza)	Av. Ergun İNCE (İmza)

El/nu
Ek : Bir bildiri

D U Y U R U

İşçi arkadaşımız,

İşyerimizde, bir süreden beri işlerinizi durdurmakta ve çalışmamaktasınız.

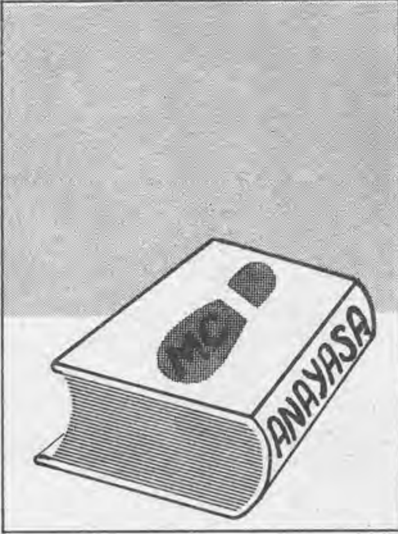
Bu eylem yasalarımıza göre yasadışı bir eylemdir, suçtur. İşyerinde işçinin en önemli görevi üretimi sürdürmektir. Bu yasadışı greve devam ettiğiniz veya katıldığınız takdirde, çalışmadığınız saatlerin ücretini, hafta tatili ücretinizi kaybedersiniz. Ayrıca hizmet sözleşmeleriniz de feshedilir, işinizi kaybetme durumu ile karşılaşırsınız. Bunlardan başka hakkınızda cezaî kovuşturma da yapılabilir.

Belirttiğimiz bu hususları bu konuları bilen güvendiğiniz başka kişilere de sorunuz. Onlar da bu sözlerin doğruluğunu tasdik edecektir.

İşçi Arkadaşımız,

Sizleri, Yasalara saygılı olduğunuza inandığımız için uyarıyoruz. Bu yasadışı eylemden vazgeçin. Bu eylemin sonuçları sizler için çok acı, işvereniniz olarak bizler için de üzücü olacaktır.

DİSK DERGİSİ'NİN NOTU : Okunan bildirim, 13 Eylül günü, yani Genel Yas ilânından 3 gün evvel yayımlanmıştır. Önümüzdeki sayılarda, işverenlerin «Sınıf Mücadelelerine» ilişkin yeni belgeleri yayımlamaya devam edeceğiz.

MC HUKUK ADAMLARINI DA KARŞISINA ALDI

16 Eylül 1976. Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulması girişimini görüşen DİSK Genel Yönetim Kurulu ve Başkanlar Konseyi'nin ortak kararı ile «GENEL YAS» ilân ediliyordu. Kararı açıklayan DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler, yaptığı basın toplantısında şöyle diyordu:

«MC yönetimi :

- **Tüm emekçi halkımızın çıkarlarına karşı savaş açmıştır.**
- **Büyük sermayenin çıkarlarını korumuştur.**
- **Yasa, Anayasa, insan ve demokratik hak ve özgürlükleri çiğneyerek Anayasa dışına düşünüş ve yasallığını kaybetmiştir.**
- **Ulusal bağımsızlığımızı iyice çiğneyerek gayrı milli bir politika izlemiştir.»**

Ve ekliyordu : «Halkımız, emekten yana, demokratik, ulusal ve ilerici bir iktidar için MC'nin demokratik yoldan düşürülmesini istiyor. DİSK ve tüm ilerici örgütler, bu istemler için mücadele ediyor ve emekçilerin bilinçlenmesini hızlandırıyor. Bilinçlenmekte olan halkımızın büyük bir çoğunluğu ileri bir demokratik düzen için MC'ye karşı çıkıyor.»

Bu karşı çıkışın yakın somut amaçlarını şöyle sıralıyordu:

«1. Ülkemizi MC'nin yarattığı karışıklık ve bunalımdan kurtarmak,

2. Hayat pahalılığı artışına son verip emekçi halkımızın yüksek geçim olanaklarına kavuşmasını sağlayacak kapıları açmak,

3. Demokrasiyi açıkça boğazlamaktan kurtarıp demokratik, sendikal ve siyasal hak ve özgürlükleri koruyup genişletmek,

4. Ve bu nedenle, emekçi halkımızın 1977 genel seçimlerinde ozgürce oy kullanma ve bu istemleri destekleyen dilediği iktidarı seçme olanağı sağlamak.»

Yukarıdaki yakın somut amaçlara yönelik olarak «GENEL YAS» ilân edildiği açıklanıyordu.

17 Eylül günü, İstanbul Barosu Başkanı, «DİSK'in ilân ettiği yas, yasal bir mücadele biçimidir.» diyordu ve tüm demokratik örgütlerin yanısıra Ankara Barosu, öbür Barolar ve Türkiye Barolar Birliği ile Çağdaş Hukukçular Derneği alınan kararları desteklediklerini ve DİSK'le dayanışma içinde olduklarını açıklıyorlardı.

21 Eylül'ün çok erken saatlerinde DİSK Genel Merkezi polis tarafından kuşatılıyor, basılıyor ve aranıyordu. Gericilik güçlerinin tüm oyunları, yasal bir kuruluş olan DİSK'i «yasa dışı» imiş gibi göstermeye yöneliyordu. Aramaya ilişkin mahkeme kararında gösterilen konu dışında, onunla ilgisiz bazı DİSK yazışmalarına el konuluyordu. Arama kararının verdiği yetki ve koyduğu sınırlar aşılıyordu. Yasal bir sendikal örgüt, hukuku ve yasaları çiğnemeyi alışkanlık haline getiren gerici güçlerce yıpratılmak isteniyordu.

Polis, «yasa - dışı» bir şey bulunamadığına ilişkin bir tutanak tutmak «zorunda» kalıyordu.

DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA, «baskın» ve «arama» yapıldığı gün Genel Merkez'e geldiğinde, polis tarafından, «ifadesine başvurulmak üzere» emniyete çağrılıyordu ve «hemen» hukuksal dayanaktan yoksun «gerekçelerle» tutuklanıyordu. Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesi'nin 21.9.1976 gün ve 1976/989 sayılı tutuklama kararına karşı yapılan itirazı inceleyen Asliye Ceza Yar-

İlkin DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca tutuklandı. Ardından diğer Yürütme Kurulu üyeleri (solda). **Bakırköy 2 nci Asliye Ceza Mahkemesi'nin tutarsız gerekçesi, ertesi gün İstanbul 2 nci Ağır Ceza Mahkemesi tarafından bozuldu. Yürütme Kurulu üyeleri, Kemal TÜRKLER, Mehmet KARACA, Rıza GÜVEN, Kemal NEBİOĞLU, Celâl KÜÇÜK ve Mehmet KILINÇ'ın tutuklulukları kaldırıldı.** (sağda)

gıcı DİSK avukatlarınca reddediliyordu. Anılan yargıcın red sonucu çekilmesiyle, DİSK Genel Sekreterinin tutukluluk kararına yapılan itirazı, **Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi** inceliyordu. Mahkeme, 23.9.1976 gün 976/56 sayılı kararıyla, SULH CEZA MAHKEMESİ'NİN **«TUTUKLAMA KARARININ KALDIRILMASINA VE TAHLİYEYE»** karar veriyordu.

Aynı 21.9.1976 günü, Bakırköy 3. Asliye Ceza Mahkemesi, 976/59 sayılı bir gıyabî tutuklama kararı alıyordu. Bu karar, DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER, DİSK Yürütme Kurulu üyeleri Kemal NEBİOĞLU, Mehmet KILINÇ, Rıza GÜVEN, ve Celâl KÜÇÜK'ü kapsıyordu. Bakırköy Sulh Ceza Mahkemesi ise 22.4.1976 tarih ve 976/990 sorgu sayılı kararıyla anılan «gıyabî» tutuklama kararını «vicahî»ye çeviriyordu.

DİSK avukatları tarafından, bu tutuklama kararlarına karşı da **İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesinde itiraz edildi.** Ağır Ceza Mahkemesi'nin 23 . 9 . 1976 gün 1976/123 sayılı kararı şu yöndedir:

1 — **DİSK avukatlarının, tutuklama kararına itirazları mahkemece kabul edilmiştir.**

2 — **Tutuklama kararları kaldırılmıştır.**

3 — **DİSK Yöneticilerinin tahliye edilmesine karar verilmiştir.**

Ağır Ceza Mahkemesi, DİSK yöneticilerinin tutuklanmasına ilişkin kararları kaldırıp tahliye kararı verirken şu nedenler gerekçe olarak açıklanmıştır :

HUKUK VE MC

MC'nin lûgatında HUKUK kelimesi yoktur. MC, tekelci sermayenin çıkarlarına koşuludur. Tekelci sermayenin lûgatında ise tek kelime vardır: KÂR.

Daha çok kâr, daha çok sümürü demektir. Yanısıra, baskının arttırılması geliyor. Faşizm bunun için tırmandırılıyor. Bu yolda atılan her adım, sermaye için dikensiz gül bahçesine daha çok yaklaşmak demektir. Demokratik özgürlüklere, sendikal özgürlüklere bunun için saldırılıyor. MC, burjuva demokrasisinin kendisini bile reddediyor. Hukuku ayaklar altına alıyor. Anayasa Mahkemesine yaylım ateşe geçiyor. «Bu Anayasa ile memleket idare edilmez», diyor. Danıştay kararlarını uygulamıyor. Kısacası, Anayasa'yı karşısına al.yor, Baroları, onların ulusal üst örgütü Türkiye Barolar Birliği'ni, ilerici iş müfettişlerini, namuslu yargıçları ve savcıları karşısına alıyor. Çünkü demokrasinin kendisini ve hukuku rafa kaldırmak istiyor.

Çağımızda hukukun ve demokrasinin gerçek sahibi ve savunucusu ise işçi sınıfıdır. DGM mücadelesi sırasında bu gerçek, bir kez daha ve çok iyi anlaşıldı. Bu mücadelede hukuk adamları, işçi sınıfının demokrasi mücadelesinin yanında yer aldılar.

İşçi sınıfının toplumsal ilerleme ve demokrasi mücadelesine hukuk adamlarının da omuz vermesi, MC'ye bir darbe daha indirdi. İlerici güçlerin eylem birliğinin, bu mücadelenin güvencesi olduğunu kanıtladı.

Sermayenin Güvenlik Mahkemelerine karşı, DİSK'in düzenlediği ve ülkemizde ilk kez gerçekleştirilen motorize yürüyüşe onbinlerce işçi katıldı. Binlerce araçtan oluşan konvoy, Barbaros bulvarından akarak Dolmabahçe yoluyla Taksim alanına ulastı.

«1 — Gönderilen hazırlık evrakında hangi tarihte, hangi işyerinde kanunsuz grev uygulandığı belirtilmemiştir.

2 — DİSK yöneticilerinin işçileri kanunsuz greve teşvik ettikleri hakkındaki delillerin neler olduğu açıklanmamıştır.

3 — İncelenen DİSK karar defterinde bu konuda (yani kanunsuz grev konusunda) alınmış bir karar bulunmadığı görülmüştür.»

Böylelikle, Bakırköy 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nin ve İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi'nin iki ayrı kararıyla DİSK yöneticilerinin tutuklulukları 23.9.1976 günü kaldırılıyor ve aynı gün DİSK Genel Başkanı, Genel Sekreteri ve Yürütme Kurulu üyeleri tahliye ediliyordu.

MC, büyük sermayenin çıkarlarını koruyor ve kolluyor. Bunu belli kişi ve kuruluşlar vasıtasıyla yapıyor. DİSK'e yapılan saldırılar, DİSK'i «yasa dışı» imiş gibi göstermeye yöneliyor. Oysa tüm işçiler ve halkımız, DİSK'e sahip çıkıyor. Yurtsever hukuk adamları, hattâ dünya hukukçuları DİSK'i destekliyorlar.

Hukuku ve demokratik hak ve özgürlükleri ayaklar altına almayı alışkanlık haline getiren MC'nin saldırısı anılan yargı organlarının demokratik nitelik taşıyan kararlarıyla bir kez daha boşa çıkıyordu.

Bu, önemli bir olguyu da kanıtlıyordu : MC, yargı organlarını ve hukuku da karşısına almıştı.

Ülkemizdeki hukuk kuruluşlarının yanısıra, dünya hukukçuları da MC'nin ve DGM girişiminin hukuk dışı yüzünü protesto etmişlerdir. DİSK'ten ve ülkemizdeki tüm ilerici güçlerden yana tavır koymuşlardır. Merkezi Brüksel'de bulunan Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği, 7 Ekim 1976 günü, DGM'lere karşı bir bildiri yayınlamıştır. Bildiride, tüm demokratik, ve ilerici güçlerin MC'ye ve DGM'lere karşı verdiği mücadele desteklenmektedir. MC'nin yasa dışı girişimleri yerilmektedir. Uluslararası Demokratik Hukukçular Birliği, anılan bildirisinin yanısıra Türkiye Hükümetine bir telgraf yollamış ve DGM'lerin kaldırılmasını ve demokratik özgürlüklerin yerine getirilmesini istemiştir.

Tüm bu gelişmeler ve gerçekler göstermektedir ki, MC :

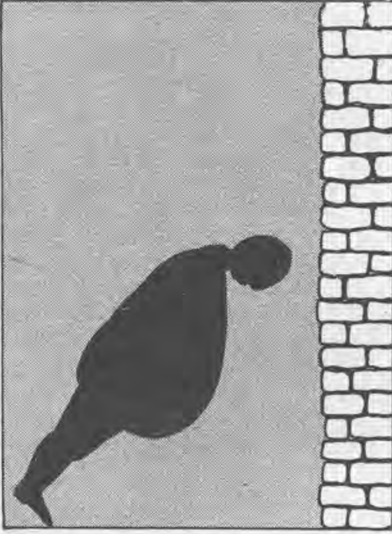
1 — **Demokratik ve anayasal hak ve özgürlükleri çiğnemeyi alışkanlık haline getirmiştir.**

2 — **Hukuku inkâr etmektedir.**

3 — **Demokrasiyi reddetmektedir.**

4 — **Tüm demokratik ve ilerici güçlerin ve örgütlerin yanısıra ülkemizdeki ve dünyadaki hukuk kuruluşlarını ve tüm namuslu hukuk adamlarını karşısına almaktadır.**

5 — **Öbür yandan, işçi sınıfımız ve onun demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK, demokrasiye, hukuka ve özgürlüklere sahip çıkmaktadır. Bu yolda, demokratik örgütlerin ve güçlerin içinde yer alan hukuk kuruluşları ve hukukçularla eylem birliğine girmektedir.**

YENİ-FAŞİST YÖNTEMLER DEMOKRASİ SAVAŞIMINI DURDURAMAZ

DİSK, Anayasa'daki demokratik ve sendikal haklarını kullanarak MC'nin, gerici - faşist güçlerin DGM yasa taslağına karşı eyleme geçti. **Bu yasanın:**

a) İşverenlerin sömürüsünü azgınca arttırmasını,

b) Demokrasi aleyhtarı faaliyetlere karşı dikilen işçi sınıfımız ile birlikte iktidar alternatifi olan tüm ilerici muhalefeti «sıkıyönetimsiz bir sıkıyönetim» altında tutmayı,

hedefleyen niteliklerini ve amacını normal ve özel ajanslarıyla, bildiri ve demeçlerle vb. ortaya serdi, duyurdu.

DGM yasa taslağı, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini;

1 — Anayasa'nın 46 ncı maddesiyle somutlanan sendikalaşma hakkını,

2 — Anayasa'nın 47 nci maddesindeki Toplu İş Sözleşmesi ve Grev hakkını tehdit etmesi, nedenleriyle yakından ilgilendiriyordu.

Gerici faşist güçler, bu yasa tasarısının yasalaşması için olağanüstü çaba harcadılar. DİSK'in ön safta yürttüğü savaşın, değişik konumlarda bulunan tüm ilerici güçlere yayıldı, onlara güç ve moral verdi, desteklendi. Demokrasiden yana olan milyonlar, böylesi somut bir konuda, politik bir ordu oluşturdular. Türkiye işçi sınıfının, DİSK'in gelişen mücadelesi, böylelikle, sermaye düzenini ve faşist tırmanışı kıskaca aldı.

Gerici - faşist karması güçler, MC, bu demokrasi dışı yasa taslağını gerçekleştirme savaşımlarında, Tunç - Şide grubunu da yanlarına aldılar. Böylesi bir ittifak, işçi sınıfını, onun sınıf sendikacılığı hareketini yaylım ateşi altında tuttu, tutuyor.

Genel Yas ile ilgili gelişmeler, bu yaylım ateşinin, planlı olarak iki noktaya yönlendirildiğini apaçık ortaya koymuştur.

Birinci nokta, DİSK Genel Merkezinin kalabalık bir emniyet kuvveti tarafından aranmasında, ve, DİSK yöneticilerinin tutuklanmasında kendini somutladı. Gerici - faşist güçler, devlet cihazını kendi iğrenç emelleri doğrultusunda kullanmaya giriştiler. Nicedir oynanan bu oyun ile, MC'nin yol verdiği çıplak terörün böylesi yollarla da birleştirilmesi ve yeni - faşist yöntemler oluşturulması amaçlanıyor. Uygulamaya sokulan bu yöntemlerin ucu, demokrasi mücadelesinin en tutarlı ve sağlıklı savunucusu olan işçi sınıfına, DİSK'in gelişimine yöneltiliyor.

Ama bu oyunu normal yargı organları geri çevirdiler. DİSK yöneticileri tutuklandıktan 20 saat sonra serbest bırakıldılar. Bağımsız yargı organları, MC'nin dayattığı yeni - faşist yöntemleri reddettiler. Bu karar, MC'nin, onun hukukçularının ve faşizme geçit arayan gerici - faşist karması güçlerin suratında bir tokat gibi patladı.

Yaylım ateşinin odaklandığı (toplandığı) ikinci nokta; işyeri düzeyinde somutlandı. İşverenler, yani kapitalistler, 275 sayılı yasanın grev kısıtlayıcı ve bu niteliğiyle demokratik olmayan maddelerine dayandılar. İlgili yasanın kanunsuz grev suçu koyan 29 uncu ve 54 üncü maddeleri ile, siyasal grev yasağı koyan 55 inci maddelerine sarıldılar. İşveren Örgütleri MESS, bu uygulamanın yolunu ve yöntemini oluşturdular. İlhan Lök ve Ergun İnce imzalı bildirimler, MESS kararları, işverenlere iletildi. Gereği istendi.

Topluca işten atmalar başlatıldı.

Bu saldırı yöntemleri ve uygulamalar, burjuva demokratik özgürlüklerle bile çelişti, onları çiğnedi. Anayasa'nın «çalışma hakkı ve hürriyetleri» ni belirleyen 40. ve 42 nci maddeleriyle birlikte, «Sendikal Özgürlükler»i belirleyen 46 ncı maddesi de ayaklar altına alındı.

D. Güvenlik Mahkemelerinin Anayasa'nın temel ilkelerine, 7 nci ve 32 nci maddelerine aykırı olduğunu reddedemiyen işverenler, aynı anda Anayasa'nın 40, 42 ve 46 ncı maddelerini de çiğneyip geçerlerken, durumu, sessizlikle geçiştirmeye çalıştılar. MC ile birlikte kendi demokrasilerinin kurallarını bile bir kenara bıraktılar, reddettiler.

Örgütlü sermaye, topluca işten çıkarmalar ile sınıf kavgasını sertleştiriyor, kısa vadedeki çıkarlarını gözetirken, uzun vadedeki açmazlarını derinleştiriyordu.

1 — İhbarlar, tazminatlar ödenmeyecekti, böylelikle, yeni kâr olanakları doğuyordu,

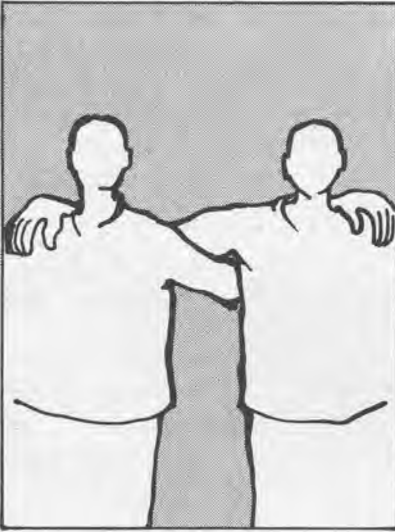
2 — DİSK'in ileri unsurları işyerlerinden uzaklaşırsa, işyerlerindeki sınıf mücadelesi zayıflayacak, işçiler üzerindeki baskı ve sömürü daha kolaylıkla yoğunlaşacaktı.

«Evdeki hesapları», işte bu denli kısır ve kısa vadeliydi. İşveren örgütleri, TİSK, MESS ve diğerleri, bu uğurda kara listeler düzenleme çabasına giriştiler. Yeni toplu sözleşme dönemlerini falan unutacak kadar gözleri döndü.

Böylesi yollar 15 - 16 Haziran direnişlerinde de denendi. Hattâ 12 Mart rejimi, gelişen işçi sınıfı savaşımını tüm yurt sathında durdurmayı, önünü kesmeyi ve geriletmeyi amaçlıyordu. **Ancak bu budama operasyonlarının hiç bir sonuç vermediği, işçi sınıfı savaşımının günümüzde kazandığı boyutlarla daha açıkça anlaşılmaktadır.** İşçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, barış, toplumsal ilerleme ve sosyalizm savaşımı gürleşmiş, DİSK'in sayısal gücü 550 bine varmış ve zaman, durmaksızın sermaye güçleri aleyhine ilerlemeye devam etmiştir.

Egemen güçler çaresizlik içinde çırpınıyorlar.

İlerici, halktan yana bir iktidarın kurulması yolunda öncülüğünü sürdüren işçi sınıfımız ve onun sendikal örgütü DİSK, her türlü engelleri aşabilecek güçte bulunuyor. İşten atılan tüm işçilerin maddi - manevi güvencesini DİSK üzerine alıyor. Genel Temsilciler Meclisi ile Olağanüstü Genel Kurulunu bunun için topluyor.

DESTEK MESAJLARI

ULUSAL VE ULUSLARARASI ÖRGÜTLER DEMOKRASİ SAVAŞIMINDA ÖRGÜTÜMÜZÜ DESTEKLİYOR

CGT GENEL SEKRETERİ GEORGES SEGUY DİSK ÜYESİ İSÇİLERE YÖNELTİLEN BASKI VE TERÖRÜ PROTESTO ETTİ.

CGT Genel Sekreteri Georges SEGUY, 2.500.000 üyesi adına en basit insan haklarının çiğnenmesine ve DİSK üyesi isçilere karşı girisilen şiddet hareketleriin ve anti-demokratik uygulamaları protesto etti.

DİSK ile dayanışma içinde olduklarınıda belirten CGT Genel Sekreteri'nin Cumhurbaşkanı F. Korutürk'e gönderdiği mektup şöyledir :

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaskanlığı - ANKARA
Paris, 23 Eylül 1976

Sayın Başkan,

22 Eylül günü hükümetinizin sendikal merkez DİSK'in Ulusal Bürosunu, işyerlerindeki onlarca militanını tutuklama ve hapsetme yoluna gittiği, dünya ülkelerinin büyük çoğunluğunda emekçilere tanınmış olan sendikal hak ve özgürlüklere aykırı olarak polisin bu sendikal merkezin binasını kuşattığı ülkenizde ciddi olayların geliştiğini öğrendik.

2.500.000 üyesi adına CGT, en basit insan haklarının çiğnenmesini, DİSK üyeleri tarafından özgürce seçilen sendika militanlarına karşı uygulanan şiddeti kararlı bir şekilde protesto eder.

Örgütümüz, üyelerimiz ve ona güven duyan milyonlarca emekçi adına, sizden, DİSK Yöneticilerinin bir an önce serbest bırakılması için müdahale etmenizi, ulusal düzeyde olduğu gibi, mahallî düzeyde ve işyerlerinde de sendikaların serbestçe çalışmalarını teminat altına almanızı talep ediyoruz.

CGT, DİSK sendikalarını ve ulusal yönetimini, Türk emekçilerinin «Devlet Güvenlik Mahkemeleri»ni kurmaya yönelik bir olağan üstü bir yasa düzenlemesine karşı verdikleri eylemle tam bir dayanışma içinde olduğunu temin eder.

Örgütümüz, Uluslararası Hükümlere ve İnsan hakları üzerine olan uluslararası Anlaşmalara aykırı bu tür bir yasa düzenlemesini protesto eder.

Sayın Başkan, yüksek saygılarımıza inanmanızı rica ederiz.

Georges SEGUY
CGT GENEL SEKRETERİ

FRANKFURT TÜRKİYELİ İŞÇİLER BİRLİĞİ

Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı almış olduğunuz karara yürekten katıldığımızı bildirir, direnişte olan işçi arkadaşlarımızın yanında olduğumuzu belirtiriz. DGM'leri, MC'nin, işçi sınıfımıza ve halkımıza çevirdiği son silâhlarından biridir. Bu boğulmanın, soygun düzeninin yalan - dolanla sürdürememesinin bir sonucudur. Ama onlar korktukları akibetlerinden kurtulamayacaklar, isçi sınıfı ve yurtsever güçler bu savaşta er-geç galip çıkacaklardır. Bu inanç içinde selâmlarımızı yollar, mücadelenizde başarılar dileriz.

TÜRKİYE BARIS VE ÖZGÜRLÜK KOMİTESİ

MC'nin, ülkemizdeki egemen güçlerin çıkarını korumak için, sosyal, ekonomik, eylemsel alanda büyük baskı yöntemlerini halkımızın üzerinde kullanıyor. Hukuksal alanda da Devlet Güvenlik Mahkemeleri gibi anti - demokratik yasa tasarılarını getirerek, işçi sınıfımızın, tüm emekçi halkımızın gelişmekte olan, barış, özgürlük, demokrasi, toplumsal ilerleme mücadelesini engellemek, en azından yavaşlatmak için elinden geleni yapıyor.

DGM yasa tasarısına karşı, DİSK olarak sizin, diğer sendikaların ilerici, demokratik kişi ve kuruluşların, barıştan yana olan diğer partilerin verdiği mücadeleyi destekliyor, saygılarımızı yolluyoruz.

ATTF
AVRUPA TÜRKİYELİ TOPLUMCULAR FEDERASYONU

Yurdumuzda işçilerin, tüm emekçilerin haklarını faşizan baskılara rağmen yılmadan azimle savunan, bütün gücü ile yurdumuzda Barış, Demokrasi, Sosyal ilerleme mücadelesine büyük katkılar katan DİSK'i selâmlarız. Bizler yurt dışında kurulmuş Demokratik kitle örgütleri olarak yurdumuzdaki gelismeleri yakından izliyor, DİSK'in yurdumuzun çesitli illerinde yürüttüğü, eli kanlı işçi düşmanı MC'nin alaşağı edilinceye kadar sürdüreceği eylemleri dikkatle izliyor, bütün gücümüz ile destekliyoruz, her an yanınızda olduğumuzu bildiriyoruz.

YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ BİRLİĞİ
YASASIN ENTERNASYONAL DAYANIŞMA
YAŞASIN DİSK!

CGT Hizmetler Dağıtım ve Ticaret Personeli Federasyonu
Paris, 12 Ağustos 1976

Değerli Arkadaşlar,

Türk hükümetinin parlamento'ya «Devlet Güvenlik Mahkemeleri (DGM) yasa tasarısını verdiği şu sırada, demokratik güçlere karşı hazırlanan bu olağanüstü uygulamanın engellenmesi için verdiğimiz mücadelede, Federasyonumuzda toplanmış emekçilerin tüm dayanışmasını sizlere iletmeyi görev biliyoruz.

Emekçilerin haklarına, demokrasi ve barışa saygı gösterilmesi için eyleminizde başarılar dileriz.

Kardeşçe selamlarımızla,

Héléne MABILLE
Federasyon Sekreteri

CGT Bankacılık Federasyonu

Paris, 6 Ağustos 1976

DİSK'E DAYANIŞMA MESAJI

Federasyonumuz Yürütme Kurulu, Türk Hükümeti tarafından Parlamentoya verilen bir Yasa tasarısı yoluyla halk ve işçi hareketine yönelik yeni tehlikeleri öğrenmiş bulunuyor.

Yürütme Kurulumuz, sendikal ve demokratik özgürlüklere karşı bu yeni girişimin bozulması için yiğit mücadelesinde DİSK'e, sendikalarına ve militanlarına dayanışmasını iletir.

Y. K. için
R. BERGDOLL

CGT Mesleki ve Teknik Eğitim Ulusal Sendikası
SNETP - CGT

Değerli arkadaşlar,

Türk hükümetinin «Devlet Güvenlik Mahkemeleri» tasarısıyla sendikal hakları ve demokratik özgürlükleri çiğnemeye yönelik girişimleri hakkında CGT tarafından bilgilendirildik. DGM tasarısı, tüm uluslararası sözleşmelere aykırıdır.

Türk öğretmenlerinin, grev'li sendikal hakları için yürüttükleri mücadeleyi destekleyen sendikamız, Türkiye yöneticilerinin ilerici ve işçi hareketini ezme amacını mahkûm ediyor.

SNETP-CGT, bu olağanüstü yargılama biçimini engelleme mücadelenize tüm dayanışmasını veriyor. Türk öğretmenlerle ilişkilerimizi geliştirmeyi diliyoruz.

Bilgilendirme amacıyla ,son ulusal kongre çalışmalarımızı içeren bu broşürü ekte gönderiyoruz.

Federasyonumuz, CGT Ulusal Eğitim Federasyonu ve sendikamız, emekçilerin toplumsal ve ekonomik istemlerini, demokrasi ve toplumsal ilerleme için DİSK'in verdiği mücadelelerini yansıtan bültenini büyük yararla okuyoruz.

Kardeşçe selamlarımızla.

Lénard MONTANT
Genel Sekreter

Marius DELSAL
Ulusal Sekreter

CGT Kimya Sanayileri Ulusal Federasyonu (Kimya-Ecza-Petrol-Kauçuk)

Paris, 29 Temmuz 1976

Değerli arkadaşlar,

Fransız Kimya, Ecza, Petrol, ve Kauçuk emekçileri adına, işçi mücadeleleriyle kazanılmış özgürlük ve hakları yoketmek isteyen iktidara karşı Türkiye İlerici Güçlerinin verdiği kavgayla tüm dayanışmamızı belirtiriz.

Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına karsı sürdürdüğünüz mücadeleye kardeş desteğimizi verir, her seyden önce DİSK'li sendikacılara, demokratlara ve gerici ve faşist düzene karşı mücadele eden herkese hükümet ve patronlar tarafından yöneltilen bu saldırıyı mahkûm ederiz.

Kardeş sendikal selamlarımızı sizlere ve tüm Türkiye emekçilerine iletiriz.

Alain COVET
Federal Sekreter

TÜS-DER
DİSK'İN YANINDAYIZ

Bağımlılık, pahalılık, işsizlik, yolsuzluk, sürgün, baskı, zulüm ve ölüm cephesi MC, düşürülene ve halktan yana ileri demokratik bir düzen kurulana kadar DİSK'in ilân ettiği GENEL YAS'a katılıyoruz.

DGM'NE HAYIR!.
DEMOKRASİ DÜŞMANI MC'YE HAYIR!..
FAŞİZME GEÇİT YOK!.
YAŞASIN BAĞIMSIZLIK, DEMOKRASİ, BARIŞ VE TOPLUMSAL İLERLEME SAVAŞIMIMIZ...

TÜRKİYE İSÇİLER BİRLİĞİ ROTTERDAM
COMMITTEE OF FOREIGN WORKERS

Sizlerden bir çok kimsenin tutuklanmasını hiddetle öğrenmiş bulunuyoruz.

DGM'ye ve faşist yöntemler uygulayan MC'ye karşı yürüttüğünüz mücadelede sizinle dayanışma içinde bulunduğumuzdan emin olabilirsiniz.

Mücadelenizi Hollanda'da desteklemek için elimizden geleni yapacağız.

YAPI-SEN

Sermaye sınıfının savunucusu MC ile doğal yandaşı İşverenler Konfederasyonu ve ,onun gölgesi Türk-İş yönetici kliği elele vererek işçi sınıfını tüm emekçilerle devrimci ve ilerici güçleri susturmak amacıyla giriştikleri faşist eylemler zincirinin son halkası Devlet Güvenlik Mahkemeleri tasarısının yasalaşmasını önleme savaşı veren bilinçli işçilerin soylu davranışlarını kutlar, demokrasinin gerçek koruyucusu işçi sınıfının en güçlü sendikal örgütü DİSK'in başarılarının devamını diler, DİSK bayrağı altında sürdürülen demokrasi barış ve toplumsal ilerleme mücadelesinde her zaman saflarınızda olduğumuzu bildiririz

CGT TÜRK İSÇİLERİNİN SESİ SENDİKA BÜLTENI

Yurt dışındaki bütün işçileri, bütün yurtseverleri **«DGM'ye hayır»** kampanyasına çağırır. DİSK'in yanında yer aldığımızı övünçle belirtiriz. Yasasın DİSK ve Türkiye İşçi Sınıfı!

ALMANYA STUTTGART'DAN
BİR GRUP SOSYAL DANIŞMAN ADINA

Değerli Dostlar,

Ülkemizden binlerce kilometre uzaklarda çalışmak zorunda bırakılmış bizler, düşünce özgürlüğünü ve gelişmekte olan işçi sınıfı hareketini boğmaya yönelik Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasasına karşı DİSK'in sürdürdüğü onurlu direnişi destekler, tutuklamalardan ötürü geçmiş olsun deriz.

Yaşasın Türkiye İşçi Sınıfı

Yaşasın Türkiye İşçi Sınıfının tek sendikal örgütü DİSK!

ORTAK İSTEM VE ÇIKARLAR İÇİN ORTAK MÜCADELE ÖNDE GELEN İSTEĞİMİZDİR

Her ülkede olduğu gibi, dünya sendikal hareketi içinde de farklı eğilimler ve görüşler vardır. Ancak, hangi ülkede ve görüşte olursa olsun, sendikaların değişmez ortak özelliği, hattâ ana varlık nedeni işçi sınıfının ekonomik çıkar savaşımını yürüten örgütler olmalarıdır. Bunun en somut görüntüsü çok uluslu tekellerin kapitalist dünya çapında artan gücü ve etkinliğidir. Bu güç, sadece ekonomik düzeyde kalmamakta, çıkarları tehlikeye girdiği andan itibaren siyasal müdahaleciliğe dönüşebilmektedir. Çok uluslu tekellerin uzmanlık çalışmaları ve örgütlenmeleri bakanlık kurumuna çok benzemektedir. Uluslararası Telefon ve Telgraf Şirketi (ITT) Şili kara darbesinin plânlanması ve finansmanında CIA, ABD hükümeti ve ABD'nin Şili Büyükelçiliği ile birlikte çalışmıştır.

Öte yandan, bu şirketlerin güçlenmesi pek çok kapitalist ülkede küçük, orta ve hatta ulusal düzeyde tekelleşen şirketleri hızlı iflâsa sürükleyerek ülke ekonomisini büyük yıkıma uğratmaktadır. Doğal olarak bu yıkımdan en çok zarar görenler işçi sınıfı ve diğer çalışan ücretli kesimlerdir.

Çok uluslu tekeller, ücret politikalarını kapitalist dünya çapında saptayıp yürütmekte örneğin bir ülkede verdiklerinin birkaç katını başka bir ülkenin emekçilerinin sırtından çıkarmaktadırlar. Ayrıca, demokratik hak ve özgürlükleri tanımayarak, «devlet içinde devlet» gibi davranmaktadırlar.

Güney Afrika'daki, Rodezya'daki ırkçı rejimin, Şili'deki faşist diktatörlüğün, halkın zaferiyle biten Angola iç savaşının, Orta-Doğu'daki gerginlik ve savaş durumunun çok uluslu tekellerin çıkarlarıyla çok yakın, âdeta organik ilişkisi vardır.

Bu nedenle:

a) **Demokratik hak ve özgürlerin korunması,**

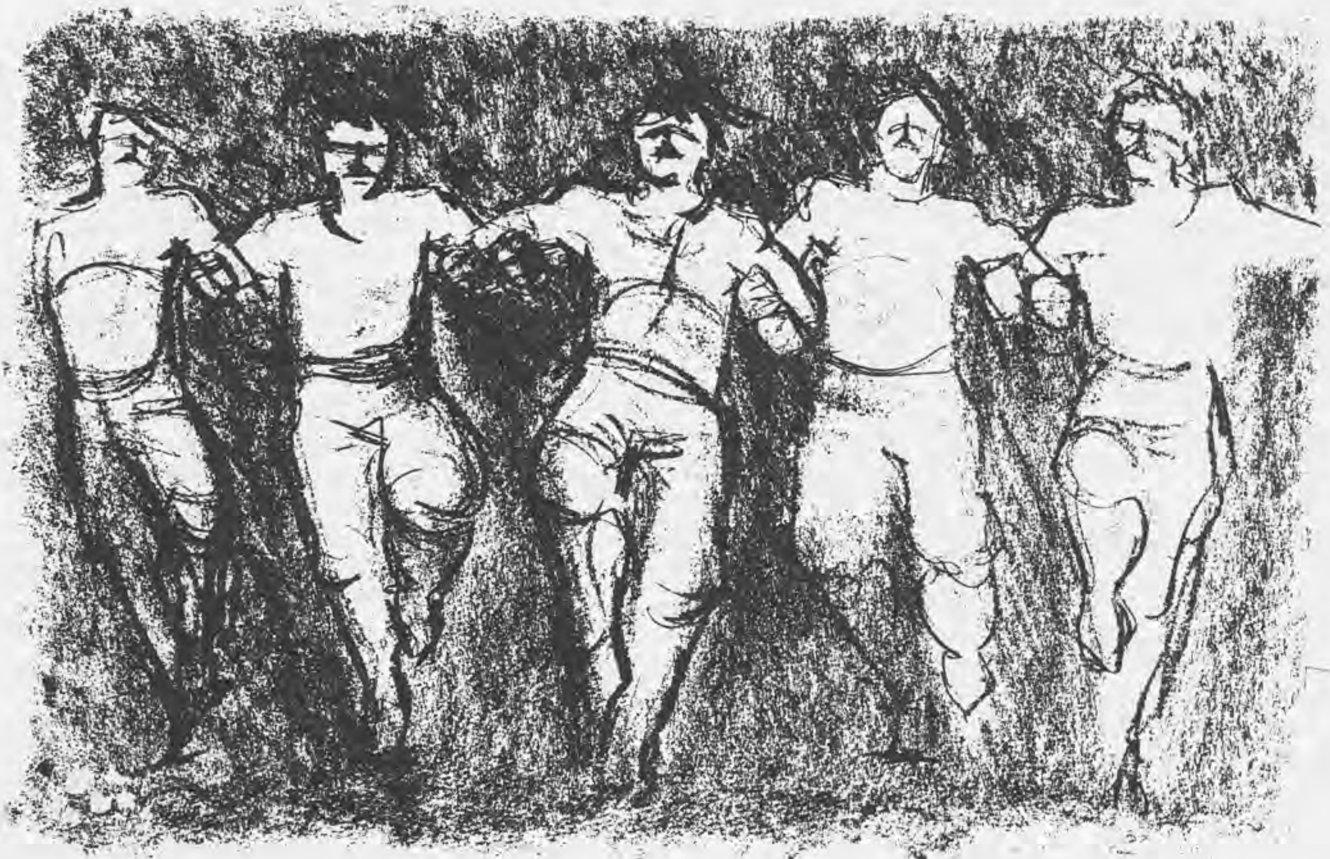
b) **Irkçılık, sömürgecilik, emperyalizm ve faşizme karşı,**

c) **Emekçilerin çıkarlarını korumak ve genişletmek için,**

d) **Adil, kalıcı ve sürekli bir dünya barışı, genel ve karşılıklı silâhsızlanma ile askeri örgütlerin kaldırılması için,**

e) **Ve özellikle kendi yasasını kendisi yapan çok uluslu tekellerin aşırı sömürüsüne, müdahaleci, işsizliği arttırıcı, ekonomik bunalımı derinleştirici girişimlerine, sendikal hak ve özgürlüklere saygısız tutumlarına karşı, bunların en azından uluslararası düzeyde etkin bir biçimde denetlenmesi için mücadele, uluslararası sendikal örgütlerin karşı çıkamıyacakları ortak mücadele konularıdır.**

Uluslararası düzeyde iki sendikal örgüt vardır. Birisi, toplumsal sistemleri farklı 68 ülkenin değişik görüşteki ulusal sendikal örgütlerine üye 163 milyon emekçiyi temsil eden Dünya Sendikalar Konfederasyonu (DSF) dur. Diğeri de sadece kapitalist - emperyalist sistem içindeki ülkelerden 52 milyon emekçiyi temsil eden Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu (UHSK) dur. Bu iki örgütün sendikal - siyasal eğilimleri farklıdır. Ancak, sadece sonuçları açısından olsa da, yukarıda sıraladığımız konularda her iki örgütün uluslararası düzeyde güçbirliği yapmaları olanaklıdır. Örneğin 1975 yılı Ekim ayında Meksiko'da toplanan UHSK 11. Genel Kurulu **«çok uluslu şirketlerin yasal denetimi için sendikal istemler beyannamesi»** ile **«çok uluslu şirketlerin saldırısına karşı çıkabilmek için uluslararası işçi dayanışması temeli üzerinde yeni ör-**

gütlenme biçimleri aranması» görüşünü benimsedi.

DSF'nin, ayrıntılarını 1975 yılının Ocak ayında Berlin'de yaptığı bir toplantıda bir kez daha saptadığı çok uluslu şirketler karşısındaki tavrını, özetle, DSF'nin aylık yayın organı «Dünya Sendikal Hareketi» nin Mart sayısında görüyoruz : **«DSF, herşeyden önce, uluslararası sendikal eylemlerde bir uyum sağlayarak, işçilerin bunlara karşı çıkışını düzenlememiz gerektiği kanısındadır. Bu da, çok uluslu şirketlere bağlı işyerlerinde faaliyet gösteren her bağımlılıktaki sendikaların tüm düzeylerde eylem birliğini ve uluslararası sendikal örgütlerin işbirliğini gerektirmektedir.»**

Görüldüğü gibi, çok uluslu şirketlerin faaliyetleri ve bunların zararlı sonuçlarına karşı alınması gerekli önlemler konusunda benzer görüşlere sahiptir. Kaldı ki, birçok kapitalist ülkede her iki örgüte bağlı konfederasyonlar ortak istemler için eylem birliği yapmaktadırlar. Fransa ve İtalya bunlar arasındadır.

Öte yandan, 1975 Ekiminde DSF ve UHSK, faşist Franko rejiminin iki faşist genci kurşuna dizme girişimini protesto etmişlerdir. Bu örnek, güç ve eylem birliğine gidildiğinde, uluslararası sendikal hareketin görkemli ve etkili bir güç oluşturduğunu göstermiştir. **Ortak istemler için ortak mücadele, dünya işçi sınıfının ve halklarının önde gelen istemlerindendir.** Böylesi bir birlik emekçilerin yararına, kapitalist tekellerin zararınadır.

Her iki örgütün aynı konuda ortak davranışlarına bir başka örnek ülkemizden çıkmıştır.

DİSK adına Genel Başkan Kemal TÜRKLER imzalı bir duyuru dünya özgürlük güçlerini Devlet Güvenlik Mahkemelerine karşı çıkmaya ve Türkiye işçi sınıfını, DİSK'in yanında yer almaya çağırmıştı. Daha sonraları, benzer çağrılar yenilendi.

DSF ve UHSK, birbirlerinden habersiz ve birbirleriyle ilişkiye geçmeden DGM tasarısına karşı çıktılar.

DSF adına Genel Sekreter P. **GENSOUS** DİSK'e gönderdiği telgrafında şöyle dile getiriyordu:

«Dünya Sendikalar Federasyonu Sekreterliği, Türk hükümetinin, Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurmak için yasa çıkarma girişimlerini şiddetle mahkûm eder. Bu yasa tasarısının derhal geri alınmasını ve uluslararası sözleşmelere, İnsan haklarına ve Türkiye Anayasasına saygı gösterilmesini talep ediyoruz. Aksi halde Dünya Sendikalar Federasyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü İLO nezdinde dava açacaktır. Dünya Sendikalar Federasyonu, Devlet Güvenlik Mahkemelerinin kurulmasına karşı mücadelede DİSK'e

ORTAK İSTEM VE ÇIKARLAR İÇİN ORTAK MÜCADELE ÖNDE GELEN İSTEĞİMİZDİR

tüm destek ve dayanışmasını iletir.

Kardeşçe selâmlarımızla.»

7 Ekim tarihli gazeteler Türkiye'de bulunan Genel Sekreter Otto Kersten'in UHSK adına yaptığı açıklamayı şu şekilde yayınladılar:

«UHSK Genel Sekreteri Otto Kersten, **kendisinin ve UHSK'nun her türlü özel mahkemelere karşı olduğunu** söylemiştir. Kersten, **«Bir demokraside her türlü fikrin serbestçe savunulabilmesi, bunun sağlanması için de Komünist Partisi dahil olmak üzere her türlü partinin kurulabilmesi gerektiği inancında olduğunu»** belirtmiştir. Kersten, **özgürlüklerin kısıtlanmasına karşı sendikaların birşeyler yapması gerektiğini savunmuş, bu konuda UHSK üyesi olan Türk-İş'e önerilerde bulunabileceklerini ifade etmiştir.»** Daha sonra Türkiye'den ayrılan Kersten «Almanya'nın Sesi» radyosunun sorularını yanıtlayarak **«Türkiye'de sendikalara darbe indirilirse, Türkiye'yi uluslararası örgütlere şikâyet edeceğiz»** demiştir.

Her iki örgüt, böylece, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması konusunda ortak tavır içine girdiler. Bu olguyu çok yakından izledik. Hiç kuşkusuz DSF UHSK'un bu tutumları, MC üzerinde önemli bir baskı unsuru olmuş ve DGM'lerin yeniden kurulması girişimlerine karşı mücadele eden Türkiye işçi sınıfı için büyük bir destek olmuştur.

Uluslararası bir örgüte üye olmayan DSK'in dileği, aralarındaki ayrılıklara rağmen her iki örgütün güç ve eylem birliği olanaklarını araştırmaları ve bunu gerçekleştirmeleridir. DSF ve UHSK arasında olumlu bir diyalog dünya işçi sınıfı, emekçileri ve barış güçlerinin yararınadır.

Türk-İş UHSK'un üyesidir. UHSK Genel Sekreteri, DGM'leri «özel mahkemeler» olarak niteleyip «özgürlüklerin kısıtlanmaması için sendikaların bir şeyler yapması gerektiğini» belirtmiştir. Buna karşılık Türk-İş Genel Başkanı H. Tunç «DGM'nin Türkiye'nin jeopolitik yapısı gereği olduğunu» vurgulamış ve işçi sınıfının DGM'ye karşı şanlı hareketini demokratik rejimi yıkmaya yönelik bir saldırı olarak nitelemiştir. Böylece, Otto Kersten ile çelişkiye düşmüştür. Ya Kersten, ya da H. Tunç haklıdır. Biz, DSF'den sonra dünyadaki ikinci büyük sendikal örgüt olan UHSK'nun bu girişimini yerinde buluyor ve destekliyoruz. Rakama vurursak her iki örgüte üye dünya ülkelerinden 215 milyon emekçi DGM'leri ve demokratik hak ve özgürlüklere karşı girişilen saldırıları protesto edip, Türkiye işçi sınıfının, DİSK'in ve demokratik güçlerin yanında yerlerini alırlarken, Türk-İş yönetiminin DGM ve MC yanlısı tutumu pek cılız kalmaktadır.

Ayrıca, Türk-İş yönetimi, üyesi olduğu UHSK'ya yanlış bilgi vererek, üst örgütünü dünya kamuoyu önünde güç durumda bırakmıştır. UHSK'nun 1 Ekim 1976 tarihli «Uluslararası Sendikal Haberler» bülteninde şöyle denmektedir:

«UHSK'dan yapılan soruşturmalara cevaben, Türk-İş Genel Başkanı H. Tunç, DİSK Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in tutuklanmasına ilişkin olarak tüm ilgili makamların uyarıldığını UHSK'ya bildirmiştir.»

Oysa, Türk-İş'in, DİSK yöneticileri ile DİSK'e üye birçok işçi ve sendika temsilcisinin tutuklanması olayı karşısındaki tavrı, Türk-İş Yönetiminin UHSK'ya verdiği bilgiyi yalanlamaktadır :

1 — Çünkü, DİSK yöneticilerinin tutuklanması karşısında Türk-İş'in tavrının ne olacağını soran gazetecilere H. Tunç bunun «nazik bir konu» olduğunu ve bu nedenle Yürütme Kurulu'nda görüşüleceğini söyleyerek tavır belirtmemiştir. Türk-İş Yürütme Kurulu, hiç bir görüş açıklamamakla, DİSK Yöneticileri ile birçok DİSK üyesinin tutuklanmasını onaylamıştır. Daha sonra yayınladığı bir bildiriyle «işten atılan işçilere sahip çıkacağını» belirten Türk-İş böylece DİSK'in işçilere sahip çıkmadığı izlenimini yaratmak istemiştir. Oysa, DİSK yöneticilerinin belirttikleri gibi, DGM'ye karşı mücadele «işten atılan DİSK üyesi işçi ve sendika temsilcilerinin maddi ve manevi sorumluluğu DİSK'in güvencesi altındadır.»

Her iki tutumuyla da Türk-İş Yönetimi hem üst örgütü UHSK ile çelişkiye düşmüş, hem de ihanetini uluslararası düzeyde belgeleyerek dünya işçilerine yalan bilgi vererek, onları da karşısına almıştır.

Bu arada, UHSK'nun en güçlü üye örgütlerinden Alman Sendikalar Birliği (DGB)' nin en etkin sendikalarından olan IG Metall (Metal İşçileri Federasyonu)

ile IMF (Uluslararası Metal İşçileri Federasyonu) adına bu örgütlerin Genel Başkanı Öjen (Eugun) Loderer, DGM ve DİSK yöneticileri ile üye işçilerin tutuklanmaları üzerine şu basın bildirisini yayınlamıştır:

«IMF, binlerce işçinin ve aralarında Türkiye Maden-İş Sendikası Genel Başkanı Kemal TÜRKLER'in de bulunduğu sendika yöneticilerinin tutuklanmasını şiddetle protesto eder. IMF Genel Başkanı ve IG Metall Birinci Başkanı E. Loderer Frankfurt'ta şöyle demiştir : Açıkça Anayasaya aykırı olan DGM tasarısının yeniden getirilmesi sonucu, tutucu Demirel hükümetinin son aldığı tedbirlerin demokratik hak ve özgürlükleri son derece sınırlı hale getirmesinden korkulmaktadır. Geçen hafta sendikaların giriştikleri eylemler tehdit altında tutulmaktadır. Türkiye'de yüzbinlerce işçi anayasal haklarını kullanmışlar ve işi durdurarak DGM tasarısını protesto etmişlerdir. IMF ve IG Metall, batılı hükümetlerden, Ortak Pazar'ın kısmen üyesi ve NATO üyesi olan Türkiye'de demokratik koşulların lehinde Türk hükümeti nezdinde aracılık etmelerini istemişlerdir. Sendikaların bağımsızlığını tehdit eden bir devletin Ortak Pazar'a tam üye olma isteğinin kabulü imkânsızdır.»

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Ortaya çıkan tek bir sonuç var : **Emek - sermaye işbirliğini savunan sınıf uzlaşmacısı ve DGM ile MC yanlısı gerici bir yönetimin elindeki Türk-İş, hem Türkiye'de hızla çöküyor, hem de uluslararası düzeyde tecrit oluyor, yalnızlaşıyor. Türk-İş'i bu durumne tekelci sermaye ve onun baskıcı yönetimi MC, ne de gerici sağ basın kurtarabilir.**

DİSK, Ulusal ve uluslararası düzeyde, siyasal görüşleri, ne olursa olsun, Türkiye ve dünya işçi sınıfının ortak çıkarları için, barış ve sömürüsüz bir dünya için dünya sendikal hareketinin birliğini savunmaktadır.

İTALYA

TARIM EMEKÇİLERİNİN ZAFERİ

Dört aylık mücadeleden ve sanayi emekçilerinin desteklediği ve hattâ katıldığı ve geniş bir toplumsal ve siyasal cephe ile demokratik kuruluşların dayanışma içine girdikleri 10 günlük bir ulusal grevden sonra İtalya'da ilk tarım emekçileri ulusal toplu sözleşmesi Ağustos ayının ilk haftasında imzalandı. Küçük tarım üreticilerinin örgütlerince de desteklenmesi ile Tarım İşverenleri Konfederasyonu'nun Ulusal Anlaşmanın Ulusal Toplu Sözleşmeye dönüşmesini ve tarımdaki sendikal hareketin yatırımları denetleme hakkını önlemeye yönelik direnişi kırıldı.

Bu iki büyük kazanımdan başka, tarım emekçilerinin elde ettiği haklar arasında şunlar yer alıyor:

— Ücret teminatı daha önce 181 saat olarak saptanan çalışma süresi belli olan emekçiler için iş ve ücret tüm çalışma süresi için teminat altına alınacak. Hastalık, kaza ya da teknik, işsizlik (işyerinin ekonomik bir nedenden dolayı belirli ve geçici bir süre için kapatılması) ten dolayı kaybolan günler bu sürenin dışında tutulacak. Hastalık veya iş kazası durumunda emekçiler ücretlerinin en çok % 80 oranında bir bölümünü bölge işsizlik sigortasından alacaklar. Teknik işsizlik durumunda % 10 miktarında bu ödemeye katılacak.

— Daha önce 600 liret olan asgari ücret 7.420 lirete, 15.000 liret olan aylık ücret de 102.920 lirete çıkarıldı. Üretim primi de % 3'den % 4'e yükseltildi. İki maaş ikramiye kabul edildi (İtalya'da buna 14 üncü aylık ücret deniyor).

— Kötü işler için günlük çalışma süresi 2 saat 20 dakika azaltıldı. Bayram günlerinde çalışma ücreti % 35 ve gece çalışması da % 40 arttırıldı.

Sendikal haklar, sağlık ve iş güvenliği konularında da yeni kazanımlar elde edildi.

GERİCİLİK GÜÇLERİNİN DİSK'E SALDIRILARI BOŞUNA DEĞİLDİR

Tekelci sermaye, MC, sermaye basını ve sınıf uzlaşmacısı sendika yönetimleri DİSK'i boy hedefi seçerek yaylım ateşe geçti. Olmacık uydurma, yalan ve çarpıtmalardan oluşan «haber» ve «yorum»larla saldırıyor. Neden DİSK?

İlk olarak, DİSK, kapitalist sömürüye ve baskıya karşı mücadelede, işçi sınıfımızın tek sendikal örgütüdür. DİSK'in sendikal anlayışı, burjuvaziyle sınıf mücadelesi esasına dayanır. Tekelci sermaye, MC, sermaye basını ve sınıf uzlaşmacısı sendikacıların DİSK'i boy hedefi seçmesinin başlıca nedeni budur.

İkinci olarak, sınıf sendikacılığı ilkesi, burjuvaziyle sınıf uzlaşmacılığı yapan sendikacılıkla da taban tabana zıttır. DİSK'e yöneltilen yaylım ateşe, sınıf işbirlikçisi ve sarı sendika yönetimlerinin katılmasının nedeni de budur.

Üçüncü olarak, DİSK'in ilkelerinden biri de kitle sendikacılığıdır. İşçiler arasında hiç bir ayırım gütmeden işçi sınıfının sendikal birliği DİSK'te sağlanmakta ve hızla yol almaktadır. Burjuvaziyi, siyasal iktidarını ve yardakçılarını ürküterek saldırıya yönelten nedenlerden biri de budur. İşçi sınıfımızın sendikal birliğinin DİSK'te güçlenmesi demek, sınıf ve kitle sendikacılığının güçlenmesi demektir. Kapitalist sömürü ve baskıya karşı mücadelenin güçlenmesi demektir. Bu ise burjuvazinin, MC'nin, sermaye basınının ve sarı sendika yönetimlerinin işine gelmemektedir.

Ayrıca, DİSK'in güçlenmesi demek, DİSK'i DİSK yapan ilkelerden olan «tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi»nin güçlenmesi demektir. Egemen güçleri ve yardakçılarını yaylım ateşe yönelten nedenlerden biri de budur.

Burjuva basının saldırıları özellikle 1976 yazından bu yana yoğunlaşmış, KAMPANYA'ya dönüşmüştür. KAMPANYA'nın amacı, DİSK'i «yasa dışı bir örgüt» olarak göstermek, onu yıpratmaktır. Böyle bir «taşla» şu «kuş»ların vurulması tasarlanmaktadır:

1 — İşçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'i yıpratmak.

2 — DİSK'le güç ve eylem birliğine giren öbür demokratik ve ilerici güçleri yıpratmak.

3 — DİSK ve öbür ilerici örgütler arasındaki güç ve eylem birliğinin kendisini yıpratmak.

Sonuç olarak, burjuvazisinin evdeki hesabı şudur: Sömürüye ve tırmanan faşizme karşı mücadele veren demokrasi ve ilerleme güçlerini tecrit etmek, güçten düşürmek.

Amaç bu. Bunun içindir ki «sermayenin tercümanlığını yapan basın» **gerici saldırısını yoğunlaştırmıştır. Bu yayınlarda yer alan sözümona «haber ve yorum»lardan üçü hakkında DİSK'çe alınmış ve kesinleşmiş üç ayrı mahkeme kararı, «sermayenin tercümanları» tarafından yayımlanmamıştır. Böylelikle yasalar ve mahkeme kararları da çiğnenmektedir.**

Dergimizin bu sayısında, sermaye basınının (yasa ve mahkeme kararı tanımayan bir tutumla) yayımlamadığı tekziplerimizi yayımlamaya başlıyoruz.

Kıbrıs ülkemiz için olduğu kadar barıştan, demokrasiden ve özgürlüklerden, yana olan tüm ulusal ve uluslararası güçler için önemli bir sorundur. Bu ve buna benzer önemli sorunlar karşısında, DİSK Türkiye işçi sınıfının en güçlü ulusal demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak işçi ve emekçi sınıflaar karşı kısacası tüm halkımıza karşı yüklendiği önemli sorumlulukların bilincindedir.

Bu nedenle ulusal ve uluslararası sorunlarda DİSK her zaman sorumluluğunun gereği olarak tavrını açık seçik ortaya koymuştur, ve bu görüşlerini kamu oyuna açıklamıştır.

DİSK, dünyada barışın güçlenmesinde etkinlik kazanan yumuşama ve barış içinde bir arada yaşama ilkesinin doğruluğunu benimsemiş emperyalist yıkımların ve savaşın karşısında olmuştur.

İşçi sınıfımız hangi ülke ve hangi halk olursa olsun her zaman barış, dostluk ve dayanışmadan yana olmuştur. Bu amaca karşı girişilen her saldırı dünya sermaye güçlerinin işine yarar.

DİSK, Kıbrıs'ın bağımsızlığından, egemenliğine, toprak bütünlüğüne ve tarafsızlık politikasına saygı gösterilmesinden yanadır.

DİSK, uzak - doğuyu kaybeden emperyalizmin, savaş kışkırtıcılığını körüklediği orta - doğuda Kıbrıs sorununun Birleşmiş Milletler Örgütü kararları doğrultusunda âdil bir şekilde çözümlenmesinden yanadır.

Başta işçi sınıfımız olmak üzere, köylülerin, memurların, öğretmenlerin, teknik elemanların tüm emekçi halkımızın en büyük düşmanı ulusal bağımsızlığımıza gölge düşüren yabancı sermaye-

ye ülkemiz kaynaklarını peşkeş çeken Amerikan emperyalizmi ve onun yerli işbirlikçileridir.

WFTU yani Dünya Sendikalar Federasyonu 150 milyonu aşkın emekçiyi temsil eden yaklaşık 67 ülkenin üyesi bulunduğu sendikal bir örgüttür.

Günden güne gelişerek Türkiye işçi sınıfının en etkin ve güçlü sendikal örgütü olan DİSK'i kamu oyu önünde küçük düşürmek isteyenler gerçek dışı karalamalarla DİSK'e saldıranlar, demokrasinin tek güvencesi olan işçi sınıfının birliğini parçalamayı amaçlıyorlar.

Şu anda bağımsız, hiç bir uluslararası örgütün üyesi bulunmayan DİSK ulusal ve uluslararası düzeyde işçi sınıfının birliğinden yanadır, bu nedenle ulusal ve uluslararası sendikalarla iyi ilişkiler içinde olmak ister.

Bugün tekelci sermaye içine düştüğü bunalımdan kurtulabilmek için bir yandan çalışanların demokratik hak ve özgürlüklerine saldırırken diğer yandan da toplu sözleşme düzenini değiştirmek, çalışanların ücretlerini dondurmak istemektedir, bu istemlerini rahatlıkla yerine getirebilmek için de bir çok demokratik örgütün yanı sıra başta işçi sınıfının en güçlü sendikal örgütü DİSK'i gayri millî göstermek istemektedir.

DİSK, ulusal çıkarlarımızın emperyalizm ve kapitalizm karşısında kesinlikle savunulmasından yanadır.

Dün ülkemizin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını emperyalist tekellere peşkeş çekenler, ikili antlaşmalarla yurdumuzun büyük bir kısmını Amerikan emperyalizminin üssü haline getirenler, NATO, CENTO gibi gerici paktlarla bağımsızlığımıza gölge düşürenler bugün milliyetçi olduklarını iddia ederek DİSK'e saldırıyorlar.

DİSK gücünü işçi sınıfının gücünden alır.

İşçilerin, köylülerin kısacası emeği ile geçinen tüm çalışanların ortak çıkarları; dünyanın çeşitli yerlerinde savaşlar çıkartarak halkları birbirine düşüren, yeni savaş alanları yaratarak genelde kapitalizmin bunalımını gizlemeye çalışan, dünyada silâhlanmayı ve savaşı kışkırtan emperyalizmin ve onun yerli ortaklarının doğrultusunda değildir, olamaz.

İşçi sınıfının en güçlü ulusal demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK de bağımsızlıktan, barıştan, demokrasiden ve özgürlüklerden yanadır.

Bu görüşlerin ışığında DİSK ulusal planda olduğu kadar uluslararası planda da, bu görüşlerin savunucusu ilerici, demokrat kitle örgütleriyle ve sendikal örgütlerle ilişki kurmak ister.

1 Mayıs İşçi Sınıfının Birlik ve Dayanışma gününü büyük bir kitle gösterisi ile kutlayan DİSK bu nedenle, uluslararası sendikaların davetlisi olarak o ülkelere temsilciler göndermiştir. Bu arada Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ne de bir temsilci göndermiştir.

İçte olduğu kadar dış ülkelerde de Türkiye işçi sınıfını temsil eden DİSK başta da belirttiğimiz gibi gücünü işçi sınıfının gücünden alır. Ve onun çelik disiplininden kaynaklanır. Olmamış olayları olmuş gibi göstererek Türk kamuoyunu yanıltmak amacını taşıyan ve bir tek yerden kaynaklanan gerçek dışı haberler halkımızı sömüren yerli - yabancı emperyalist tekellerle bütünleşmiş sermaye sözcülerinin, Türkiye işçi sınıfının sendikal mücadelede tek ve en güçlü örgütü olan DİSK'e, onun bütünlüğüne yöneltilmiş saldırıların bir devamıdır.

DİSK en güç zamanlarda genel temsilciler meclisini toplayarak işçi sınıfının temsilcileri ile sorunları açık açık konuşmuş ve gelen önerileri değerlendirmiştir.

İşçi sınıfından ve onun örgütlü mücadelesinden korkanlar başta işçiler olmak üzere tüm çalışanları, ileri örgüt ve kuruluşları olağanüstü mahkemelerde yargılamak amacı ile sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demek olan Devlet Güvenlik Mahkemeleri Tasarısını kanunlaştırmak istemişlerdi.

Genel İşçi Temsilcileri Meclisini toplayarak önerilerini alan DİSK'in ve DİSK'i destekleyen demokratik örgüt ve sendikaların kararlı, bilinçli karşı çıkışı ile bu tehlike şimdilik önlenmiştir.

İşçi sınıfına ve onun en güçlü sendika örgütü DİSK'e ve emekçi halkımıza saldıranların hızla artan enflasyonun, işsizliğin, pahalılığın, yolsuzlukların sorumluları, bağımsızlığımıza gölge düşürenler, millî onurumuzu emperyalizmin ayakları altına serenler, bunların hesabını vermemek için Devlet Güvenlik Mahkemelerini kurarak halkımızı susturmak istediler.

HESAP SORULACAKTIR

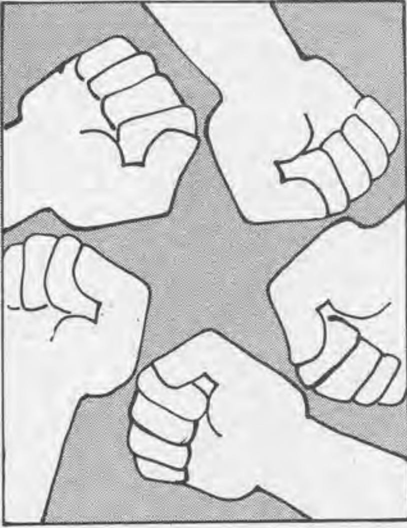
Elbette ki hesap sorulacaktır.

Faşizmin hızla tırmandığı, işçilerin, öğrencilerin, öğretmenlerin sokak ortasında vurulduğu şu günlerde, canilerden hesap sorulacaktır. Grevleri basan, işçiler üzerine tabancalı, zincirli, sopalı saldırılar düzenleyenlerden, Amerika'da emperyalizmin B. Ecevit'e yönelttiği tabancayı içerde halkımıza yönelten emperyalizmin yerli işbirlikçilerinden hesap sorulacaktır.

Mahkeme kararlarını, hâkim iradesini, yani hukuku ve yasaları hiçe sayarak devlet dairelerini işgal edenlerden hesap sorulacaktır.

Hızlanan enflasyon karşısında, işsizliğin, pahalılığın gün be gün artan dış ticaret açığımızın, çıkmaza sürüklenen ekonomimizin sorumluları, yeraltı ve yerüstü kaynaklarımızı ulusal onurumuzu ve millî çıkarlarımızı tekelci sermayenin çıkarları uğruna satışa çıkaranlardan elbette ki hesap sorulacaktır.

DİSK işçi sınıfının en güçlü ekonomik, demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak gerçek dışı yayınlarla, işçi sınıfının ve demokratik örgütlerin eylem birliğini ve uluslararası işçi dayanışmasını bozmaya yönelik saldırılara her zaman cevap verecektir.

BÜTÜN EMEKÇİLERİN ORTAK ÇIKARLARI UĞRUNDA GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ

Türkiye'de işçi sınıfının sendikal güç ve örgüt birliğinden yana olmayan siyasal güç veya akım yok. İşverenler, «sendikal rekabet» adıyla sendika bolluğundan yakınıyorlar ve karşılarında güçlü sendikalar, tek sendikal örgüt görmek istediklerini açıklıyorlar. MC partileri de bu özlemde. Onların bu yönelişinin elbette ekonomik, siyasal bir amacı vardır. Bu amaç, «çalışma barışı» adı altında, işçi sınıfının sermayenin egemenliğine boyun eğmesi demek olan emek-sermaye uzlaşması ve işbirliğinin sağlanmasıdır. Yani referandum yasaklamasına, ücretlerin dondurulmasına, grev ertelemelerine karşı işçi sınıfı, onların «ulusal çıkarlar» dedikleri büyük burjuvazinin kârı uğruna ses çıkarmayacaktır. Böylece emek, sermaye ve hükümet tam bir işbirliği ve bütünlük içinde «büyük ve müreffeh Türkiye» yi kuracaklar ve «toplumsal huzur ya da barış» sağlanmış olacaktır. Yani DİSK (sınıf sendikacılığı) tasfiye edilecek ve sermaye sınıfları işçi sınıfının sendikal birliğini Türk İş (sınıf uzlaşmacılığı)'te gerçekleştirecekler. Cumhuriyetçilerin yenilgisiyle 1939'da yerleşen kanlı İspanyol faşist rejimi bile işçi sınıfına böylesi bir «birliği» dayatamadı. Türkiye işçi sınıfı da, emek-sermaye işbirliğine dayalı ve kendi maddi-manevi varlığını tehdit eden bu nitelikte bir birliğe hayır diyor ve «yaşasın DİSK!» diye haykırıyor.

Başka bir tip sendikal birlik önerisi de «sosyalist sendikacılık» diye, dünya sendikal hareketi sözcülüğüne katkıda bulunduklarını sanan, kendileri dışındaki (çoğunluktaki) işçi sınıfının militan güçlerini görmezlikten gelen ve öncülük oyunu oynayan, fakat treni çoktan kaçıran bir siyasal eğilimden kaynaklanıyor. Bu eğilimi işçi sınıfının sendikal birliğini, «sosyalist sendikacılık» adı altında, «sosyalist» olmayanları dışta tutan dar bir alana hapseden sekter bir tavır içindedir. Aynı eğilim kendi örgütü dışında kalanları sosyalist saymamaktadır. Böylece, bunlara göre, işçi sınıfının «devrimci» sendikal birliğinin mimarları ancak kendi görüşlerindeki sendikacılar olabilir.

Bu görüş, birlik adı altında, kendi dışında olan işçi sınıfının ezici çoğunluğunu ve sendikal hareket içindeki demokratik eğilimdeki diğer eğilimleri yok saymaktadır. İşçi sınıfının sendikal birliği, sınıf uzlaşmacılığını reddeden DİSK çatısı altında ve sendikal hareket içindeki diğer demokratik eğilimleri de kucaklayarak gerçekleşecektir. Siyasal ve ideolojik farklılıklar, kitlelerin kapitalist sömürüye karşı güç ve eylem birliğini gerçekleştirmelerine engel değildir.

İşçi sınıfımızın şanlı Eylül hareketinin altında kendi partilerine yönelik ince oyunlar yatmakta olduğunu ileri sürecek denli, işçi sınıfı hareketi dışında kalanların sendikal hareket ve DİSK üzerine geliştirdikleri görüşleri bir başka yazıda inceleyeceğiz.

Bir üçüncü birlik ve işbirliği önerisi de ana muhalefet partisi liderinden gelmiştir. Ana muhalefet partisi lideri, «iki büyük işçi konfederasyonu» arasında «işçi haklarını, bu hakların güvencesi olan demokrasiyi ve işçilerin can güvenliğini korumak için işbirliği»nin gerektiğini ve «üyelerinin büyük çoğunluğunun» kendi partisinin çizgisinde birleştiğini, bu nedenle «iki konfederasyon arasında bağdaşmaz ideolojik ayrılıklar söz konusu» olmadığını ileri sürmüştür.

Örgüt birliği yerine, **ilk anda ve sınırı belli** bir (kendi deyimiyle) «işbirliği» ne gidilmesi önerisi, sendikal hareketin ortak istemler doğrultusunda güç ve eylem birliğinin sağlanması açısından tutarlı bir yaklaşım gibi görünmektedir. Ancak, «her iki konfederasyon» üyelerinin ortak bir çizgide birleştiği ve Türk-İş ile DİSK arasında «bağdaşmaz ideolojik ay-

rılıkların söz konusu olmadığı» iddiaları tartışma götürür.

Birincisi, DİSK, ana muhalefet partisi liderinden çok daha önce Türk-İş'e güçbirliği çağrısı yapmıştır. İkincisi, asıl önemli olan, güçbirliğinin ortak programının ve süresinin, hedefinin, ilkelerinin saptanmasıdır. Bu doğrultuda ilk adımı atan DİSK: a) Demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi, b) İşçi sınıfını bölücü hareketlere karşı, c) İşverenlerin saldırılarını durdurmak için güçbirliği yapmak üzere Türk-İş'i görüşmeye çağırmıştır. Üç noktada toplanan bu program, genellemeden kurtarılıp, genişletilmeye açık, asgari ve sınırlı bir programdır. Güçbirliği için ilke yönünden DİSK'in tek şartı, örgütsel bağımsızlığın ve ideolojik farklılıkların korunmasıdır. DİSK aynı ilkeyi, kendi ölçüleri içinde faşizme karşı duran ana muhalefet partisi ile ilişkilerinde de koymuştur.

DİSK'in bu çağrısını Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç 29 Eylül'de şu söz ve ihanet belgesiyle geri çevirmiştir: «Allende'nin ölüm gününde merasim düzenleyip yas tutanlar, Mao'ya ağıtlar yakıp genel yas ilân edenlerle elbette Türk-İş hiç bir konuda eylem birliği içinde olamaz».

Öte yandan, H. Tunç, ana muhalefet partisi liderinin «işbirliği» çağrısını da olumsuz karşılamıştır: «DİSK'in her eylemi özgürlükçü demokrasiyi yıkma amacına yöneliktir. Böyle bir durumda özgürlükçü demokrasiyi korumaya kararlı Türk-İş'in DİSK ile eylem birliği içinde olması mümkün değildir.» Türk-İş yönetimi bu görüşte olup, «DİSK ile Türk-İş arasında bir işbirliğinin ancak DİSK'in görüş değiştirmesine Türk-İş'in 24 ilkesini benimsemesiyle mümkündür» diyen MC ve sermaye yanlısı eğilimin denetimindedir.

Evet, DİSK tabanı ile Türk-İş tabanı Türkiye işçi sınıfının önemli birer parçasıdır. Ancak, iki tabanın aynı görüşte olduklarını ve bu nedenle iki konfederasyon arasında bağdaşmaz ideolojik ayrılıkların söz konusu olmadığı» iddiası kesinlikle gerçeklere ters düşmektedir. Çünkü : **a)** DİSK sınıf sendikacılığının gereği olarak, sermaye ile uzlaşmayı reddederek kapitalist sömürünün ortadan kaldırılması ve sosyalizmin kurulması doğrultusunda mücadele vermektedir. Ve bu mücadele «tabanın söz ve karar sahibi olma» ilkesinin uygulanmasıyla kitleseldir, DİSK'in dışındaki bir kısım işçiyi de kucaklamaktadır. 20 Eylül 1975 İstanbul mitingi, 1 Mayıs tarihsel gösterisi, en son 9 Temmuz'da toplanan ve tabanın sesini yansıtan Genel Temsilciler Meclisi ve nihayet şanlı Eylül hareketi DİSK tabanının hangi siyasal ve ideolojik eğilimde olduğunu ortaya koymuştur. **b)** «Üyelerinin büyük bir çoğunluğunun tek bir doğrultuda birleştiği» ni söyleyen ana muhalefet partisi lideri, bilerek ya da bilmeyerek, Türk-İş'te olan yönetim ve taban arasındaki büyük uçurumun DİSK'te de olduğunu varsayan bir tutum içinde görünmektedir. Türk-İş'in uzun yıllardır yapabildiği tek eylem 1975 yazı başında İzmir'de plânladığı mecburi direniştir. Mecburi, çünkü işçilerin bilinçli ve gönüllü olarak işi bırakmaları yerine, H. Tunç, şalteri indirerek makinaları, böylece işçileri, üretim dışında tutmuştur. Türk-İş yönetimi bu şekilde davranmaya mecburdur. Taban, kendisini sömüren sermaye ile uzlaşan Türk-İş yönetimine güvenmemekte ve onun doğrultusunda hareket etmemektedir. Oysa, Türkiye'de **istisnasız** hiçbir örgütün gerçekleştiremediği en geniş kitlesel eylemleri DİSK düzenlemiştir. Bilinçsiz, bilgisiz ve yönetimine güvenmeyen bir tabanın bu mücadeleye katılmasını düşünmek olanaksızdır. **c)** Söz konusu eylemler, bunlara katılan işçi kitlelerinin

sınıfsal ve siyasal bilinç düzeylerini geliştirmekte, sosyalizm mücadelesinin temelini sağlamlaştırmakta, her türlü ekonomik ve ideolojik uzlaşmayı mahküm ederek tabanı yönetime yaklaştırmaktadır. **d)** Ülkenin çeşitli bölgelerinde işçilerin, MC'nin desteklediği ve ana muhalefet partisinin karşı tavır **almadığı** Türk-İş'ten çıkıp, başbakanın bile «kanun dışı» ilân ettiği DİSK'e geçmeleri garip bir tesadüften veya DİSK'in daha iyi ekonomik haklar sağlamasından doğmamaktadır. Çünkü, işçi kitlelerinin DİSK'e eğiliminin temel nedeni, sendikal demokrasinin DİSK'te hızla kök salması ile DİSK'in kapitalizme, kapitalizmin buhranına hayır demesi, sosyalizm hedefi doğrultusunda somut ve gerçekçi hedefler göstermesi ve üyelerini bu doğrultuda bilgilendirmesidir.

TÜRK-İŞ İÇİNDEKİ SENDİKAL MUHALEFET VE GÜÇBİRLİĞİ

Şimdi, tüm bu gerçekler açıkça ortadayken Türk-İş ile DİSK arasında «bağdaşmaz ideolojik ayrılık» yoktur, demek, ne kadar doğru olur, bilemeyiz. Ancak şurası bir gerçek ki, Türkiye sendikal hareketi yeni bir sıçrama noktasına gelmiştir.

Bu noktada elbette her genel siyasal eğilim kendi görüşleri ve temsil ettikleri sınıf ve katmanların çıkarları doğrultusunda bir takım hesaplar yapmaktadır: Sendikal harekete ilişkin stratejisini genel siyasal çizgi ve hedefi doğrultusunda gözden geçirmek zorundadır. Ve bu gözden geçiriş öyle olmalı ki, teker teker her siyasal eğilim, gücünü ve etkisini yakından gördüğü işçi sınıfından yeni güçleri yanına çekebilsin, hem de bu kalıcı ve sürekli olsun.

Türk-İş yönetimi üzerinde daha ayrıntılı durmak istemiyoruz. Ancak, şunu belirtmekte bir kez daha yarar var : MC ve sermaye yanlısı tavırlarına rağmen, eğer bu yönetim, DİSK'in sınırladığı konularda güçbirliği olanağını araştırmak üzere görüşme eğilimine girerse DİSK'in buna hayır demeyeceği açıktır. Ancak bu elbette, ana muhalefet partisi liderinin iyi niyetli, fakat pek de gerçekçi olmayan «birbirlerini suçlamak ve böylece işbirliğini güçleştirici bir ortam körüklemek yerine» şeklinde belirttiği DİSK ile Türk-İş arasındaki görüş mücadelesini ertelemez ya da askıya almaz.

Evet, ülkemizde sendikal hareket yeni bir dönüm noktasına gelmiştir. Bu noktada, DGM'lere karşı alınan tavırlar, sendikal hareket içindeki çeşitli kesimlerin kendi içlerindeki ve birbirlerine karşı olan ilişki ve çelişkilerini daha görülür, elle tutulur bir biçimde açığa çıkarmıştır. İşçi sınıfımızın özellikle DİSK'te örgütlü kesimi genel tavır koymuştur. DİSK, MC demokratik ve anayasal yoldan düşürülene dek Genel Yas ilân etmiştir.

Hemen hemen tüm demokrasi güçleri bu tavırları desteklemiştir. Boyutları hızla genişleyen bu hareket Türk-İş içindeki güçler dengesi ve çelişkisini etkilemiştir. Diğer yandan Türk-İş yönetiminin, DGM'den yana ve genel yas uygulamasına karşı olan tavrı Türk-İş içindeki farklılaşmayı daha da netleştiren bir başka faktör olmuştur. Tüm bunların sonucu olarak, önceleri bekleyen sosyal - demokrat sendikal muhalefet, sadece DGM'leri sözle protesto etmekle yetinmeyeceğini, aktif eyleme geçeceğini belirtmiştir. Ancak, bir türlü gerçekleşemeyen bu «eğilim», sosyal - demokrat sendikaların kendi içlerindeki çelişkilerini de vurgulayarak sendikal hareketin güç ve örgüt birliği sorununa yeni boyutlar kazandırmıştır. Sosyal - demokrat sendikal muhalefet içinde yer alan bazı sendikalar genel Yas katılma

eğilimi taşırken, diğerleri pratikte buna yanaşmamışlardır. Örneğin 3 Eylül'de İstanbul'da Türk - İş'e bağlı 60 sendikanın 400'e yakın yöneticisinin katıldığı bir toplantıda genel grev önerisi ve Türk-İş ile DİSK'in işverenlere ve faşist baskılara karşı işbirliği yapmaları oybirliği ile kabul edilmiştir. Ancak, tabanın görüşünü yansıtan bu olumlu adım DGM kadar somut bir konuda bile uygulamaya konulamamıştır. Bu da, sendikal hareketin güç ve giderek örgüt birliği konusunda, sosyal - demokrat sendikal muhalefetin kendi içinde görüş ve tavır birliği içinde olmadığını göstermiştir. Türk-İş'in yarını açısından bize göre dikkat edilmesi gereken konu, Türk-İş'i MHP ve AP'nin kesin egemenliğine bırakacak bir tavırdan kesinlikle kaçınılmasıdır. Ancak, bu tavır, ücretlerin ve kıdem tazminatlarının dondurulmasını ve fiyat artışlarını önleme, demokratik hak ve özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi, işverenlerin ve MC'nin saldırılarına karşı demokrasi mücadelesinde sendikal hareketin güçbirliğini ertelememeli - dir.

SENDİKAL ÖRGÜT BİRLİĞİNDEN ÖNCE GÜÇBİRLİĞİ

Sınıflar arasındaki gittikçe politikleşen mücadelenin hızla keskinleşmesi ve ekonomik - siyasal bunalımın derinleşmesi bir yandan faşist eğilimleri güçlendirip, bunlara karşı en geniş güçbirliğini öne çıkarmakta, diğer yandan da işçi sınıfını uzlaşmacı formüllerden uzaklaştırarak, Türk-İş içindeki sosyal - demokrat muhalefeti daha net ve kararlı tavır almaya zorlamaktadır. Ülkemizin içinde bulunduğu koşullarda sendikal harekette bir bölünme büyük burjuvazinin emek, sermaye ve iktidar işbirliği formülüne yarayacaktır. Daha önceki sayılarımızda belirttiğimiz gibi, üçüncü yol yoktur.

Sendikaların kapitalist sömürü ve kâra gerçekten karşı olup olmadıklarının tek göstergesi üretim araçlarının özel mülkiyeti ile ücretli emeğin sömürüsüne dayalı kapitalist toplum ve sınıf mücadelesi karşısında aldıkları tavırdır. Kapitalist toplum biçimine karşı olan sendikaların izlemek zorunda olduğu bir tek çizgi vardır. O da sınıf sendikacılığıdır. Kapitalist sömürüye karşı olup da kapitalizmin neden ve sonuçlarını ortadan kaldırıcı mücadele vermeden toplumsal barışı savunmak olanaksızdır. Bu ilkeye sırt çeviren hiç bir sendikal - siyasal eğilimin sürekli ve kalıcı başarı sağlama ve işçi sınıfının sendikal birliğini gerçekleştirme olanağı yoktur.

Bu nedenle, sendikal - siyasal akımlar arası ilişki - çelişkilerin her geçen gün biraz daha duruca (netleşerek) ortaya çıkmakta olduğu günümüzde, DİSK için âcil görev bellidir:

a) Kapitalizmin derin buhranına ve MC'nin tekelci sermaye yanlısı, politikasına karşı işçi sınıfının artan hoşnutsuzluğunu sınıf sendikacılığı temelinde örgütleyerek, sendikal birliği sağlayıcı ileri adımlar atmak;
b) Tekelci sermayenin sömürüyü ve hayat pahalılığını arttırıcı, MC aracılığıyla, DGM, sıkıyönetim gibi yollarla faşizmi yaklaştırıcı ve işçi sınıfını bölücü girişimlerine karşı sendikal hareketin ve tüm demokrasi güçlerinin güç ve eylem birliğini gerçekleştirmek.

Türk-İş içindeki sosyal - demokrat sendikal muhalefet:

a) Tekelci sermayenin bu girişimlerine karşı,
b) Türk-İş'in AP ve MHP'nin kesin egemenliğine geçmesini önlemek,
c) Demokratik hak ve özgürlüklerin korunup, genişletilmesi mücadelesini daha güçlendirmek için,

DİSK (ve diğer ilerici güçlerle) güç ve eylem birliğine gitmek ve üçüncü bir sendikal örgütlenmeye girişmemek zorundadırlar. Bunu geciktirmek veya tersi bir yol izlemek Türkiye işçi sınıfına, ulusal çıkarlara ters düşmektir. Çünkü, geniş işçi kitleleri, uzlaşmacı yöneticilerine rağmen, günlük sınıf mücadelesi içinde kapitalist sömürüye ve faşizme karşı aktif mücadele içinde olan sınıf kardeşleriyle birleşmekte, güç birliği yapmaktadır. Böylesi bir gelişme ve güçlülük gösteren birlik eğilimlerine demokrasi savaşımının başarısı doğrultusunda iyi değerlendirebilmeyi başarmak zorundayız.

DEMOKRASI

İŞÇİ SINIFI YAYINLARI

TGS'nin olumlu adımları ve sermaye ye karşı güçbirliği

yoğunlaşan işveren saldırısı karşısında

GÜN... BİRLEŞME VE ORTAK EYLEM GÜNÜDÜR!

TÜRK-İŞ yönetimi, işçi düşmanlığı yapmakta en uç noktaya varıyor. Yaşanılan çetin kavga günlerinde, ihanet belgelerine, yenileri katılıyor. Son Genel Kurulu'nda, gerici - faşist karması güçlerin artan ağırlığı böylesi bir gidişin temelini oluşturuyor. Üstelik bu güçler, artık, Türk-İş'i tamamıyla ellerine geçirdiklerini büyük bir sevinçle belirtiyorlar.

Böylesi bir anda, Türk-İş içindeki muhalefet de yeni boyutlar kazanıyor. Gerici - faşist karması güçlerin artık açıkça kullanımına giren Tunç - Şide ekibine karşı yükselen muhalefet, işçi sınıfının ortak istem ve çıkarları için, DİSK ile güç ve eylem birliğine gidilmesinin zorunluğunu vurguluyorlar. Türk-İş yönetimi ile sert bir kavganın içinde bulunuyorlar.

Türk-İş içindeki sendikal muhalefetin önde gelen örgütlerinden olan Türkiye Gazeteciler Sendikası'nın Ankara Şubesi Ağustos ayında, yoğunlaşan işveren saldırıları karşısında : «Gün.. Birleşme ve Ortak Eylem Günüdür!» başlıklı bir broşür yayınladı.

DİSK, siyasal ve ideolojik eğilimleri ne olursa olsun, demokrasiden ve toplumsal ilerlemeden yana olan tüm ilerici güçlerin ortak bir programda buluşmalarının, ortak demokratik, ekonomik, siyasal ve toplumsal istemler uğrunda güç ve eylem birliğine gitmelerinin zorunlu olduğunu her zaman vurgulamıştır, vurguluyor, vurgulayacaktır.

DİSK, ilerici güçlerin birliği sorununun, işçi sınıfının sendikal-siyasal birliğine sımsıkı bağlı bulunduğunu biliyor, ve siyasal birliği hızlandırmada önemli bir etken olacak sendikal birliğe, bu yüzden de önem veriyor. Ancak doğaldır ki, Türk-İş içindeki olumsuz gelişmelere göz kapamak, görmezlikten gelmek, olmaz!

TGS Ankara şubesince yayınlanan bu broşür, tüm bu nedenlerle sevindiricidir. Böylesi olumlu adımlar demokrasi savaşımının başarısını yakınlaştırıyor. Bu broşürün bazı bölümlerini birlikte okuyalım:

«Türkiye'de faşizmi tüm kurumları ile egemen kılma savaşı aralıksız sürdürülüyor. (...) İşverenler sözde «işveren - işçi dengesinin kurulması için» ve «ülkemizin çıkarları için» işçi sınıfına karşı açık bir savaşı... hızlandırmış bulunuyorlar. (...) Büyük sermaye sahiplerinin oluşturduğu TİSK'in (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) nun görünürde «işçi ücretlerine» yönelik savaşı, temelde, Devlet ile «el ele yürütülen anti - sendikal savaş» tır. (...) Devlet desteğinde hızlandırılan bu savaş, tümüyle işçi sınıfını hedef almaktadır. (...) TİSK ve MESS gibi, büyük sermaye sahiplerinin üye olduğu işveren örgütlerinin ilk hedefleri, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini ödünsüz bir biçimde yürüten ve aynı zamanda işçilerin politik bilinçlenmelerini geliştirme uğraşı veren gerçek işçi sendikalarıdır. (...) MESS çıkarması ile başlayan sermaye - emek savaşında sermayenin tüm savaş cepheleri, siyasal içeriği olan, özünde siyasal olan savaş cepheleridir.

Biliyoruz ki, bir toplumda ekonomik gücü elinde bulunduran sınıf ya da sınıflar, o toplumda politik güce de sahip olurlar. Yani toplumda egemen güç olurlar. (...) Büyük sermaye sahipleri, bunalımın faturasını işçi sınıfına ve emekçi halkımıza ödetmek istiyor. (...) Sermaye her zaman olduğu gibi bu girişiminde de karşısındaki güçleri bölmeye çalışıyor. (...) Sermayeye karşı, bugüne kadar yürütülen tüm mücadelelerde olduğu gibi, bu mücadelede de işçi sınıfı başı çekmek zorundadır. İşçi sınıfı önce kendi içinde birliği sağlamak, sonra da başta köylüler olmak üzere tüm emekçilerin, ve büyük sermayeden zarar gören küçük ve orta üreticilerin bu mücadelede yerlerini almalarını sağlamak zorundadır. Saldırıya geçen sermaye cephesine karşı savunmanın başarısı ancak böylesine geniş bir cephe ile mümkün olabilir. (...) Sermaye örgütleri aldıkları önlemleri uygulamaya başlamışlardır. Önümüzdeki günler, sermaye saldırısının yoğunlaşacağı günlerdir. Böylesine bir saldırıya karşı mücadelenin lâf ile ya da sadece lâfta kalan bir güçbirliği ile yapılamayacağı açıktır. Güçbirliği «eylem birliği» biçimine dönüştürülmek zorundadır.

(...) Gün, sermayenin ve sermaye paralelindeki siyasal iktidarların, başta işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilere karşı açtığı savaşta, ORTAK MÜCADELE GÜNÜDÜR!..»

DGM konusundaki gelişmeler karşısında Türk-İş içindeki sendikal muhalefetin tavrını olumlu ve eleştirisel yönleriyle diğer yazılarımızda kısaca gözden geçirdik.

TGS Ankara Şubesinin özellikle vurguladığı gibi : «Hiçbir sendikal ya da siyasal grup «sermayenin ilk hedefi ben değilim» gerekçesiyle bu birliği bozmak hakkına sahip olamaz. (...) Sermaye ilk hedefine varır, işçi sınıfının bir bölümünün örgütünü yok edebilirse, geriye kalanların yapabilecekleri tek şey «teslim olmak» tır.»

İşbirlikçi - tekelci sermaye, onun emrindeki MC ve tüm gerici - faşist karması çevreler «DİSK kapansın!» haykırışlarıyla, demokratik, sendikal hak ve özgürlükleri rafa kaldırmak istiyorlar. Demokrasiden, özgürlükten ve ilerlemeden yana olmanın ölçütü, bu gerçeği bu şekilde görüp, lâftan eyleme geçmek ve güçbirliğini bir an önce gerçekleştirmektir. DİSK, böylesi koşulları yaratıyor ve zorluyor.

ULUSLARARASI GAZETECİLER ÖRGÜTÜ (IOJ)*

DİSK, ULUSLARARASI GAZETECİLER ÖRGÜTÜ'NÜN, SON YILLARDA HALKLAR VE DEVLETLER ARASINDAKİ İLİŞKİLERDE ULAŞILAN OLUMLU İLERLEMELERİN PEKİŞTİRİMESİ VE DERİNLEŞTİRİLMESİ SORUNUNA ÖNEMLİ ÖLÇÜDE KATKIDA BULUNAN ÇALIŞMALAR YÜRÜTMESİNİ KIVANÇLA İZLİYOR. ULUSLARARASI DEMOKRATİK GAZETECİLİĞİN GELİŞTİRİLMESİ YENİ BAŞARILARA ULAŞILMASI TÜM İNSANLIĞIN YARARINA SONUÇLAR YARATMAKTADIR.

Merkez: Prag, Çekoslovakya

Amaç ve Görevler:

Uluslararası Gazeteciler Örgütü (IOJ)'nin amaç ve görevleri anayasasında tespit edilmiştir. UGÖ barışın sürdürülmesini ve halklar arasında dostluğun pekiştirilmesini uluslararası iyi niyet ve kamu oyuna özgür, keşin ve doğru istihbarat sağlanmasını talep eder. UGÖ savaş psikozuna ve savaş propagandasına karşı halk ve ırk nefretine karşı, tezvirat ve yalancılığa karşı ve özellikle her türlü faşist propaganda ile mücadele eder.

Uluslararası Gazeteciler Örgütü, **gazetecilerin ve basın özgürlüğünün** «tekellerin ve mali grupların keyfine karşı» **korunmasını savunur.** UGÖ gazetecinin kendi inanç ve vicdanına göre faal olabilmesi için çalışır. Uluslararası Gazeteciler Örgütü, dünyanın tüm demokrat gazetecilerini ulusal bağımsızlık mücadelelerinin desteklenmesi için, sömürgeciliğe, yeni sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı ortak eyleme geçirir. UGÖ kalemlerini; barış, ilerleme, adalet, ülkelerinin özgürlüğü için kullanan ve bu yüzden kovuşturulan gazeteler ve gazetecileri özellikle destekler. UGÖ gazetecilerin haklarının korunması ve çalışma koşullarının düzelmesi için mücadele eder.

UGÖ halkların özgür ve doğru istihbarat alan hakları uğruna, tezvirata karşı, gazeteciliği, çıkarları emekçilerin çıkarlarıyla ters düşen toplumun tek tek yada özel gruplarının hizmete sokma şeklindeki kötüye kullanmaya karşı mücadele eder.

Gelişim:

İkinci Dünya Savaşı sırasında Londra'da amacı, savaşa ve faşizme karşı birleşmek ve örgütlenmek, gazetecilik hak ve özgürlüklerinin savunulması için, gazetecilerin halkların dostluğu ve sürekli barış eylemleri için «Uluslararası Müttefik ve Özgür Ülkeler Gazetecileri Federasyonu» kuruldu. Zorlu savaş yılları sırasında elde edilen uluslararası işbirliği barış koşullarında da sürdürülüp geliştirilecekti. Uluslararası Federasyonun inisiyatifiyle Uluslararası Gazeteciler Örgütü-nün kuruluş kongresi 3 - 8.6.1946 da Kopenhag'da toplandı. Bu toplantıya 21 ülkenin temsilcileri katıldı. Bunlar:

Avustralya, Belçika, Çekoslovakya, Danimarka, Norveç, Peru, Polonya, Finlandiya, Fransa, İngiltere, SSCB, İsveç, İsviçre, Türkiye, Güney Afrika ve ABD. Bu

GERİCİ BASININ SİLÂH YARIŞINI HAKLI ÇIKARMAYI HATTA KIŞKIRTMAYI DENEDİĞİ BARIŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMA POLİTİKASINA VE ÖZGÜRLÜKSEVER HALKLARIN KENDİ KADERLERİNİ KENDİLERİNİN TAYİN ETMESİ İSTEĞİNE KARŞI HÜCUMLARDA BULUNDUĞU GÜNÜMÜZ KOŞULLARINDA, DEMOKRAT GAZETECİLERİN KİTLELERE İLETTİKLERİ «DOĞRU, İNSANLARI GERİCİLİK - MİLİTARİZM VE FAŞİZME KARŞI BİRLEŞTİREN, EMEKÇİLERİN HAYATİ ÇIKARLARINI İLGİLENDİREN» SÖZLERİ ÇABALARI, BARIŞ, İŞBİRLİĞİ VE SOSYAL İLERLEMENİN ARAÇLARIDIR...

kongre vesilesiyle «Uluslararası Müttefik ve Özgür Ülkeler Gazetecileri Federasyonu» na üye örgütlerin temsilcileri oybirliğiyle, «eski federasyonun 20 yıldan beri sürdürdüğü çalışmayı devam ettirme, yani gazeteci örgütleri arasındaki kardeşçe ilişkileri güvence altına almak ve etkin bir dayanışma örgütlemek, ülkelerinden ayrılmış ya da sürgünde yaşayan gazetecilere yardım etmek, tüm dünyadaki gazetecilerin çalışma ve yaşama koşullarını düzeltmek ve basın ve gazetecilik mesleği özgürlüğünü korumak ve mesleğimizdeki işbirliğini dünya barışının korunması ve halklar arasındaki anlaşmanın güvence altına alınmasında kullanmak» istediğini ifade etmişlerdir.

Federasyon aynı zamanda yeni örgütün kuruluş anından itibaren ve yeni yöneticilerin seçiminden sonra uluslararası gazeteci örgütü olarak faaliyetini durdurma kararı almıştır.

Bu çok şeyler vaad eden bu başlangıçtan çok kısa bir süre sonra örgüt soğuk savaşın hışmına uğradı. Bu arada emperyalist güçlerin ve diğer Batı Avrupa temsilcileri açıkça bir ve bütün olan bu uluslararası gazeteciler örgütünün parçalanması yolunda çalıştılar. 1952 Mayıs'ında 17 gazeteci birliğinin çoğunluğu NATO üyesi temsilcileri Brüksel'de «Uluslararası Gazeteciler Federasyonu» nu (IFJ) kurmalarıyla ayrılık kesinleşti.

Yapı:

UGÖ'nin en üst organı **Kongredir.** Dört yılda bir toplanır. Arada **yürütme komitesi** üyeleri kongre tarafından seçilir. Yürütme komitesi kongre tarafından tespit edilen genel hattın gerçekleştirilmesini sağlar.

Şu anda UGÖ başkanı : Jean-Maurice Hermann (Fransa Ulusal Gazeteciler Sendikası CGT).

Genel Sekreter : Jiri Kubka, 1966 Ekim'inden beri (Çekoslovakya Gazeteciler Birliği).

Faaliyeti:

Uluslararası Gazeteciler Örgütü'nün faaliyetleri çok yönlüdür. UGÖ bütün dünyanın demokrat gazetecilerinin farklı çıkar ve sorunlarında da âdil davranmaya çalışır. Faaliyet alanlarının en önemlileri şunlardır:

● **Gazetecilerin kalifiyeliklérinin geliştirilmesi için çabalar.** UGÖ'un Berlin, Prag ve Budapeşte'de uluslararası sürekli eğitim merkezleri vardır. UGÖ Gine, Gana, Mali, Cezayir ve Kenya'da uluslararası seminerlerin organizasyonunu örgütlemiş ve bunlara katılmıştır. Bundan başka UGÖ uzmanları çeşitli gazetecilik öğrenim kurumlarına gönderilmiştir.

● 1960 yılından bu yana düzenli olarak büyük uluslararası fotoğraf sergileri «Interprises-Foto» adı altında düzenlenmektedir. Bunlar bu alandaki en yetkin ve önemli sergilerdir.

● **Uluslararası Meslek Konferansları** (Muhabirler, dış politita, tarım, ekonomi gazetecileri vb.) bütün ilgililere söz konusu uzmanlık dalında değerli bilgi alış verişini mümkün kılmaktadır.

● UGÖ faaliyetlerinin önemli bir bölümü henüz sömürge olan ya da gelişmekte olan ülkeler gazetecilerine fotoğraf makinesi, film cihazları, foto laboratuvarları vb. gibi maddi yardımlarda bulunmaktır.

● Büyük uluslararası protesto eylemlerini örgütleyen ve bunlara katılan UGÖ, gericilik tarafından izlenen demokratik gazetecilere yardım eder (avukat sağlamak, tıbbi bakım, para yardımı, kamu oyunu harekete geçirmek, dinlenme yerleri sağlamak gibi).

Bu faaliyetlerin zirvesi her yıl 8 Eylülde (Juluius Fuçik'in öldürülmesi) **Uluslararası Gazeteciler Dayanışma Günüdür.** Bu gün dolayısıyla toplanan paralar diğer bağışlar gibi **UGÖ'un Uluslararası Dayanışma Fonuna** aktarılır.

● UGÖ, Bölge Konferansları, dünyaca ünlü toplantılar gibi büyük uluslararası gösterilerin düzenlenmesine katılır.

● UGÖ, UNESCO ve diğer uluslararası gazeteci birlikleriyle sıkı ilişkiler kurar.

● UGÖ, tek tek ülkelerdeki gazetecilerin durumları hakkında araştırma yapar ve bunları yayınlar.

● Macaristan'ın Balaton gölü ile Bulgaristan'da Varna'da gazetecilerin ucuz dinlenme yerleri vardır.

Üyelik:

1966 yılında 47 ülkenin 49 örgüt ve grubu IOJ üyesi bulunmaktaydı. Bunlar aşağı yukarı 130.000 gazeteciyi bir araya getirir. Üyeler:

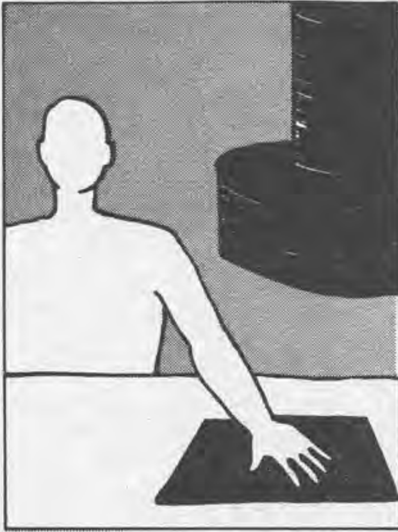
1. Ulusal Birlikler
2. UGÖ grupları
3. Bireysel Üyeler.

Yayınlar:

UGÖ «Demokrat Gazeteciler» adlı bir aylık dergi yayınlamaktadır. Bu İng., Fran., İsp. ve Rusça çıkar. IOJ ayrıca düzenli olarak bir haber bulteni (İng., Fran., Rusça, İsp. ve Arapça) ve diğer özel belge, broşür ve yayınlar yapar.

I.O.J. : Uluslararası Gazeteciler Örgütü'nün İngilizce yazılışından kısaltılmışıdır, baş harflerinden oluşur. Yazımızda örgütün bu ismi UGO olarak kısaltılmıştır. Gelecek sayıda Uluslararası Gazeteciler Örgütü Genel Sekreteri Irji KUBRA'nın bir yazısını da yayınlayacağımızı okurlarımıza duyururuz.

DEMOKRATİK BASININ YÜCE GÖREVİ; İLERİDE DE GENEL BARIŞIN VE ULUSLARARASI GÜVENLİĞİN SAĞLANMASINA, DETANT'A (YUMUŞAMAYA) İSTİKRARLILIK VE GERİYE ÇEVRİLMEZ BİR KARAKTER VERMEK, SALDIRI, ASKERİ ANLAŞMAZLIK, SÖMÜRÜ, AÇLIK VE YOKSULLUĞU İNSANLIĞIN HAYATINDAN TÜMÜYLE ÇIKARMAK İÇİN YAPILAN MÜCADELENİN GELİŞTİRİLMESİNE FAAL BİR ŞEKİLDE YARDIM ETMEKTEDİR.

İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ

Bu yazı dizisinin amacı ülkemizin genel sağlık sorunlarının önemli bir bölümünü oluşturan iş ve işçi sağlığı ve iş güvenliği sorunlarını incelemek, bu sorunların çözüm yollarına eğilmektir.

İş ve işçi sağlığı, genel sağlık konularının bir parçası olduğuna göre, önce konunun tümüne, yani genel sağlık sorununa kısaca değinmek yararlı olacaktır. Bir toplumun sağlık sorunları diğer tüm sorunlarıyla yakından ilişkilidir. Her şey gibi kişilerin ve toplumun sağlık düzeyi de sosyo ekonomik yapılarıyla bağlantılıdır. Kapitalist ülkelerde her alanda olduğu gibi sağlık alanında da kapitalist sömürü tüm ögeleriyle egemendir. Özellikle az gelişmiş kapitalist ülkelerde emperyalist tekeller ve yerli işbirlikçi burjuvazi halkın sağlığı ve hastalıkları üzerinden büyük kârlar sağlamaktadırlar.

Çağdaş sağlık hizmetinin temel ilkesi koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik verilmesidir, çünkü koruyucu hizmet daha kolay, ucuz, kişinin ve toplumun sağlığı yönünden daha etkindir. Fakat koruyucu hizmetler belirli kesimlere büyük kazançlar sağlamazlar. Tersine hastalıkları önleyerek kâr olanaklarını engellerler. Bu nedenle kapitalist ülkelerde, özellikle az gelişmiş ülkelerde egemen olan sağlık hizmeti ilkesi, tedavi edici sağlık hizmetidir. Yani kişi ancak hastalandıktan sonra ele alınmakta, böylece egemen sınıflar halkın, özellikle emekçi sınıfların hastalıkları üzerinden kazançlarını artırmaktadırlar.

Sonuç olarak kişinin ve toplumun sağlığı bozulur. Çünkü sağlık hizmeti kişinin ekonomik gücüyle orantılı olarak satın aldığı bir meta durumundadır. Doğal olarak işçi sınıfı ve diğer emekçi sınıflar, satın alma güçleri sınırlı olduğundan hizmetten yeterince yararlanamazlar. Sağlık hizmeti yeterli ekonomik gücü olan belirli bir azınlığın kullanımına sunulmuştur. Emekçilerin sağlıklarını satın alabilmeleri ise diğer gereksinmelerinden kısıtlama ve özverilerine bağlıdır.

Oysa sağlıklı yaşamak her insanın en doğal haklarından biridir. Bu hak temel bir insan hakkı olarak «İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi» nde belirtilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası da herkese sağlık hizmeti sağlama görevini devlet görevi olarak onaylamıştır. Anayasa'nın 49. maddesi şöyledir: «Devlet, herkesin beden ve ruh sağlığı içinde yaşayabilmesini ve tıbbî bakım görmesini sağlamakla ödevlidir». Ülkemizdeki sağlık hizmetlerinin durumu ve halkın sağlık düzeyi devletin bu görevini yapmadığının açık bir kanıtıdır.

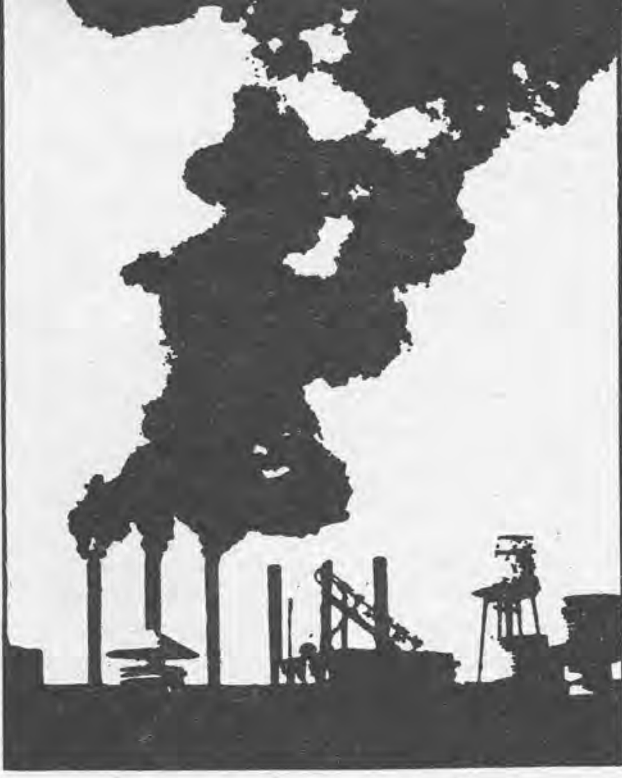
Sağlık hizmetinden yararlanmada yeni haklar ve sağlıklı yaşam hakkı ancak işçi sınıfının örgütlü mücadelesi sonucunda kazanılabilir. Burjuva devletinin bu hakları sağlayacağı düşünülemez. Daha iyi sağlık hizmeti, daha iyi yaşam ve çalışma koşulları, daha sağlıklı işyeri koşulları için sürekli mücadele emekçilerin bu hakları elde edebilmesinin temel koşuludur.

TANIM VE İLKELER

İş ve işçi sağlığı terimi önceleri yalnız iş kazaları ve meslek hastalıklarının önlenmesi anlamında kullanılırdı. 1973 yılında Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ortak yayınlarında iş ve işçi sağlığını şöyle tanımlamışlardır: «Tüm işlerde çalışanların bedensel, ruhsal ve sosyal yönden en iyi duruma yükseltilmesi ve bu durumun sürdürülmesi, işyeri koşulları nedeniyle işçilerin sağlığının bozulmasının ve iş gücü kaybının önlenmesi, işçinin bedensel ve ruhsal gereksinmelerine uygun bir iş çevresine yerleştirilmesidir».

Görüldüğü gibi bu tanım sağlıklı bir işçi ve sağlığa uygun bir işyerinin tüm ögelerini kapsamakta ve işçi sağlığı hizmetinin koruyucu yönüne öncelik vermektedir. Diğer bir deyimle iş ve işçi sağlığının ana amacı kazaları ve tüm hastalıkları önleyerek çalışanların sağlığını en üst düzeyde sürdürmek için gerekli önlemleri almaktır.

İş ve işçi sağlığının iki önemli yönü çalışan kişinin sağlığı ve işyeri çevresinin sağlığa uygunluğu-

dur. Çağdaş işçi sağlığı anlayışının bazı önemli ilkeleri her işçiye uygun iş sağlanması, işyerinde sağlığa zararlı etkenlerin saptanması ve ortadan kaldırılması, işyerinde ve işyeri dışında işçinin kişisel ve sosyal gereksinmelerinin karşılanmasıdır.

Açıkca görülmektedir ki bu tanım ve ilkelerin yerine getirilebilmesi için üretimin toplumsal niteliğiyle üretim araçlarının özel mülkiyeti arasındaki çelişkinin ortadan kalkması gereklidir. Çünkü işçinin işe uyumu, bedensel, ruhsal ve sosyal yönden en iyi durumda olması ancak yaptığı işin tasarlanmasına, plânlanmasına katıldığı ve emeğinin tam karşılığını aldığı zaman gerçekleşebilir. Oysa kapitalist toplumda işçi için yaptığı işin anlamı, aldığı ücrettir ki, bu da çalışmasının karşılığının çok küçük bir payıdır. İşçi başkalarının plânladıklarını yapmaktadır. Kapitalist üretim biçiminde işin parçalanması ve hızlandırılması insanın doğal çalışma temposunun üstünde bir çalışma gerektirir, bu da çalışanın aşırı bedensel ve ruhsal yorgunluğuna yol açar. Sonuçta işçinin sağlığı bozulur. Ayrıca aşırı hızlı çalışma ve yorgunluk, iş kazalarına eğilimi artıran önemli bir etkendir. İşçinin sağlık durumu ileri kapitalist ülkelerde bile böyledir. Az gelişmiş ülkelerde iş koşullarının çok daha kötü olması işçi sağlığının düzeyini daha da düşürmektedir.

İş ve işçi sağlığı sorunlarının çağdaş tanım ve ilkelere uygun olarak çözümlenebilmesi ancak üretimin sosyal niteliğiyle üretim araçlarının kişisel mülkiyeti arasındaki çelişkinin ortadan kalktığı, üretim araçlarının üretimi yapanlara verildiği sosyalist toplum düzeninde gerçekleşebilir.

TARİHSEL GELİŞİM

Tarihsel süreç içinde insan sağlığı ve özellikle çalışanların sağlığı konusundaki gelişmeler toplumların genel gelişimine ve üretim biçimlerine koşut nitelikte olmuştur. İş ve işçi sağlığının bugünkü durumunu daha iyi değerlendirebilmek, geleceğine yön verebilmek için değişik toplum biçimlerinde çalışanların sağlığı konusunu incelemekte yarar vardır. Böyle bir inceleme gelişmeleri engelleyen ve hızlandıran etkenleri ortaya çıkaracaktır.

Bu bölümde kısaca kapitalizmden önceki dönemlere değinildikten sonra işçi sınıfının oluştuğu kapitalist toplumda ve sosyalist toplumda iş ve işçi sağlığındaki gelişmeler araştırılacaktır. Kapitalist toplumda örnek olarak İngiltere, sosyalist toplumda ise Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği ele alınacaktır.

Kapitalizm Öncesi Dönemler

İlkel komünal toplumdaki sağlık durumu konusunda bilgiler sınırlıdır. Üretimin ve üretim araçlarının toplumsal oluşu ile belirlenen bu toplum biçiminde sağlık sorunu da toplumsal olarak ele alınıyordu. Doğal olarak bu dönemde tedavi yöntemleri ilkel ve sağlık düzeyi geridir.

Üretim araçlarının özel mülkiyetinin ortaya çıktığı ve insanın özel mülk olarak alınıp satıldığı köleci toplumda kölelerin sahipleri köleleri isterse öldürülebilmeleri bu toplum biçimindeki sağlık durumu hakkında yeterli bilgi vermektedir. Asıl üretici sınıf olan kölelerin tüm hakları özgür sınıfların elindeydi, yaşam koşulları son derece kötüydü. Köleler arasında sık sık salgın hastalıklar çıkardı, uygulanan tedavi yöntemi ise hasta kişilerin öldürülmesiydi. Tüm değerleri üreten çalışma ve emek, özgür sınıflarca lanetlenmiş kişilere, köle ve tutsaklara özgü bir eylem olarak nitelendirilirdi.

İş ve çalışma tehlikelerinin kontroluna yönelik ilk kaynak Romalılar devrine aittir. Milattan sonra ikinci yüzyılda madencilerin bazı yörelerde ilkel koruyucu yöntemler kullandıkları bilinmektedir.

Feodal Toplum :

Köle isyanları sonuç olarak kölelerin bazı ekonomik ve sosyal haklar elde etmesini sağladı. Köleliğin yerini serflik aldı. Köleci toplum feodal topluma dönüştü. 16. ve 17. yüzyıllarda ticaretin artması sermaye gerektirdi. Madencilik, metal işleri ve diğer iş kollarında gelişmeler oldu. Avrupa'nın altın ve demir madenlerinden talep arttı. Bunlar, çalışma koşullarının bozulmasına ve sömürünün artmasına neden oldu. Maden ocakları derinleşti, meslek hastalıkları sonucu ölümler arttı.

Madencilerin çalışma koşulları ve meslek hastalıkları hakkında ilk yayın Agricola'nındır (De Re Metallica - Madenciler, 1556). Daha sonra Paracelsis madencilerde görülen meslek hastalıkları konulu bir yapıt yayınladı (1565). Çalışanlar arasında hastalık ve cenaze yardımları için ilkel sosyal güvenlik kuruluşları ilk kez bu dönemde görüldü. Fakat çalışanlar, ezilenlerin mücadelesinin temel koşulu olan örgütlenmeden yoksundu. Bu nedenle çalışanların

sağlık ve yaşam yoşulları ile ilgili çalışmalar genellikle aydın kesimden kaynaklanmış ve başarılı sonuçlar vermemiştir.

İş sağlığının kurucusu olan bilinen İtalyan Bernardino Ramazzini meslek hastalıklarının ilk sistematik araştırması olarak tanınan yapıtını 1700 de yayınladı (De Morbis Artificum Diatriba - Zanaatkârların Hastalıkları). İnsancıl ve çoğunluğun sorunlarıyla ilgilenen bir hekim olan Ramazzini'nin önerilerine diğer hekimler ve yetkili kişiler önem vermediler. Çünkü işçilerin sağlığını korumak için ekonomik gereksinme yoktu.

Oysa 18. yüzyılda üretim teknolojisindeki büyük gelişime uygun olarak artan üretimin baskıları, işin fiziksel ve psikososyal etkileri her çeşit işkolundaki işçiler üzerinde görülmeye başladı. Gelişen kapitalizm işçinin emeğini daha akıllıca sömürme gereğini duydu. Gelişen işçi sınıfının artan baskılarıyla tüm bu etkenlerin iş ve işçi sağlığının gelişiminde önemli payı oldu.

Kapitalist Toplum (İngiltere) :

18. yüzyılın ikinci yarısında Avrupa'da endüstriye makinanın girmesi sonucu küçük sanayi birimlerinin yerini fabrikalar aldı. Çalışanlar üretim araçlarından tümüyle soyutlandılar. Toplumsal yaşamda, tümüne Sanayi Devrimi denen büyük değişiklikler oldu. Bu değişikliklerin nedenleri, bilim ve teknolojideki gelişmeler, sömürgelerden elde edilen kaynakların büyük fabrikalar açma olanağı sağlanması, köyden kente göçler ve kentlerde büyük nüfus artışları olarak özetlenebilir. Sonuç olarak işçi sınıfında önemli nicel gelişim oldu.

Sanayileşmenin Toplum Sağlığına Etkileri :

Hızlı kentleşme işçilerin yaşam ve sağlık koşulları yönünden büyük sorunlar getirdi. Aile parçalandı, erkeklerin yanlız göç etmesi sonucu alkolizm ve fuhuş arttı. Sağlıksız çevre ve konut koşulları, kötü beslenme, işsizlik ve yoksulluk salgın hastalıklara yol açtı. Bu sorunlar sanayileşmekte olan az gelişmiş kapitalist ülkeler için zamanımızda aynen sürmektedir.

Sanayileşmenin Kişisel Sağlık Üzerine Etkileri :

19. yüzyılda işçiler, fabrika ve maden ocaklarında meslek hastalıkları, iş kazaları, uzun çalışma saatlerinin yıpratıcı etkileri ile karşı karşıya idiler. Teknoloji geliştikçe makinalar daha hızlı ve tehlikeli olmaya başladı. İşçilerin güvenliği yönünden önlem alınmıyor, iş hızı ve süresi üretimin gereksinmelerine göre ayarlanıyordu. İşveren için önemli olan makinaların sürekli ve ucuz işgücü ile çalışması ve sonuç olarak da sermaye birikiminin artmasıydı.

Fabrika ve Maden Ocaklarındaki Koşulları Düzeltme Girişimleri :

Sanayileşmenin yarattığı olumsuz yaşam ve sağlık koşullarına karşı 19. yüzyıl başlarından başlayarak bazı insancıl görüşlü aydınlar, hekimler ve işverenler koşulların düzeltilmesi için önerilerde bulundular. Örneğin Robert Owen utopik sosyalist görüşleri olan bir işverendi. Kendi tekstil fabrikasında 10 yaş altındaki çocukların çalışmasına izin vermedi, çevre koşullarını düzeltti, diğer işyerlerinde de uygulanması gereken önerilerde bulundu. Hekim olan C. T. Thackrah meslek hastalıkları ile ilgili bir kitap yayınladı. Fakat işçi sağlığının önemine değinen hekimler azınlıktaydı. Bu konuda ortaya atılan düzeltme görüş ve önerilerine işverenler şiddetle karşı çıktılar ve bu kişilerle mücadele ettiler. İşçileri koruyucu önlem ve yasaların sanayiyi yıkacağını öne sürdüler.

Bu girişimlerin etkilerinin sınırlı kalmasına karşılık işçilerin daha iyi sağlık ve yaşam koşulları için önlemler ve yasalar ancak işçilerin baskıları, başkaldırmaları ile sağlanabilmiştir. Bu yönde ilk eylemler makinalara karşı olmuştur. İşçiler başlangıçta düşük ücret, işsizlik ve yoksulluğun sorumlusu olarak makinaları görüyorlardı. İngiltere'nin birçok kentinde makina kırma eylemleri oldu. Grev, miting gibi eylemler yaygınlaştı. Bunların birçoğunu iktidar kanlı olarak bastırdı. Fakat işçiler eylemlerini sürdürdüler. Ve sendikal mücadele döneminde asıl düşmanlarının makinalar değil patronlar olduğunu anladılar.

Egemen sınıflar işçi sınıfının artan baskıları sonucu yasaklanmış olan sendika hakkını 1824 de yasallaştırdılar. Hemen ardından çok sayıda sendika kuruldu. Aynı zamanda işçi sınıfı biliminin işçiler arasında yaygınlaşması ve etkinliğini gittikçe artırması sonucu, işçilerin haklarını elde etmesinde örgütlü mücadelenin etkinliği görüldü. Çalışma koşullarını düzelten ve işverene bazı yükümlülükler getiren yasalar onaylandı.

Daha önce işçi sınıfı yararına çıkarılan yasalar işverenlerce uygulanmamıştı (Örneğin 1802 Çıraklık Yasası). Sendikal mücadele döneminden sonra onaylanan yasalara uymak zorunda kaldılar. 1833 de çıkarılan Fabrika Yasası ile fabrika müfettişliği zorunlu kılındı, 9 yaş altındaki çocukların işe alınması, 18 yaş altındaki genç işçilerin günde 12 saatten fazla çalıştırılmaları yasaklandı. Fakat bu yasa maden ocaklarında çalışan işçileri kapsamıyordu. Ocaklarda 5 - 7 yaşlarında çocuklar çok kötü koşullarda ve 12 - 18 saat çalıştırılıyorlardı. 1842 de kadınların ve 10 yaş altındaki çocukların maden ocaklarında çalıştırılmasını yasaklayan bir yasa, ocak sahiplerinin şiddetle karşı çıkmalarına karşın onaylandı.

1844 de müfettişler fabrikalara hekim atamaya başladılar. 1855 Fabrika Yasası ile iş kazalarının araştırılması öngörüldü. Böylece yasal olarak ilk kez ilkel bir sanayi sağlık hizmeti ve işyeri hekimliği İngiltere'de onaylanmış oluyordu.

● Gelecek sayımızda; 20 nci yüzyılda değişme ve gelişmeler ile Sosyalist toplumda Sosyal Güvenlik incelenecek ve Türkiye'de iş ve işçi sağlığı sorununa girilecektir.

ŞİLİ ve DÜNYA SENDİKAL HAREKETİNİN DEĞERLİ EVLADI LUİS FİGUEROA'yı KAYBETTİK

ŞİLİ İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİ (CUT)'nin Başkanı Luis Figueroa, uzun zamandır devam eden ağır bir hastalıktan kurtulamayarak 7 Eylül 1976'da İsveç başkenti Stockholm'da öldü.

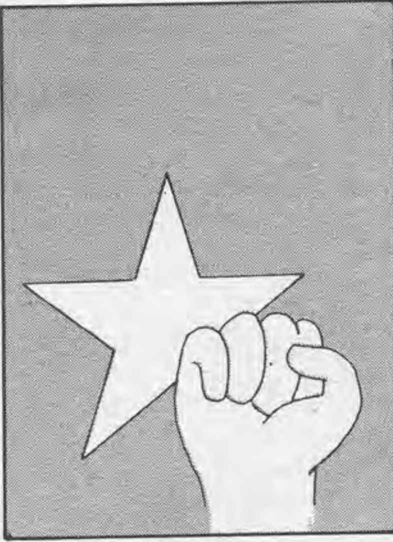
Luis Figueroa'nın ölümü CUT ile tüm Şili emekçileri ve dünya sendikal hareketi için onmaz bir kayıptır. Yaşamının her anını, işçi hareketinin zaferine, Şili emekçi kitlelerinin çıkarlarının korunmasına, Şili'nin ilerleme, egemenlik ve bağımsızlığına adamıştı.

L. Figueroa, daha genç bir tipograf işçisiyken işçi hareketi içinde yerini aldı. CUT'un 1953 yılında kuruluş çalışmalarına katıldı. Çeşitli sorumluluklar aldıktan sonra başkanlık görevini 1965 yılından bu yana yürütüyordu.

Ayrıca, milletvekili seçilen L. Figueroa, önemli siyasal sorumluluklar aldı ve 11 Eylül 1973'de kanlı faşist darbenin devirdiği Halk Birliği Hükümetinde Çalışma Bakanlığı görevini üstlendi.

Katil Pinoşe diktatörlüğünün ölü ya da diri ele geçirmek istediği L. Figueroa yurt dışına çıkmak zorunda kaldı. Sürgün yaşamına ve ağır hastalığına rağmen, faşist diktatörlüğe rağmen, Şili'de demokrasi ve özgürlüğün yeniden zaferi için yılmadan savaştı. Şili emekçileriyle uluslararası dayanışma hareketinin gelişmesi için yoğun çalışmalarda bulundu.

11 Eylül'de DİSK'in düzenlediği «ŞİLİ HALKI VE YURTSEVERLERİYLE DAYANIŞMA GÜNÜ» toplantısında Genel Başkan Kemal TÜRKLER, DİSK ve Türkiye işçi sınıfının Şili halkı ile CUT'un büyük acısını paylaştığını şu sözlerle dile getirmiştir : «CUT'un Genel Başkanı ve anti-faşist mücadelenin yılmaz savaşçısı ve işçi sınıfı devrimcisi Luis FIGUEROA'yı yitirmenin üzüntüsü içindeyiz. Luis Figueroa halkına karşı girişilen cinayetlere ve sürgün yaşamına dayanamamış ve yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak arkasında mücadele dolu zengin bir yaşam bırakmıştır.»

şili halkı ve yurtseverleriyle aktif dayanışmamız vurgulandı

Şili'de faşist darbenin üçüncü yılını lânetlemek ve Türkiye işçi sınıfının «Şili halkı ve yurtseverleriyle dayanışması» nı dile getirmek üzere 11 Eylül günü DİSK Şan Sinemasında bir toplantı düzenledi. 2.000'e yakın işçi ve aydın «Luis Corvalan'a özgürlük» sloganıyla Şili halkının özgürlük ve demokrasi savaşında Türkiye işçi sınıfının dayanışmasını dile getirdi. TÖB - DER, İKD, TMMOB, TÜM - DER, Türkiye Yazarlar Sendikası, Karikatürcüler Derneği, TÜS - DER, İGD, Türk Sinematek Derneği, İstanbul Barosu, TÜTED gibi birçok demokratik kitle örgütü «Şili Halkı ve Yurtseverleriyle Dayanışma Günü» ne destek mesajları gönderdiler. Türkiye demokrasi güçlerinin Şili halkının faşizme ve emperyalizme karşı yükselttiği haklı direnisi destekleyen bu mesajlar DİSK Ajansı Şili Özel sayısında yayınlandı.

Bu arada, Karikatürcüler Derneği'nin açtığı Şili'deki faşist diktatörlüğü yeren bir karikatür ve çizgi sergisi de ilgiyle izlendi.

Tertip Komitesi Başkanı Kemal Nebioğlu'nun DİSK adına çağrılan bir CUT yöneticisinin, pasaport vizesinde çıkarılan engellemeleri protesto etmesinden sonra DİSK Genel Başkanı, aşağıda özetle sunduğumuz şu konuşmayı yaptı.

«Altı yıl önce 4 Eylül günü önündeki temel görevi sosyalizmi kurmaya başlamak şeklinde saptayan Halk Birliği'nin ortak adayı Sosyalist Partisi lideri Allende, Cumhurbaşkanlığı seçimlerini kazandı. Halk Birliği, işçi sınıfı ve geniş emekçi katmanları temsil eden partilerden, Komünist, Sosyalist, Radikal, Sosyal Demokrat, Birlikçi Eylem ve Bağımsız Halkçı gibi partilerden oluşuyordu. Şili işçi sınıfının tek sendikal örgütü Şili Emekçileri Sendikal Merkezi CUT Halk Birliği Program ve eylemini destekliyordu.

Halk Birliği Hükümetinin programı, Şili zenginliklerinin, büyük işletmelerin, bankaların, dış ticaretin millîleştirilmesini, işsizlik ve pahalılığın ortadan kaldırılmasını, eğitim, sağlık, mesken gibi sosyal hizmetlerin gerçekleşmesini, emekçilerin ücret ve aylıklarının yükseltilmesini, büyük toprak sahipliğine son vermesi, anti - emperyalist ve barışçı bir dış politikayı amaçlıyordu.

Halk birliği hükümeti, gerici iktidarların tanımadığı Küba, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Moğolistan Halk Cumhuriyeti, Kore ve Vietnam Demokratik Cumhuriyetleri ile ilişkiler kurdu. Sosyalist ülkelerde dostluk ve işbirliği ilişkilerini geliştirdi.

Emperyalist devletler Küba'ya yaptıkları gibi Şili'ye de malî ve ekonomik abluka uygularlarken, sosyalist devletler sosyalizm yolunda ilerleyen Şili halkının yardımına koştular. Karşılıksız yardımlarda bulundular. Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler bakır ve kömür sanayii, tarım ve diğer sektörler için uzmanlar, teknik yardım, binlerce traktör gönderdiler.

Uygulanmasını sağlamak için başta işçi sınıfı olmak üzere, geniş emekçi kitlelerin seferber olduğu bu politika büyük başarılar elde etti. Şili emperyalist ve yerli tekelci sermayenin egemenliğinden, Pentagon'a bağımlılıktan kurtuluyordu.

Mart 1973 seçimlerinde oylarıyla Şili Halkı Halk Birliği hükümetine olan desteğini arttırıyor ve programını bir kez daha onaylıyordu.

Başta ITT olmak üzere Amerikan ve Batı Alman çok uluslu tekelleri CIA ile işbirliği yaparak Şili faşistlerini, Şili büyük burjuvazisini Halk Birliğini ve Allende'yi devirmeye çağırıyordu.

Karşı devrimci darbe girişimleri, barajlar ve elektrik santrallerine sabotajlar, kanlı cinayetler birbirini kovalıyordu.

İsçi sınıfı hareketine ters ve yabancı, maceracı unsurlar faşistlerin terörüne, bireysel terörle cevap vererek karışıklığı arttırdılar. Ortak köylülerin topraklarında isgaller düzenleyerek, orta işletmelere ve esnafa saldırarak Halk Birliği hükümetinin programını en az gerici ve faşistler kadar sabote etmeye uğraştılar.

Bu bozguncu, Maocu, goşist akımlar, böylece bir yandan faşistlerin istediği koşulların yaratılmasında, diğer yandan ara katmanların tekelci güçlerin kucağına itilmesinde büyük bir rol oynayarak işçi sınıfına bir kez daha ihanet ettiler.

Fakat, keskinleşen bu sınıflar çatışmasının her dönemecinde işçi sınıfı ve emekçi halk galip çıkıyordu.

Halk Birliği'nin 1970 zaferinin üçüncü yıldönümü olan 4 Eylül 1973'de sadece Santiago'da 800.000 emekçi toplandı.

İşçi sınıfının öncü örgütleri, bu arada Devrimci Şili İşçi Konfederasyonu CUT Halk Birliği hükümetini ve diğer partileri yeni faşist ayaklanmalara ve tüm zorluklara karşı hazırlıklı ve tetikte olmaya çağırıyordu. 1973'ün yazında, işçi sınıfı «İç savaşa hayır! Faşizme hayır!» sloganı etrafında tüm halk güçlerinin daha sıkı bir şekilde kenetlenmelerini ve bir iç savaş tehlikesini anında bastırmak için gerekli tüm hazırlıkların yapılmasını istiyordu. Örgütlü işçi sınıfı her yönde çarpışmaya hazırdı. Fakat Halk Birliği içindeki diğer güçler temsil ettikleri kitlelerin bu çağrıya uymaları için yeteri kadar süratli ve kararlı davranmadılar.

11 Eylül günü, ABD Cumhurbaşkanı Nikson'un iki gün önceden haberli olduğu CIA Planı çok uluslu tekellerin desteğiyle Şili ordusu ve faşist güçleri tarafından uygulandı. Cumhurbaşkanlığı sarayı Moneda zırhlı araçlar ve uçaklar tarafından bombalandı. Allende, tüm Şili halkına örnek olacak bir davranışla, faşistlere, hainlere karşı yiğitçe çarpıştı. Fakat Allende'nin bu geciken direnişi öldürülmesini ve Şili'de özgürlüğün ipe çekilmesini engelleyemedi.

İşçi sınıfı verdiği sözü tuttu. Özellikle devlet işyerlerinde direniş haftalarca sürdü. Fabrikalarda faşist sürülere karşı barikatlar kuruldu. Binlerce işçi canları pahasına faşizme, ihanete ve iç savaşa karşı her yönde mücadelenin öncüsünün işçi sınıfı olduğunu bir kez daha yiğitçe direnerek gösterdi.

Faşist cunta Komünist, sosyalist, sosyal - demokrat, katolik, protestan, Şilili, Bolivyalı, Perulu demeden onbinlerce insanı, işçiyi, köylüyü, öğrenciyi, memuru katletti. Toplama kampları ve askeri mahkemeler açıldı. Sendikal özgürlükler ve grev hakkı, Şili İşçi Konfederasyonu CUT ve Tüm ilerici örgütler kapatıldı. Yüzbinlerce kitap yakıldı. Halk Birliği'nin önde gelen liderleri, militanları, bakanlar, milletvekilleri öldürüldü, tutuklandı.

Emperyalist yağmacılık ve saldırganlığa, faşist zulme karşı özgürlük ve sosyalizm savaşının yenildiğini sananlar aldanıyorlar. Şili halkı, işçi sınıfının darbe öncesinde yaptığı her yönde mücadeleye hazırol çağrısını şimdi daha iyi değerlendiriyor. İşyerlerinde, tarlalarda, bürolarda, okullarda emekçiler, öğrenciler, memurlar yeni yöntemlerle faşizme karşı direnişi yükseltiyorlar. İşçi sınıfı, Halk Birliği örgütlerini, faşist diktatörlüğe ve tekellere karşı olan herkesi anti - faşist bir cephede birleşmeye ve cuntayı devirmeye çağırıyor.

Dünya anti - emperyalist ve barışçı güçleri bu çağrıyı destekliyor. Birleşmiş Milletler Teşkilâtı Cuntayı insan hak ve özgürlüklerini katletmekle suçluyor. Dünya sendikal hareketinin ilerici örgütleri uluslararası işçi sınıfının Şili'ye gönderilen her şeyi boykot etmeye çağırıyor. Sosyalist ülkelerin başını çektiği bu uluslararası dayanışma her yerde yankılanıyor. Cunta tecrit oluyor. Şili emekçilerine kan kusturan faşist caniler tek tek saptanıyor. Uluslararası örgütler bu insan düşmanlarının cezalandırılmasını istiyor. Özgürlükten ve barıştan yana olan tüm insanlık «Luis Corvalan'a ve tüm siyasal tutuklulara özgürlük!» diye bağırıyor.

Türkiye işçi sınıfı da bu slogana sahip çıkarak, Şili işçi sınıfı ve halkının faşizme karşı direnişini yine bu sloganla dile getiriyor :

Tüm siyasal tutuklulara özgürlük!

İşçi sınıfımız ve tüm ilericiler Allende'nin kaatillerini protesto ederken, MC'nin başı Allende için «tasını tarağını topladı gitti» diyebilmektedir. Bugün işte ülkemizde böylesi bir zihniyet egemendir. Bir yasal Cumhurbaşkanı'nı öldürenleri temize çıkaran bu sözler ülkemiz ve halkımız üzerinde kanlı bir egemenlik kurmuş olan tekelci sermayenin faşizme her zaman hazır olduğunu göstermektedir. DİSK adına buradan, bu sözleri sarfeden ve destekleyenleri halkımızın, barışın ve özgürlüğün düşmanları, fasizmin sözcüleri olarak ilân ediyorum.

Şili Halkıyla dayanışmamızı bugün şu iki sloganla bir kez daha dile getiriyoruz :

Tüm siyasal tutuklulara özgürlük!

DGM'ye hayır!

DİSK DÜNYA BARIŞ GÜÇLERİYLE OMUZ OMUZA

Dünyada savaşa karşı barıştan yana olan bir çok ülkenin kutladığı ve saldırıya geçen emperyalist faşist güçlerden Nazi Almanyası panzerlerinin Polonya sınırlarını geçtiği günün yıldönümü olan 1 Eylül «DÜNYA BARIŞ GÜNÜ» Türkiye'de ilk kez demokratik kitle örgütlerinin düzenlediği gece ile kutlandı.

Türkiye Yazarlar Sendikası, Karikatürcüler Derneği, İstanbul Barosu, TÖB - DER, TÜTED, TÜS-DER, TMMOB, İlerici Gençler Derneği, İlerici Kadınlar Derneği nin ortaklaşa düzenledikleri «DÜNYA BARIŞ GÜNÜ» 7 bin kişinin katılmasıyla Açıkhava Tiyatrosunda yapıldı.

Dünya Barış Günü'nü kutlama gecesinde DİSK adına Genel Başkan Kemal TÜRKLER aşağıdaki destek mesajını göndermiştir :

Değerli Dostlarım,

İnsanlığın uğrunda savaştığı bu yüce amaç için bir araya gelerek Dünya Barış Günü'nü kutlayan tüm ilerici, demokrat arkadaşlarımı Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) adına coşkuyla selâmlarım.

Dünya Barış Günü, ülkemizde, belki de ilk kez, bu denli kitlesel bir şekilde kutlanıyor. Bunun nedenleri çok yönlüdür. Birincisi ve her şeyden önce sosyalizm dünya çapında bir sistem haline gelmiş ve barışın en önde gelen savunucusu olmuştur. İkincisi, işçi sınıfımızın örgütlülük, bilinç ve mücadele düzeyi daha da gelişmiş ve uluslararası dayanışmanın gerekliliği artık daha iyi kavranmıştır. Üçüncüsü, tüm saldırganlığına rağmen emperyalizm ve tüm ülkelerde gerici egemen güçler gerilerken, işçi hareketi ve ulusal, toplumsal kurtuluş savaşları yeni zaferler elde etmiştir.

Dünya ve ülke çapında siyasal, toplumsal güçler dengesi anti - emperyalist güçler ve halklar lehine değişmeye devam etmektedir. İşte bu nedenle 1 Eylül 1976'da Dünya Barış Günü'nü bu denli kitlesel bir şekilde ve sadece İstanbul'da değil, yurt çapında kutlayabiliyoruz.

Artık barış mücadelesi, daha iyi yaşam mücadelesiyle iç içe geçecek kadar somutlanmıştır. Halkımız, tüm dünya halkları, üreten insanlık artık yeni bir dünya savaşı istemiyor.

Sadece Avrupa'da 40 milyon insanın ölümüne yol açan ikinci emperyalist dünya savaşının korkunç anıları hâlâ daha tazeliğini koruyor. Üreten insanlık silâhlanmaya ayrılan sınırsız fonların, teknik buluşların ve insan enerjisinin sadece ekonomik kalkınma, toplumsal ilerleme ve halkların refahı için kullanılmasını istiyor. Bu sistem günümüzde yumuşama, genel silâhsızlanma, nükleer ve kitlesel imha silâhlarının sınırlanması ve ortadan kaldırılması ve barış içinde birarada yaşama sloganlarıyla somutlanıyor.

Helsinki de geçen yıl toplanan Avrupa Ortak Güvenlik ve İşbirliği Konferansı kararları bu doğrultuda en üst düzeyde atılmış en önemli adımlardandır. Dünya Barış Günü'nden yararlanarak, uluslararası barış güçlerinin büyük bir zaferi olan Helsinki Konferansının birinci yılını da kutluyoruz.

Sosyalist sistemin varlığı dünya anti - emperyalist cephesinin sürekli başarıları emperyalist, şovenist, militarist ve ırkçı çevreleri geriletiyor. Fakat başta ABD olmak üzere, emperyalist güçler geriledikçe azgınlaşıyorlar, silâhsızlanma yolunda yapılan görüşme ve çağrıları sürekli olarak kundaklıyorlar. Yeni bir dünya savaşına atılamamalarına rağmen, çeşitli bölgelerde savaş kışkırtıcılığı yapıyorlar. Özellikle Federal Almanya gibi bazı batı Avrupa ülkelerini hızla silâhlan-

dırırken az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasında gerginlikler yaratarak hem yumuşamayı sabote ediyorlar, hem de dev silâh tekellerine yeni vurgun alanları açıyorlar.

DİSK dünyada olduğu gibi, bölgemizde de kalıcı bir barış için, komşularımızla saldırmazlık antlaşmaları yapılmasını ve mevcut sorunların barışçı yollardan çözümlenmesini savunuyor. MC iktidarı, işçi sınıfı ve halkımızın bu istemine karşı çıkıyor ve savaş tahrikçiliği yaparak, sermaye sınıflarının buhranını gizlemeye çalışıyor.

DİSK ulusal bağımsızlığı savunurken, emperyalizmin sosyalist ülkelere, işçi hareketine ve ulusal kurtuluş savaşlarına karşı yönelen saldırganlık örgütü NATO dan çıkılmasını, tüm ikili anlaşmaların yırtılmasını ve üslere el konulmasını istiyor. MC iktidarı ise, ulusal güvenliğimizi ABD emperyalizmine pazarlık konusu yapıyor.

DİSK geçen yıl Dünya Barış Konseyi'nin hazırladığı «barış, dostluk ve silâhsızlanma için» Stockholm çağrısına katılıyor ve siyasal, ideolojik görüşleri ne olursa olsun tüm barıştan yana güçlerin bu çağrı için imza kampanyasını genişletmelerinin önemine işaret ediyor.

Dünya Barış Günü'nün 37 nci yılında işçi sınıfımızın demokratik sınıf ve kitle örgütü DİSK olarak emperyalizme, sömürgeciliğe, faşizme, ırkçılığa, siyonizme ve gericiliğe karşı dünya anti - emperyalist güçlerinin savaşını destekliyoruz. Ve inanıyoruz ki Vietnam, Angola, Laos, Mozambik'ten sonra halklar ulusal ve toplumsal kurtuluşlarını gerçekleştirecek, faşizme karşı direnen Şili, Uruguay, Bolivya, Lübnan, Güney Kore halkları da özgür, demokratik ve ileri bir toplum düzenini kendi özelliklerine göre kuracaklardır.

DİSK, bölgede kalıcı barış ile ülkemizde bağımsızlık, demokrasi ve toplumsal ilerleme mücadelesinin ancak MC iktidarının yerini barışçı, demokratik, emekçiden yana, ulusal bir yönetimin almasıyla zafere ulaşacağının bilincindedir. İşte bu nedenden dolayı Devlet Güvenlik Mahkemelerinin yeniden kurulmasına karşı mücadele ile barış için mücadele arasında kopmaz bir ilişki vardır.»

Bu arada, İstanbul'da bulunan ve Türkiye'de İnsan Asker Doğmaz, Silâh Arkadaşları, Yaşayanlar ve Ölüler, Günler ve Geceler, Albayın Aşkı, Savaşsız 20 Gün, Lopotin'in Notları adlı yapıtlarıyla tanınan ünlü Sovyet yazarı ve ikinci emperyalist dünya savaşında cephede gazetecilik yapan Konstantin SİMONOF'un gecede yaptığı konuşmayı yayınlıyoruz:

Değerli Dostlar,

«Barışın savunulması gibi soylu bir amaç için yapılan bu toplantıda beni konuşmaya çağırdığınız için teşekkür ederim.

Burada, konuk olarak bulunduğum İstanbul'da, şimdi söyleyeceğim şeyler, ülkemde, Moskova'da bulunmuş olsaydım, söyleyecek olduğum aynı şeylerdir.

1 Eylül, insanlık için korkunç bir günü, ikinci dünya savaşının başlangıcını anımsatan tarihtir.

Bütün ülkelerde, barıştan yana tüm insanlar, bugün, yarın, hergün, her zaman, ikinci dünya savaşının insanlığın belleğinde son dünya savaşı olarak kalması için, ellerinden gelen her şeyi yapmak zorundadırlar.

Hangi ülkeden olursak olalım, yurdumuzun çıkarları, halkımızın çıkarları, bunu bizden herbirimizden istemektedir.

Üçüncü bir dünya savaşı tehdidine karşı barışı savunmak için yürütülen mücadeleye kayıtsız kalmanın, insanın anayurduna, ailesine, çocuklarına sevgisiyle nasıl bağdaşabileceğini anlamıyorum ve hiç bir zaman anlamayacağım.

Barışı savunan kişi, bununla, çocuklarının geleceğini, ve daha geniş bir anlamda, ülkesinin geleceğini savunuyor demektir.

Bence bu görüş, hem kendi ülkem olan Sovyetler Birliği, hem de konuk bulunduğum Türkiye için aynı ölçüde geçerlidir.

Barışı savunmak için çabalarımızı birleştirmemiz gerekiyor. İşte bu gün burada toplanan Türkiyeli dostlara ve onlarla birlikte kendime söylemek istediğim başlıca şeyler bunlardır.

İkinci dünya savaşı son dünya savaşı olsun!

Bütün dillerde, çocuklarımızın, torunlarımızın, torunlarımızın torunlarının okul kitaplarına böylece yazılsın!»

faşizmin ağır koşulları altında işçi komisyonlarının demokrasi mücadelesi

25-29 Haziran arasında Henri Krasucki başkanlığında bir CGT (Fransa Genel-İş Konfederasyonu) heyeti İspanya'da İşçi Komisyonlarıyla görüşmelerde bulundu.

Yayınlanan ortak bildiride CGT, işçi komisyonlarıyla dayanışma içinde olduğunu ve sendikal birlik ve demokrasi için verdikleri mücadeleyi desteklediğini bildirmektedir. Her iki örgüt, hiç bir ayrım gözetmeden Batı Avrupa'daki tüm sendikal güçlerin, işverenlerin ve tekellerin siyasetini güden hükümetlerin, uyum halindeki eylemlerine karşı eylem birliğinin gerekliliğini vurgulamışlardır. 28 Haziran günü yapılan ortak basın toplantısında İşçi Komisyonları yöneticisi Marcelino Camacho dikkatleri «hükümetin ve tekellerin işçi komisyonlarına karşı açtıkları haçlı seferlerine» çekerek, «bu günkü siyasetin işçi düşmanı bir nitelikte olduğunu» söyledi. Camacho sözlerine şöyle devam etti: «Ayrımcılık yapılarak, işçi düşmanı bir siyaset uygulanmak isteniyor. Dostlarımıza iftiralara rağbet etmemelerini, çok dikkatli olmalarını ve bu iftiraların, yalanların tüm emekçilerin çıkarlarına karşı yöneldiğini ve böylelikle baskıyı kolaylaştırdığını söylüyoruz».

Ilımlılık maskesiyle baskıcı yüzünü örtmeye çalışan İspanyol faşizmi tüm sendikaların serbest bırakmaya hazırlanırken, İspanya işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü İŞÇİ KOMİSYONLARINI yasa dışında tutmaya devam etmektedir. İspanya'daki son durumu yansıtması nedeniyle CGT'nin haftalık yayın organı **la VIE OUVRIERE**'de Henri Krasucki ile yapılan röportajı aynen yayınlıyoruz:

V.O. Bir CGT heyeti 25-29 Haziran'da İspanya'da bulundu. Pirenelerin gerisinde yeni ve önemli olanları ve genel izlenimlerinin neler olduğunu söylermisiniz?

H.K. Görünen, rejimin, mahkum olduğu suni bir şekilde yaşatıldığıdır. Frankizmin sonu biraz da bizzat Franko'nun sonuna benzemektedir. En göze çarpan özellik öncelikle işçi sınıfı güçlerinin ve genel olarak da demokratik güçlerin yükselişidir. Ve aynı anda, bu rejimi tutma, frankist kurumları koruma, baskıyı, tutuklamaları ve işkenceleri sürdürme eğilimi gözlenmektedir. İşçi Komisyonlarına, iktidara, göreceli de olsa belirli bir yasallığı dayatabilirler. Bu muhalefetteki siyasal güçler içinde doğrudur. Fakat, iktidar hala daha işçi komisyonlarının ulusal düzeyde genel kurul toplantısı yapmasını yasaklayabilmekte, sendikal militan ve yöneticilerini tutuklayarak rahatsız edebilmektedir. Muhalefetin siyasal örgüt yöneticileri de tavırlarını açıkça belirtebilmekte, bazan mitinglerde söz alabilmekte, fakat aynı anda bazıları hapsedilerek ağır cezalarla tehdit edilmektedirler.

V.O. İşçi Komisyonlarının bugünkü durumu nedir?

H.K. Birinci önemli olgu ekonomik istemler mücadelesinin gelişimidir. Bu mücadeleleri çoğunluğunun başını İşçi Komisyonları çekiyor. 1 Ocak'tan 15 Nisan'a dek 8 milyon emekçinin katıldığı toplam 60 milyon saati bulan grevler yapıldı. Önemli kazanımlar elde edildi. Örneğin, yapı işkolunda yarım milyon işçi, ücretlerin dondurulmasına karşı 28-30 Nisan arasında greve giderek % 16 lık ücret artışları sağladılar.

Tüm ekonomik istem mücadelelerinin, sendikal özgürlükler, genel af, demokrasi gibi demokratik hedeflerle bütünleştikleri görülüyor.

İşçi Komisyonları, gerçekten olağanüstü bir gelişime tanık oluyor. Bunun nedeni basit: emekçiler kendilerini İşçi Komisyonlarında görüyor.

V.O. Bu gelişimin belirtileri nasıl tanımlanabilir.

H.K. İki olguyla:

1. İspanya İşçi Komisyonları Genel Kurulu, görülmedik özenli bir çalışmayla hazırlandı. Tüm ülkede sayısız işyerlerinde emekçi meclisleri toplandı. Bir örnek vermek gerekirse, Madrid'de, çalışma arkadasları tarafından seçilen

işyerleri temsilcilerinden oluşan bölge meclisi bir gün boyunca 2000 delegeyi biraraya getirdi.

2. «Dayanışma bağışı» adı altında düzenlenen kampanyanın ulaştığı boyutlar çok daha ötelere gitti. Herbiri 25 pesata olan numaralı bir milyon makbuz satışa çıkarıldı. Her emekçi bunlardan sadece bir tane alıyor. Neden bir tane diye sorarsanız yanıtı açık: Çünkü, emekçi böylece kendisini işçi komisyonlarına üye olarak göründürmektedir.

Bir milyon aşıldı, şimdi bir başkası gerekiyor. CGT'nin güçlenmesi için yürüttüğümüz savaşımı düşünüp, arkadaşlarımızın İspanya'da hangi koşullarda mücadele ettiklerini gördüğümüzde, böylesi bir sonucun boyutları kendiliğinden ortaya çıkıyor.

V.O. Sendikal eylem birliği?

H.K. İki sendikal örgüt daha var: UGT ve USO

Birincisi, eskilerin reformist örgütünün bir devamı şeklinde örgütlüyor. FO (Fransız İşçi Gücü) ile (1) karşılaştırılabilir. DİK'e (Dünya İş Konfederasyonu) (2) üye olan ikincisi de yönetimciliği savunuyor.

Bu örgütlerin etkisi oldukça sınırlı. İşçi Komisyonlarının tersine, faşizmin ağır koşullarında büyük sendikal savaşımların örgütlenmesi ve yönetilmesinde büyük bir rol oynamadılar. Fakat varlıklarını sürdürüyorlar ve belirli bir sendikal akımı temsil ediyorlar. İşçi komisyonları belirleyici güçtür ve militanlarının siyasal, dini ve felsefi görüşlerinin çeşitliliği itibarıyla en geniş temsil yetkisine sahiptir. Bu olgudan çıkarak ve kendi güç ve sorumluluğunu göz önünde bulundurarak, eylem birliğini, çeşitli akımların varlığına saygı duyan birleşmiş büyük bir sendikal merkezin kurulmasını öneriyorlar.

Aynı anda UGT ve USO gibi örgütlere dayanan uyumlar ve işçi komisyonlarına karşı bilinçli saldırılar tezgahlanıyor.

Juan Carlos hükümeti, geçen Mayıs'ta UGT'nin Genel Kuruluna izin verdi. Fakat İspanya İşçi Komisyonlarının Genel Kurulunu yaşakladı. Ayrım yapılıyorsa ve bu gerçekten temsil gücü olan örgüte karşı uygulanıyorsa sendikal özgürlük yoktur. İzinlerin ve yasaklamaların seçimi iktidarın hangi hesaplar içinde olduğunu belgeliyor. Ayrıca, UHSK (Uluslararası Hür Sendikalar Konfederasyonu)'nun (3) Amerikan sendikalarının, ünlü I. Brown'ın ve Federal Almanya'daki DGB gibi bazı Avrupa sendikal örgütlerinin topyekûn müdahaleleri gözleniyor. Arkadaşlarımıza göre, bu durum, bölünmeyi perçinlemek için bazı örgütleri boylarından büyük göstermek üzere yaratılmaktadır. Faşizm daha tasfiye edilmeden bile, İşçi Komisyonlarına karşı, en kötü koşullarda uzun süredir mücadeleyi sürdürmesini bilmiş olanlara karşı, yıllarca ve yıllarca hapis cezasına ve sürgüne çarptırılmışlara karşı saldırılar başlıyor.

Daha ileriye baktığımızda, işçi sınıfının etkisini azaltmak, onu, kurulmasında belirleyici rolü oynayan işçi sınıfı demokrasinin zaferinin ürünlerinden yoksun, bırakmak amacıyla tüm çabaların sınıf mücadelesi sendikal hareketine karşı yönelerek kesiştiğini görüyoruz.

Bu nedenle, karşılıklı deneylerimiz temeli üzerinde ortak bildiride belirttiğimiz gibi gericilik ne zaman tehlikeye girse, ne zaman halk ve demokrasi güçlerinin yükselişinden endişe duysa, şu veya bu biçimde ülke üzerindeki egemenliğini korumak umuduyla halk hareketini bölmek üzere darbelerini sınıf örgütleri ve muhalefetin en kararlı örgütleri üzerinde yoğunlaştırır.

V.O. Sendikal güçlerin birlik mücadelesinden başka, demokratik güçler arası ittifakın durumu nasıl?

H.K. Muhalefetteki tüm sendikal ve siyasal güçlerin temsilcilerinden oluşan «demokratik muhalefet» in kapsamı çok geniş; çünkü ortak hedef faşizmin tasfiye edilmesi ve «demokratik konuşma» ya vararak İspanya'da demokratik bir sistemin kurulmasıdır.

Sendikal alanda olduğu gibi, genel siyasal düzeyde de iktidarın aynı oyunları ve başta Amerika olmak üzere uluslararası müdahaleler gözleniyor. Şu anda, sözümona reformlar maskesi altında mevcut sistemi korumak için herşey deneniyor. Demokratik güçleri bölerek mümkün olan en sağda bir çözüm için her yerde olduğu gibi İspanya'da da anti-komünizm bu hesapların işini kolaylaştırıyor...

Fakat, gözlemlerimize göre, bu hesaplar ve oyunlar İspanya'daki durumu sergileyen göstergeler olmamakla birlikte, İşçi Komisyonlarındaki arkadaşlarımız haklı olarak bunları oldukça ciddiye alıyorlar. Esas gösterge halk iradesinin değişiminden yana olan kararlılığı, frankizmden bütünüyle kurtulmak ve barışçıl yoldan demokrasiyi kurmak üzere siyasal ve sendikal ayrım yapmadan tüm demokratik güçlerin toplanmasından yana alabildiğine güçlü bir kitlesel birleştirici bir akımdır.

Bu hedefe varmak için birlik içinde olmaları gereken demokratik güçlerin tümünü desteklediğimizi bildirdik. Elbette, bu hareket içinde, sınıf mücadelesi temeli üzerindeki güçleri özel olarak destekliyoruz. Sendikal örgüt olarak İşçi Komisyonlarına şartsız desteğimizi iletiyoruz.

«Kalbinde İspanya» olan CGT militanları olarak, Madrid'deki gönüllü görevimizi büyük bir heyecanla yerine getirdik. Heyetimiz üyelerine egemen olan duygu, zorluklar ve süre ne olursa olsun, muzaffer sonun yaklaştığına olan güven ve kararlılıktır.

---

(1) FO için DİSK Dergisi sayı 18 bakınız.
(2) DİK için DİSK Dergisi sayı 17 bakınız.
(3) UHSK için DİSK Dergisi sayı 20 bakınız.

EL SHAFİE EL SHEIKH'in ÖLDÜRÜLÜŞÜNÜN 5. YILI

«YAŞASIN HALK YAŞASIN İŞÇİ SINIFI»

Bunlar, El Shafie Ahmed El Sheikh'in 26 Temmuz 1971'de öldürülmezden önce cellâtlarının yüzüne karşı haykırdığı son sözleriydi.
Sudan Sendikaları Federasyonu Genel Sekreteri, Dünya Sendikalar Federasyonu Başkan Vekili olan ve Lenin Barış ve Halklararası Dostluk nişanına lâyık görülen işçi sınıfının bu yiğit evlâdı son nefesine dek tüm yaşamını halkının ve tüm insanlığın mutluluğuna adadı.
Aralarında pek çok işçi sınıfı temsilcisinin de bulunduğu Sudanlı ilerici ve demokratlara karşı girişilen vahşice baskı beşinci yılını doldurdu. Bir çok militan, halkın davasına olan bağlılıklarını hayatlarıyla ödediler. Aynı tarihte, aralarında Gassim Amin (Uluslararası Tekstil Sendikaları Birliği eski sekreteri) ile Sudan Sendikaları Federasyonu Başkan Vekili Saoudi Draj'ın da bulunduğu 200'ün üstünde sendikacı tutuklandı ve hâlâ daha özgürlüklerinden uzakta, zindanlarda yaşamlarını sürdürüyorlar. Keyfi bir kararname bu sendikacıları, duruşmaları olmadan ve savunmaları alınmadan ömür boyu hapis cezasına çarptırdı.
Baskı, sendikal hareketten başka, hükümet politikasına muhalefet eden diğer toplumsal katmanların da örgütlenme ve ifade özgürlüğünü yokediyor. Kadın, gençlik, öğrenci, avukat ve gazeteciler bu aşırı baskı mekanizmasının kurbanları arasındadır. Örneğin, beş yıl önce kapatılan Sudan Kadınlar Federasyonu yöneticileri, örgütlerinin serbest bırakılmasını ve temel insan hak ve özgürlüklerinin tanınmasını istediler. Başta Federasyon Başkanı ve El Shafie Ahmed El Sheikh'in dul karısı Fatima Ahmed olmak üzere bu haklı istemi ileri sürenlerin tümü hükümet tarafından tutuklandılar.
Uluslararası dayanışmanın somut örneklerinden birisi de, tüm siyasal ve sendikal tutukluların serbest bırakılması, İnsan haklarına saygı ve Sudan'da demokratik hak ve özgürlüklerin tanınması için Sudan işçi sınıfı ile halkının yanında yer almaktır.
Dünya işçi sınıfı, Sudan sendikal hareketi ile uluslararası işçi mücadelesinin bu yiğit evlâdını her zaman saygıyla, sevgiyle anacaktır.

DEMOKRATİK KİTLE ÖRGÜTLERİNDEN

AĞUSTOS

TÜM ÖĞRETMENLER BİRLEŞME VE DAYANIŞMA DERNEĞİ (TÖB - DER)

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği 3. Olağan Genel Kurulunda DGM ile ilgili alınan kararlar doğrultusunda başta işçi sınıfı olmak üzere tüm demokratik güçlerle omuz omuza mücadele edeceğini açıkladı. DGM nin sıkıyönetimsiz sıkıyönetim demek olduğu belirtilen açıklamada 12 Mart döneminde kurulan anti - demokratik kurumlardan ve baskı araçlarından biri olan DGM'nin Anayasa Mahkemesi tarafından Anayasaya aykırı bulunduğu vurgulanarak buna rağmen anti - demokratik gerici güçlerin DGM'yi yeniden kurmak için yoğun çaba gösterdikleri belirtildi.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

Türkiye Barolar Birliğinin yedinci kuruluş yıldönümü nedeniyle yayımlanan bildiride «Türk demokrasisini, hukukun üstünlüğü ilkesine ters düşebilecek heves ve uygulamalardan uzak tutmak, tüm hukukçuların ortak çabası olmalıdır» denildi.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ (TMMOB)

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı kuruluşların İzmir Şubeleri ve DİSK 3. Bölge Temsilciliği tarafından hazırlanan raporda sendikaların işçi sağlığı ve iş güvenliği konularında etkin bir mücadele verilmesi için çalışmaların yapılması gerekliliği vurgulandı.

TÜM SAĞLIK PERSONELİ DERNEĞİ (TÜS-DER)

Tüm Sağlık Personeli Derneği Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi bir açıklama yaparak MC'nin sağlık personeli üzerindeki baskı ve kıyımlarını arttırdığını açıklayarak sürgünleri protesto etti. Açıklama şöyle:

«1963 yılından bu yana aralıklı olarak Sağlık Bakanlığına getirilen Kemal Demir başarısız sağlık politikasını bir yandan halka karşı uygularken, bir yandan da halktan yana olan sağlık personelini sindirmek ve yıldırmak istemektedir.

TÜS-DER işçi sınıfının yanında egemen güçlere karşı demokratik mücadelesini her türlü yıldırma ve yıpratma girişimlerine karşı sürdürecektir».

TÖB-DER, TÜTED, TÜS-DER, TÜM-DER İSTANBUL ŞUBELERİ VE İKD

Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği, Tüm Teknikerler Derneği, Tüm Sağlık Personeli Derneği İstanbul Şubeleri ile İlerici Kadınlar Derneği basına yaptıkları ortak açıklamada DGM yasa tasarısının gündeme getirilerek faşizmin kurumlaştırılmak istenildiğini belirttiler. Açıklama özet olarak şöyle:

«Bir çok demokratik kuruluşun merkez ve şubeleri kapatılmaktadır. Son iki ay içerisinde, TÖB-DER, TÜS-DER, TÜTED gibi demokratik meslek kuruluşlarının şubeleri ve birçok öğrenci dernekleri sudan gerekçelerle kapatılmış ve yöneticileri DGM'ye sevkedilmiştir.

Bu arada işçiler üzerine saldırılar düzenlenmekte, memurlar, teknik elemanlar kıyılmakta ya da keyfi davranıslarla Devlet Personel Yasasının 71. ve 76. maddeleri işletilerek ağır cezalar uygulanmaktadır.

İLERİCİ KADINLAR DERNEĞİ (İKD)

Filistin halkının toplu bir jenosit ile karşı karşıya bulunduğunu belirten İlerici Kadınlar Derneği basına yaptıkları açıklamada Filistinli kadın ve çocuklara yardım edilmesini istedi. Açıklama özet olarak şöyledir:

«Lübnan'da iç gericilik ve emperyalist güçlerce ülkeyi ikiye bölme planının bir parçası ve Filistin halkını yok etmek için yapılan saldırılar son raddeye gelmiştir.

Yanıbaşımızda Müslüman kadın ve çocuklara, hastalara ve yaralılara uygulanan bu insanlık dışı katliâmlar karşısında, iktidarın bu güçleri protesto etmesini ve savaşın en masum kurbanları olan binlerce çocuğun yardımına koşmasını talep ediyoruz.»

KÖY-KOOP

Köy-Koop. Genel Başkanı bir açıklama yaparak Türkiye'deki traktör monte eden fabrikaların özel sektörün eline geçtiğini ve Zirai Donatım Kurumu'nun devreden çıkartıldığını söyledi. Türkiye'de Ford firmasının traktörlerinin genel mümessilliğinin ve fabrika kurma yetkisinin Zirai Donatım Kurumu'ndan alınarak özel bir kuruluş olan «Hema Holding»e devredildiğini söyleyen Köy-Koop Genel Başkanı Ahmet Altun Demirel'in Türkiye'de yerli montajı yapılan 45 beygirlik Fiat modeli traktörün satış fiyatını 103 bin lira olarak ilân ettiğini hatırlatarak, «Biz Romanya'dan ithal ettiğimiz bu tip traktörlerle kendi üyelerimize ucuz fiyatla traktör satmayı amaçlıyoruz.» dedi.

İLERİCİ GENÇLER DERNEĞİ (İGD)

Hastalığı bilindiği halde tedavisi engellenerek yurt dışına gönderilmeyen ve geçtiğimiz yıl ölen Harun Karadeniz mezarı başında anıldı. Mezarına kırmızı karanfillerle birlikte üzerinde «Harun yaşıyor. Bin, onbin, yüzbin, milyonlarca işçinin, gencin, aydının, köylünün yüreğinde, bilincinde, cesaretinde» yazılı Harun'un bi rresmi bırakıldı.

Anma töreninden sonra İlerici Gençler Derneğinde bir toplantı düzenlenerek Harun Karadeniz'in yaşamı ve savaşımı anlatıldı.

İŞ MÜFETTİŞLERİ DERNEĞİ (İM-DER)

Çalışma Bakanı Ahmet Tevfik Paksu tarafından değiştirilerek tüm fakülte ve yüksek okul mezunlarına iş müfettişi olabilme olanağını tanıyan iş müfettişleri sınav yönetmenliğinde yapılan değişiklik hakkında Danıştay'ın yürütmeyi durdurma kararı vermesi üzerine bir açıklama yapan İş Müfettişleri Derneği «Eskiden iş müfettişi olabilmek için belirli fakülte ve yüksek okulları bitirmek ve 30 yaşından gün almamış olmak koşul iken, yapılan değişiklikle tüm fakülte ve yüksek okul mezunlarına müfettiş olabilme olanağı tanınmıştı. Ayrıca işin dinamik özelliği de bir yana itilerek yaş 35'e yükseltilmiştir.

3 AĞUSTOS 1976
İpraş isyerinde toplu sözleşme vetkisinin sahtecilik yapan Türk-İş'e bağlı Petrol-İş'e verilmesi üzerine basına yazılı bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri Mehmet KARACA, «işveren, sarı sendika ve MC iktidarı üçlüsünün DİSK'e bağlı sendikalara yetki verilmemesi ve eldeki yetkilerin geri alınması için tam bir işbirliği halinde sürdürdükleri saldırı yoğunlaşıyor. Bu saldırının en son ve en uç örneklerinden birisi Kocaeli'nde kurulu İPRAŞ rafinerisinde oynanmak istenen oyundur.

«İpraş'taki gelişmeler büyük burjuvazinin nasıl topyekün işçi sınıfı ve onun sendikal örgütü DİSK'e saldırdığını göstermiştir. Azınlıktaki Anayasa dışı ve işçi düşmanı MC iktidarı iş müfettişleri ve mahkemeyi terörize etmeye kalkışmış ve tüm yasa dışı yolları kullanarak sahteciliği yasallaştırmıştır» dedi.

8 AĞUSTOS 1976
Son üç ay içinde DİSK'e katılan işçi sayısının yalnız Tekstil iş kolunda on bin olduğu açıklandı.

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'nın yaptığı açıklamaya göre son üç ay içinde onbeş işyerinde çalışan toplam 10 bin tekstil işçisi Türk-İş'e bağlı Teksif sendikasından istifa ederek DİSK'e bağlı Tekstil sendikasına geçti. Böylelikle, diğer işkollarından olan katılmalarla birlikte DİSK'in üye sayısı 550 binin de üzerine çıktı.

9 AĞUSTOS 1976
Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide'nin ve bir kısım sermaye sözcüsü yayın organlarının DİSK aleyhine maksatlı yayın yapmaları üzerine basına yazılı bir açıklama yapan DİSK Genel Sekreteri M. Karaca,

1. İşçi sınıfının sendikal birliğinin bayrağı haline gelmiş DİSK'i karalamak, kendilerine göre gayrı millî göstermek.
2. Anayasa dışı Devlet Güvenlik Mahkemeleri için düzmece gerekçeler hazırlamak.
3. Türk-İş'in, CIA (Amerikan Gizli İstihbarat Teskilâtı) nın bir yan kuruluşu olduğu saptanan Asya - Afrika Hür Çalısma Enstitüsü ve diğer istihbarat örgütleri ile olan ilişkilerini halktan gizlemek.
4. DİSK ile diğer ilerici örgütler arasındaki güçbirliğini bozmak.

DISK hem ulusal planda hem uluslararası planda işçi sınıfının birliğinden yanadır. Sadece ve sadece bu nedenle bütün ulusal ve uluslararası sendikal işçi örgütleri ile iyi ilişkiler içinde olmak ister.

Yalnız şu iki noktayı bir daha ve açıklıkla belirtmek isterim.
1 — DİSK şu anda bağımsız bir örgüttür yani hiç bir uluslararası örgütün üyesi değildir.
2 — DİSK hiç bir diğer örgütle ulusal olsun, uluslararası olsun bir antlaşma imzalama mıştır.»

13 AĞUSTOS 1976
DİSK 3. Bölge Temsilciliği ile Türkiye Mimar ve Mühendis Odaları Birliği'ne bağlı örgütlerin oluşturduğu İzmir Odalararası Koordinasyon Kurulu «İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ» konulu ortak çalışmalarına başladı.

Basına yapılan açıklamada bu çalışma döneminde gerçekleştirilmek istenilenler şöyle sıralandı:

«— Üyeleri bilirkişilik yapan örgütlerin (Mühendis ve Mimar Odaları vs.) bilirkişi listelerini yeniden düzenleyerek en kısa zamanda İzmir Barosu kanalıyla mahkemelere ulaştırması,

— İş yerlerinin teknik eğitim yapılmasına zorlanması ve bu konuda kampanya açılması,

— Konuya ilişkin paneller yapılması, slayt, fotoğraf sergisi, seminer ve anket ile konunun pekiştirilmesi ve basın bülteni, bildiri, afişleme ile tüm kamu oyuna duyurulması,

— «Daha iyi sağlık koşulları ve iş güvencesi» konusunda kampanya açılması.»

16 AĞUSTOS 1976
Şili'deki faşist darbenin 3. yıldönümünde Türkiye İşçi Sınıfının sendikal örgütü DİSK «ŞİLİ SINIFI VE ŞİLİ YURTSEVERLERİ İLE DAYANIŞMA GÜNÜ» olan 11 Eylül'ü kutlayacağını açıkladı. Ayrıca yapılacak olan kitlesel gösteriye Şili Sendikalar Birliği'nden (CUT) bir temsilci de katılacak. Bağımsızlık, Demokrasi, Barış, Toplumsal İlerleme ve Sosyalizm yolunda yürüyen DİSK'in, uluslararası işçi sınıfı dayanışmasına verdiği özen ve güç, uluslararası alanda yankılar yaptı.

29 AĞUSTOS 1976
Aster-İş Sendikası DİSK'e katılma kararı aldı.

Olağanüstü Genel Kurulunu yapan Askerî Tersane ve Askerî işyerlerinde örgütlü bulunan Aster-İş Sendikası Genel Kurulun oybirliği ile DİSK'e katılma kararı aldı. Kongrede konuşan Aster-İş Genel Başkanı, «İşçi sınıfımızın mücadele bayrağı DİSK'in saflarında yükselecek ve ülkemizde işçi sınıfı mutlaka sömürüye son verecektir. DİSK'e katılma kararı alıyoruz! Bu Türkiye'de Askeri iş kolundaki ilk devrimci sendikanın yürekli bir kararıdır. Bu karar işkolumuzdaki işçi kardeşlerimizin hak ve çıkarlarının en iyi biçimde alınması ve korunmasına yöneliktir. Bu kararı alacak güce Taşkızak, Gölcük, Tuzla ve Mersin işyerlerindeki üyelerimizin yiğit ve kararlı mücadelesi ile ulaştık» dedi. DİSK'in 550 bini aşan üyeleri, ASTER-İŞ'in bu kararını ayakta alkışlıyorlar.

30 AĞUSTOS 1976

DİSK 3. Bölge (İzmir) Temsilciliği aldığı «1 EYLÜL DÜNYA BARIŞ GÜNÜ» nü kutlama kararı gereğince yoğun bir afişleme ve bildiri dağıtma eylemine başladı. Binlerce bastırılan ve değişik renklerdeki afişler, tüm İzmir'i donattı. DISK 3. Bölge Temsilcisi Vural ATİS imzasıyla yayınlanan bildiri, DİSK'in ileri unsurları tarafından fabrikalara ve emekçi halkımıza iletildi. Bildiri, savaş kışkırtıcısı olan emperyalist silâh tekellerini, ABD'yi, ve onun askeri - siyasal örgütlerini yeriyor ve Stockholm çağrısının sonuç bölümünü içeriyor.

DİSK 3 üncü Bölge Temsilciliği, 1 Eylül DÜNYA BARIS GÜNÜ'nün, diğer demokratik örgütlerin de çağrılı olduğu yığınsal bir gece toplantısı ile pekistirileceğini ve savas kışkırtıcılarına karşı BARIŞ GÜÇLERİNİN dayanışmasının güçlendirileceğini açıkladı. DİSK 3. Bölge Temsilciliği'nin bu girişimi tüm yurtta, üyelerimiz ve dostlarımız arasında sevinçle karşılandı.

VE ÜYE SENDİKALAR OLAYLAR GELİŞİMİ

1 AĞUSTOS 1976

PTT işçilerinin azimli, kararlı mücadeleleri sonucu Yeni Haber-İş Sendikası ile PTT Genel Müdürlüğü'ne bağlı 9 işyerinde toplu sözleşme imzalandı.

2 AĞUSTOS 1976

Türkiye Şişe ve Cam Sanayii A.Ş.'ne ait altı işyerinde çalışan Hür - Cam - İş Sendikasına üye toplam 4500 işçinin sarı sendika ve işveren işbirliğine karşı 36 gün sürdürdüğü grev imzalanan toplu sözleşme ile sona erdi.

3 AĞUSTOS 1976

Bakanlar Kurulunun ertelediği, Danıştay'ın «memleket sağlığını zedeleyecek bir grev olmadığına» karar verdiği, Hektaş işçilerinin grevi devam ediyor.

Kurucuları arasında Faruk Sükan, Emin Aksay gibi politik simaların da bunulduğu Hektaş İşyerinde Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası'nın sürdürdüğü grev 70. gününü doldurdu.

5 AĞUSTOS 1976

Tekel Nakliyat Grup Müdürlüğü'nde örgütlenerek toplu sözleşme yapmak yetkisini alan DİSK'e bağlı Nakliyat-İş Sendikası işverenin toplu iş sözleşmesi görüşmelerine yanaşmaması üzerine grev kararı aldı.

Niğde Belediyesinde DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasının sürdürmekte olduğu toplu iş sözleşmesi görüşmelerinden bir sonuç alınamayınca grev uygulamasına geçildi.

7 AĞUSTOS 1976

Kocaeli'nde İPRAŞ işyerinde üye çoğunluğu DİSK'e bağlı T. Petrol ve Kimya İşçileri Sendikasında iken toplu sözleşme yetkisinin Türk-İş'e bağlı Petrol-İş'e verilmesi üzerine T. Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası Kocaeli İş Mahkemesinde iptal davası açtı.

Kütahya Belediyesi ile DİSK e bağlı Genel-İs Sendikası arasında devam etmekte olan toplu is sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı. Genel-İş Sendikası 400 işçi adına bu işyerinde grev kararı aldı.

9 AĞUSTOS 1976

Tezsan Takım Tezgâhları San. ve Tic. A.Ş. işyerinde sürdürülmekte olan toplu sözleşme görüşmeleri sonucu T. Maden-İş Sendikası bu işyerinde toplu iş sözleşmesi imzaladı.

10 AĞUSTOS 1976

MC'nin toplu sözleşme düzenine yönelik yasa tasarısı getirme girişimlerine karşı tepkiler yoğunlaşıyor.

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası Genel Başkanı Turhan Ata yaptığı açıklamada «işkollarının, çalışanların aleyhine düzenlenmesini taşıyan iki tasarı da aslında sınıf mücadelesinin belli bir aşamasında iktidar - sermaye işbirliğinin içine düştüğü çıkmazın açıkça ifadesidir.» dedi.

12 AĞUSTOS 1976

TRT Genel Müdürlüğüne bağlı iki işyerinde DİSK üyesi Yeni Haber-İş'in toplu sözleşme yapma yetkisinin çeşitli yollardan engellenmesi üzerine; MC'nin hukuken geçersiz TRT Genel Müdürü Şaban Karataş'ın yasa dışı yollarla işçilerin sendikal mücadelesini engellemeye yönelik saldırıları Yeni Haber-İş Sendikası tarafından kınandı.

13 AĞUSTOS 1976

Kartal İş Mahkemesi DİSK üyesi T. Maden-İş Sendikasının aldığı grev kararı üzerine 273 işçiden 224'ünü işten çıkaran Eğe Sanayii işvereninin yaptığı işlemin kanunsuz lokavt olduğuna karar verdi.

16 AĞUSTOS 1976

Marmara Bilimsel ve Endüstriyel Araştırma Enstitüsü (TBTAK) işyerinde çalışan 350 işçi adına DİSK üyesi Teknik - İş Sendikası toplu iş sözleşmesi imzaladı.

17 AĞUSTOS 1976

İzmit Köseköy'de kurulu Lifli Rulo San. A.Ş. işyerinde örgütlenerek toplu iş sözleşmesi görüşmelerini sürdüren DSK üyesi Barder-İş Sendikası işverenin parasal konularda olumsuz bir tavır içine girmesi üzerine grev kararı aldı.

22 AĞUSTOS 1976

İzmir'de dokuz fırında sürdürülmekte olan toplu sözleşme görüşemelerinin çıkmaza girmesi ve uzlaştırma kurulu toplantılarına işverenlerin katılmaması üzerine DİSK'e bağlı Besin-İş Sendikası grev kararı aldı.

23 AĞUSTOS 1976

DİSK'e bağlı Keramik-İş Sendikası Akhisar'da Toprak Sanayii işyerinde 40 gün devam eden grevden sonra toplu iş sözleşmesi imzaladı. İşçi Sınıfının Birlik Mücadele ve Dayanışma Günü olan 1 MAYIS toplu sözleşmede işçi bayramı olarak kabul edildi.

24 AĞUSTOS 1976

Bulancak'da kurulu Karaibrahimoğlu Tuğla Fabrikasında toplu sözleşme görüşmelerini sürdüren DİSK üyesi Keramik-İş Sendikası görüşmelerin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine grev kararı aldı.

25 AĞUSTOS 1976

Sarı sendika zincirini kırarak DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikasında örgütlenen Migros işçileri 15 arkadaşlarının sendikal nedenlerle işden çıkarılması üzerine işi bıraktı.

Edirne'de Kartaltepe Fabrikasında çalışan DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası'na üye işçilere saldıran faşistler bir işçiyi bıçakla yaraladı. Basına açıklama yapan Tekstil Genel Başkan Vekili Erol Yalçın, «işçi sınıfımız faşistlerin özlemini duydukları faşist yönetime geçit vermeyecek kadar örgütlü ve güçlüdür» dedi.

26 AĞUSTOS 1976

Migros işçilerinin Teknik-İş'de örgütlenmesini engellemek amacı ile 15 işçinin işine son verilmesi üzerine direnişe geçen Migros işçilerinden beşini polis gözaltına aldı.

27 AĞUSTOS 1976

Sancak Tül Fabrikası işvereni Murat Bayrak, işyerindeki sendikal mücadeleyi bastırmak için yasa dışı saldırılarını sürdürürken Sancak Tül Fabrikasına ek inşaat kısmında çalışan 20 işçiyi zam istedikleri gerekçesiyle işden çıkardı.

28 AĞUSTOS 1976

Ağrı, Burdur, Erzincan, Kars, Kastamonu, Muş Süt Fabrikalarında çalışan işçiler adına DİSK üyesi Besin-İş Sendikası'nın sürdürdüğü toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı ve altı işyerinde grev kararı alındı. Besin-İş Sendikası işçilerin kazanılmış haklarından geriye dönülmeyeceğini, işverenlerin yasadışı baskılarının sonuçsuz kalacağını açıkladı.

Ayın Yorumu

DEMOKRASİ SAVAŞIMININ BİRİNCİL ÖDEVİ

Son yıiların deneyleri, hemen her kapitalist ülkede, tekelci sermayenin ve onun politik koruyucu kanatları altında olanların, egemenlikleri için ciddi bir tehlike belirdiği zaman, emperyalizmin de desteğiyle hiç bir kötülükten geri durmadıklarını ve demokrasi benzeri herşeyi silkip attığını gösteriyor.
Bugün, ülkemizde de, işbirlikçi tekelci sermaye, birkaç yoldan faşizmi tırmandırıyor. Geniş halk kitleleri üzerindeki sömürülerini azgınca arttırabilmek, kitlelerin sesini-nefesini kesebilmek için keskin bir sınıf savaşı yürütüyor. Kurmuş olduğu sınıf tahakkümünü pekiştirmenin koşullarını yaratmaya çalışıyor. Burjuva demokrasisi ile çıplak terörü birleştiren faşist biçimi bir yapı oluşturmak için didiniyor. Böylesi bir gidişi gerçekleştirmek için yürüttüğü kanlı terör, zorbalık ve sömürü amansızdır! Kendi yarattığı bunalımlardan, şiddet yoluyla, halka karşı savaş açarak çıkmak istiyor. İlericilikle gericilik, demokratik istemlerle faşist gidiş, emekle sermaye arasındaki kıran kırana , dişe diş savaşımın alanı tüm memleketi kaplıyor.
Bu koşullarda işçi sınıfımız, DİSK, «ilerici-halktan yana demokratik bir iktidarın kurulması-na çalışmanın», tüm ilerici güçlerin önündeki temel görev olduğunu belirtiyor. Ulusal ve uluslararası somut koşulları gözönünde tutuyor. Özellikle son bir yıl içinde DİSK'in etkinliğini, gücünü ve saygınlığını arttıran işçi sınıfımız, kendisini; (1). **Bilimsel bir kesinlikle hareket etmek ile ve, (2) Teori ve pratikte iyi niyetli dileklere değil, gerçek yaşamın somut olgularını ciddi suretle incelemeye dayanmakla, yükümlü sayıyor.** Türkiye'de, yalnız bizde değil, sömürünün bulunduğu her ülkede, işçi sınıfı «ne yapmalı?» sorusunu işleyip, yolunu-yöntemini oluştururken, faşizme karşı ve demokrasiden yana olan tüm ilerici güçleri tekellere karşı ortak bir mücadele platformunda birleştirmek için savaşımı birincil bir ödev olarak ortaya koyuyor.
İşçi sınıfımız, DİSK, «demokrasiden, barış, özgürlük ve ilerlemeden yana» ilerici bir iktidarın işbaşına getirilmesi gereğine işaret ederken, «MC düşene kadar Genel Yas» ilan ederek tüm ilericileri, demokratları, yurtseverleri böylesi haklı, ulusal ve demokratik bir hedef etrafında kenetlenmeye çağırırken, ülkemizde demokrasiden yana olan ilerici güçrin birliğinin sağlanmasının başta gelen bir stratejik ödev olmasından güç alıyor. Bunun koşullarını yaratıyor.
Demokratik hak ve özgürlüklerin korunup geliştirilmesi, toplumsal ilerleme yolunun açılması, ileri demokratik bir düzene geçilmesi kendiliğinden gerçekleşemez. Üstelik bu ulusal ve demokratik hedef yalnızca işçi sınıfımızın isteği değildir. Çünkü işbirlikçi tekelci sermayenin azgınca saldırıları karşısında, işçi sınıfının yanısıra, toplumun diğer tabakaları, bu arada köylüler, emekçi aydınlar, küçük sermaye ve orta tabakalar, hele emperyalizme bağlı her ülkede olduğu gibi, ulusal burjuvazinin ilerici kolu da bulunuyor.
Bu muazzam muhalefetin elele vermesi, somut koşulların onayladığı tek mücadele çizgisinde buluşmaları, günümüzün en acil sorunu olarak çözüm bekliyor.
Demokrasi savaşımını başarıya ulaştıracak böylesi bir yolda, işçi sınıfımız, öncülüğünü vurguluyor. Gereksiz tartışmaları ortadan kaldırıyor. Yeni perspektifler, yeni olanaklar yaratıyor. Demokrasinin en tutarlı, en sağlam ve sağlıklı savunucusu olduğunu kanıtlıyor. İşçi sınıfımız, demokrasi için etraflı, ardıcıl (sürekli), ve devrimci bir savaşım yürütmeden tekellerin gücünün üstesinden gelinemiyeceğini, buna hazırlanmış olunamıyacağını biliyor.
Üstelik bütün kapitalist ülkelerde olduğu gibi sınıfımız, sendikal ve siyasal birliğinin gerçekleşmesi için ciddi uğraşlar veriyor. Çünkü, işçi sınıfının birliği, tüm ilerici güçlerin birliğini hızlandırıcıdır, dinamosudur.
Atılan adımlar, demokratik hak ve özgürlükler için mücadele mitingleri, Bursa yığınsal gösterisi, heybetli 1 MAYIS tarihsel çıkışı, hele Genel Yas ile kaydedilen gelişmeler işçi sınıfımızın birliğini daha geniş çapta gerçekleştirmekte olduğunu, ayrıca, halktan yana ilerici bir iktidarı paylaşma olgunluğuna vardığını kanıtlıyor.
T. Ceza Yasası'ndan 141 nci ve 142 nci maddelerin iptal edilmesi, bu maddelerle işçi sınıfı savaşımına konan yasağın kaldırılması konusunda yığınlara malolan isteğin temeli buradadır.
DİSK, köklü ulusal ve demokratik dönüşümlerin ve ileri demokrasi yoluna girmenin baş koşulunun ilerici güçler arasında güç ve eylem birliği sağlanması olduğunu yineliyor. Bu güçbirliğinin, somut bir program etrafında, somut siyasi hedefler için ve engelleyici her tür eğilim ve akımlara karşı mücadele içinde ve ancak işçi sınıfının öncülüğünde gerçekleşmesi gereğini belirtiyor. Bunun başta gelen şartı, yılların şartlanmaları üzerine kurulan tuzaklara düşmemek, fikir ayrılıklarını ancak ideolojik planda yürütmek, fakat politik ödünlerden korkmamak, kaçınmamak, ortak noktaları saptamak ve bu ortak noktaları güçlendirmeye çalışmaktır. Ortak bir mücadele programı etrafında birleşmenin, bir örgütün kendi koşullarını diğerlerine kabul ettirmesi için bir araç olamıyacağı unutulmadan; aralıksız, sabırlı ve etraflı bir çalışma, önümüzde duruyor.

DİSK YAYINLARI

DÜZENLİ YAYINLAR

- ★ **DİSK AJANSI (Her Salı ve Cuma günleri çıkar.)**
- ★ **DİSK AJANSI AYLIK ÖZETİ (Fransızca ve İngilizce olarak her ayın 20. günü çıkar.)**
- ★ **DİSK DERGİSİ (DİSK'in aylık yayın organıdır.)**

KİTAP VE BROŞÜRLER

1 — TÜRK-İŞ Çıkmazı, 1967 (Tükendi)
2 — DİSK Kuruluş Bildirisi, Anatüzüğü (1967 (Tükendi)
3 — İşçilerin Uyanışı, 1967 (Tükendi)
4 — II. Genel Kurul Çalışma Raporu, 1968 (Tükendi)
5 — Sıkıyönetim Anayasaya Aykırıdır, 1970 (Tükendi)
6 — DİSK'in 4. Mücadele Yılı, 1971 (Tükendi)
7 — TÜRK-İŞ'e Verilen Dörtlü Rapor, 1971 (Tükendi)
8 — Anayasa Mahkemesinin İptal Kararı, 1972 (Tükendi)
9 — IV. Genel Kurul Raporu, 1973 (Tükendi)
10 — Referandum, 1973 (Tükendi)
11 — Erdemir Grevinin İçyüzü, 1974 (Tükendi)
12 — Genel Af, 1974
13 — Anatüzük, 1974
14 — Ortak Pazar ve Türkiye, 1974 (Tükendi)
15 — V. Dönem Çalışma Raporu, 1975
16 — V. Genel Kurul Raporu, 1975
17 — Anatüzük, 1975
18 — Ana ve Emekçi Olarak İşçi Kadının El Kitabı
19 — 1 Mayıs, 1976

DUYURU
POSTA ÇEKİ HESAP NO: 96 814

DİSK Yayınlarından elde etmek, bu yayınları sürekli izlemek ve **Basın Yayın ve Tanıtma** faaliyetlerimize maddi katkıda bulunmak isteyen dostlarımız, bağışlarını posta havalesi ile doğrudan adresimize yapabilecekleri gibi, bulundukları yerde bulunan PTT şubelerinden 96814 No. lu DİSK Posta Çeki Hesap Numarasına da yatırabilirler.

DİSK'e BAĞLI SENDİKALAR

1. **ASİS** 29 26 68
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı
No: 112/16 MALTEPE/ANKARA
2. **ASTER-İŞ**
Çakırgöz Sok. No 3/5
Hasköy/İSTANBUL
3. **BAR-DER-İŞ** 25 01 33
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
4. **BASIN-İŞ** 22 61 97-27 67 37
Divanyolu, Klodfarer Caddesi No: 12
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
5. **BAYSEN-İŞ** 29 09 34
Necatibey Cad. Sezenler Sok. 1/10
YENİŞEHİR/ANKARA
6. **BESİN-İŞ** 11 59 53
Çankırı Cad. Barışta İşhanı Kat: 1 No: 6
ANKARA
7. **ÇAĞDAŞ GIDA-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
8. **ÇAĞDAŞ MADEN-İŞ** 11 617
Tahtakale Veziri Cad. Kent Pasajı Kat: 2
No: 203-204 BURSA
9. **DEVRİMCİ TOPRAK-İŞ** 18 83 61 - 25 49 56
Akay Cad. 25/5 Kat: 2
BAKANLIKLAR/ANKARA
10. **GAM-SEN** 45 59 46
Abdülhak Hamit Cad. No: 8 Kat: 4
TAKSİM/İSTANBUL
11. **GENEL-İŞ** 17 54 59 - 17 52 53
Süleyman Sırrı Sok. 2/4
SIHHİYE/ANKARA
12. **GES-İŞ** 17 44 92
Necatibey Cad. No: 19/28 Kat: 7
YENİŞEHİR/ANKARA
13. **GIDA-İŞ** 21 30 47
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
14. **HAS-İŞ** 28 26 40
İncili Çavuş Sok. Karadeniz Apt. Kat: 1
SULTANAHMET/İSTANBUL
15. **HÜRCAM-İŞ** 27 84 02
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/4
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
16. **KAPFER GENEL-İŞ** 18 99 87
Gazı Mustafa Kemal Bulvarı No: 53/10
MALTEPE/ANKARA
17. **KERAMİK-İŞ** 26 49 28
Divanyolu, Klodfarer Cad. No: 12/3
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
18. **LÂSTİK-İŞ** 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
19. **MAB-İŞ** 29 39 40 - 29 47 92
Necatibey Cad. Sezenler Sok. Lozan Apt.
No: 2/9 YENİŞEHİR/ANKARA
20. **MADEN-İŞ** 48 50 74 - 75 - 76
Barbaros Bulvarı No: 58/2-3-4-5
BEŞİKTAŞ/İSTANBUL
21. **NAKLİYAT-İŞ**
Cibali Hisaraltı Sok. No: 98
UNKAPANI/İSTANBUL
22. **TÜRKİYE PETROL VE KİMYA SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI** 17 48 10-25 15 78
İzmir Cad. Fevzi Çakmak Sok. No: 7/13-14-15
ANKARA
23. **TEK-İŞ** 18 89 99
İnkilâp Sok. No: 3/8
YENİŞEHİR/ANKARA
24. **TEKNİK-İŞ** 17 52 87 - 17 84 20
İzmir Cad. No: 45/13
YENİŞEHİR/ANKARA
25. **TEKSTİL** 26 85 90
Bâbıali Cad. Sıhhiye Apt. No: 19/3
CAĞALOĞLU/İSTANBUL
26. **TİS** 25 56 87 - 18 93 15
Tuna Cad. İnkilâp Sok. İnkilâp Apt. No: 5/6-7
YENİŞEHİR/ANKARA
27. **TURİZM-İŞ** 45 73 82 - 49 00 90
İstiklâl Cad. Taksim Palas 27-29/3
TAKSİM/İSTANBUL
28. **TÜMKA-İŞ** 25 42 70-71
Londra Asfaltı Merter Sitesi
AKSARAY/İSTANBUL
29. **YENİ HABER-İŞ** 29 63 48 - 49 29 71-16
Gazi Mustafa Kemal Bulvarı Tulluoğlu Apt.
No: 71/1-2 MALTEPE/ANKARA

DGM

tAN